

NR 45

PODKARPACKI INFORMATOR KULTURALNY

2006

WRZESIEŃ - PAŹDZIERNIK

W NUMERZE:

Komunikaty	2, 45
Teatry	4
Muzyka	9
Muzea	10
Biblioteki	29
Domy i ośrodki kultury	32
Galerie	40
Wydarzenia	45

- Nagrody w dziedzinie kultury
- 3 INNY
- Grand Prix w Zgorzelcu dla Ołeny Cikuj
- Pierwsza Noc Muzeów w Muzeum w Rzeszowie
- Orient nam bliski
- Festiwal kapel podwórkowych w Przemysłu
- Jarmark słowiański w Jarosławiu
- W „Tanecznym Kręgu”
- Sesja literacka
- Turki
- Forum prasy lokalnej
- Animacja czytelnicza dzieci i młodzieży...
- Prace Stanisława Gliwy

Oferta edukacyjna na sezon 2006/2007

- teatralna 5-6, 7
- muzyczna 10
- muzealna 11-12, 14-15, 18-20, 20-21, 22, 23-24, 25-27
- biblioteczna 29-31
- amatorskiego ruchu artystycznego 34-35, 36-37

Na okładce: I str. – Kominek w Wielkiej Jadalni w Muzeum-Zamku w Łańcucie. W ubiegłym roku tu odbyła się ogólnopolska inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa. W roku bieżącym „dni otwarte” Muzeum z okazji obchodów EDD będą miały miejsce 5 września. Szerzej o ich programie w zamieszczonej obok informacji fot. Z. Żyburtowicz

O materiały do kolejnego Informatora (imprezy w listopadzie i grudniu, wydarzenia od sierpnia) prosimy do 30 września.

Europejskie Dni Dziedzictwa 2006 w województwie podkarpackim

Europejskie Dni Dziedzictwa to do-roczna impreza organizowana w Euro-pie od blisko 20 lat.

Stałym hasłem, pod jakim odby-wają się każdorazowo Europejskie Dni Dziedzictwa, to „Europa – wspólne dzie-dzictwo”. Niezależnie od ogólnego hasła każde państwo ustanawia co roku nowy, własny temat (lub tematy) prze-wodni. W roku 2006 Europejskie Dni Dziedzictwa w Polsce koncentrują się wokół trzech tematów:

- Tradycje społeczności lokalnych;
- Różnorodność kulturowa w regionach;
- Śladami wielkich twórców kultury.

W województwie podkarpackim imprezy organizowane w ramach Europejskich Dni odbędą się w kilkunastu miejscowościach, a mianowicie: w Bolestraszcach, Bó-brce, Dukli, Kolbuszowej, Łańcucie, Przeworsku, Rzeszowie, Stalowej Woli, Tyczynie i Zarzeczcu, przy czym największe natężenie imprez planowane jest w pierwszej dekadzie wrze-snia. Złożą się na nie: jednodniowe, bezpłatne „dni otwarte” w muzeach (Arboretum i Zakład Fizjografii w Bolestrasz-cach – 11 września, Muzeum Przemysłu Naftowego i Ga-zowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce – 9 wrze-snia, Muzeum Historyczne w Dukli – 17 września, Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej – 10 września, Muzeum-Zamek w Łańcucie – 5 września), wystawy fotograficzne (Muzeum Historyczne w Dukli, Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa, Gminny Ośrodek Kultury w Zarzeczcu) i pople-nerowe wystawy malarstwa (Galeria Miejskiego Domu Kul-tury w Łańcucie), atrakcyjne imprezy muzyczne (Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku, Łańcuckie Towarzystwo Muzyczne oraz Miejski Dom Kultury w Łańcucie) oraz kon-certy, przeglądy i występy estradowe (Muzeum Historyczne w Dukli, Gminny Ośrodek Kultury w Zarzeczcu), wernisa-że nowych wystaw połączone z imprezami towarzyszącymi (Muzeum Historyczne w Dukli, Muzeum Zespół Pałacowo-Parkowy w Przeworsku, Muzeum Regionalne w Stalowej Woli), promocje nowych i wystawy dotychczasowych wy-ciąż dalszy na stronie 3 ➔

PODKARPACKI INFORMATOR KULTURALNY nr 45 • wrzesień–październik 2006

www.wrota.podkarpackie.pl/pl/kultura/pik

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

Redakcja: Departament Edukacji i Kultury – Oddział Kultury

35-959 Rzeszów, ul. Grunwaldzka 15, tel. 017 860-67-83, faks 017 850-17-21, e-mail: csoja@podkarpackie.pl

Opr. red.: Cecylia Soja

Opr. wyd., skład i druk: Mitel s.c., telefon/faks: 017 852-13-62, 017 861-26-69, e-mail: materiały@mitel.com.pl

Za zmiany w repertuarze i terminach imprez redakcja nie bierze odpowiedzialności. Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Autorami informacji są placówki kulturalne Rzeszowa i woj. podkarpackiego.

Nakład: 2000 egz.

ISSN 1507-6156

◀ ciąg dalszy ze strony 2

dawnictw na temat przeszłości i kultury regionu (Tyczyn, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie), a nawet fachowe prelekcje na temat dziedzictwa kulturowego regionu (Tyczyn). Na uwagę zasługują: promocja albumu fotograficznego *Ziemia tyczyńska* (8 września), „dni otwarte” w skansenach w Bóbrce i Kolbuszowej połączone z udostępnieniem wyłączonych na co dzień ze zwiedzania XIX-wiecznych: kuźni i kieratu (Bóbrka) oraz otwarciem garniarni z Łązka Garncarskiego i pokazem toczenia i wypalania garnków z gliny (Kolbuszowa), Dożynki Gminy Tyczyn z prezentacją wieńców dożynkowych oraz zwyczajów i obrzędów związanych z zakończeniem żniw, jak również degustacja tradycyjnych potraw (10 września), prezentacja multimedialna w Dukli związana z wystawą fotografii Adama Krzykwy (17 września) oraz Regionalny Przegląd Grup Śpiewaczych w Zarzeczcu (17 września), koncert pieśni historycznych w Łańcucie (8 października).

Zarówno sami organizatorzy, jak i koordynujący obchody w naszym województwie Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Rzeszowie, serdecznie zapraszają na każdą z imprez. Szczegółowe informacje na temat planowanych w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa wydarzeń uzyskać można na stronie internetowej Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków (www.kobidz.pl), gdzie znajdują się programy imprez w poszczególnych województwach), a także na plakatach.

Wielokulturowy Festiwal Galicja

1–10 WRZEŚNIA

Krasiczyn • Przemysł • Baranów Sandomierski
• Leżajsk • Zarzeczce • Bircza • Sanok • Lwów
(Ukraina) • Cluj-Napoka (Rumunia)

FUNDACJA
DZIEDZICTWO
HERITAGE
IM. CHONEŠMERUKA

Rusza kolejna, 4. edycja **Wielokulturowego Festiwalu Galicja** organizowanego przez Fundację „Dziedzictwo” w Warszawie. Jego oficjalne otwarcie przewidziano na września w Krasiczynie, finał 10 września na przemyskim Rynku.

W czasie festiwalu będzie dziać się wiele. Będą spektakle operowe i teatralne (wśród tych ostatnich adresowane także do najmłodszych), koncerty muzyki poważnej i popowe, wiele wystaw, pokazy filmów, sesje popularnonaukowe, prezentacje rękodzieła artystycznego. Zaprezentują się artyści i twórcy z Polski, Ukrainy, Słowacji, Czech, Rumunii, Węgier, Izraela. Festiwal zagości w kilkunastu miejscowościach na Podkarpaciu, a także we Lwowie i w Cluj-Napoka w Rumunii.

Otwarcie festiwalu odbędzie się w **Krasiczynie** 1 września. Zaprezentowane zostaną wystawy fotograficzne na zamku oraz w galerii twórców z Ukrainy, Austrii i Czech, wystąpi zespół karański „Sanduhacz” z Litwy. Wydarzeniem będzie na pewno prezentacja na dziedzińcu zamku opery *Cyrylik sewiński* przez Lwowski Państwowy Akademicki Teatr Opery i Baletu (początek o godz. 17.00, impreza biletowana).

Najwięcej imprez odbędzie się w **Przemysłu**. Już 2 września (godz. 18.00) w sali Towarzystwa Muzycznego wystąpi

z koncertem fortepianowym zatytułowanym *A Panorama of Galicia* Miriam Brickman z USA. W kolejnych dniach można będzie obejrzeć na zamku kazimierzowskim spektakle teatru lalek ze Słowacji (5 września, godz. 18.00) oraz, w kolejnym dniu, teatru kukielkowego z Rumunii, a w galerii zamkowej prace artystów sanockich oraz Mirosława Chebena ze Słowacji *Sny o ziemi i kosmosie*. W kinie „Kosmos” zaplanowano (7 września, godz. 20.00) pokaz filmów izraelskich, a w bibliotece przemyskiej w tym samym dniu (od godz. 9.00) sesję popularnonaukową oraz otwarcie wystawy *Korzenie narodu żydowskiego w Czechach i na Morawach*. Na Rynku przez dwa dni, 9 i 10 września począwszy od godz. 12.00, będzie barwnie i muzycznie za sprawą *Kiermaszu Galicyjskiego* z prezentacjami rękodzieła i występami zespołów muzycznych, m.in. Orkiestry Huzarów z Węgier, która wystąpi też w koncercie finałowym (godz. 19.00) wraz z Transkapelą oraz „Jeruzalem Music Trio” z Izraela. Dzień wcześniej można będzie posłuchać w specjalnym koncercie tang w wykonaniu zespołu al Tango (godz. 20.00) i spędzić czas w kawiarni przy pl. Konstytucji na wieczorne ormiańskim.

Imprezy festiwalowe odbędą się także w innych miejscowościach. I tak w **Baranowie Sandomierskim**, na zamku, w ramach wieczoru Romów (3 września) wystąpi zespół „Roman Gabor i jego tabor”, otwarta też zostanie wystawa Tomasza Gudzowatego *Of Eagle and Man*. W tym samym dniu w **Leżajsku**, na dziedzińcu bazyliki oo. Bernardynów, otwarta zostanie izraelska wystawa *Chrześcijaństwo w Ziemi Świętej*, wystąpi też, w Miejskim Centrum Kultury, zespół „Naladička” z Czech, a dzień wcześniej Roman Gabor ze swoim zespołem. W Leżajsku też można będzie obejrzeć (8 września) teatr kukielkowy i zespół folklorystyczny z Rumunii. Imprezy festiwalowe odbędą się także w **Zarzeczcu** – tu 2 września, w pałacu, prezentowana będzie wystawa fotograficzna *Z życia współczesnej Ukrainy*, zaprezentuje się też w kolejnym koncercie zespół „Naladička”; **Birczy**, gdzie 3 września wystąpi na scenie plenerowej powtórnie zespół karański „Sanduhacz”, a 8 września warto zobaczyć pełnometrażowy film dokumentalny Zenony Cyplik *Światła domu*.

Kolejne miasto festiwalowe to **Sanok**, gdzie w Sanockim Domu Kultury wystąpi „Jeruzalem Music Trio” (9 września), a w dniu następnym, w koncercie na pożegnanie lata, na scenie plenerowej w skansenie wystąpi zespół folklorystyczny „Cununa Vladesei” z Rumunii. W sanockiej galerii BWA zaprezentowane zostaną w tym czasie prace artystki Anity Pasikowskiej oraz wystawa *Pięć dni – pięć miast*.

Miastem festiwalowym będzie także **Lwów**. Tutaj odbędzie się zapowiadający się znakomicie koncert *W krainie operetki i musicalu* w wykonaniu artystów polskich i ukraińskich. Wystąpią m.in.: Grażyna Brodzińska, Michał Musioł, Andrzej Kostrzewski, Roman Trochymuk z towarzyszeniem Przemyskiej Orkiestry Kameralnej i Baletu Opery Lwowskiej. Koncert odbywa się pod honorowym patronatem Małżonki Prezydenta RP Marii Kaczyńskiej.

ciąg dalszy na stronie 45 ▶

TEATR IM. WANDY SIEMASZKOWEJ W RZESZOWIE

adres: 35-010 Rzeszów, ul. Sokoła 7/9

DYREKTOR: Zbigniew Rybka

TELEFONY: 017 853 20 01 (centrala)
017 853 27 48 (dyrekcja)

FAKS: 017 853 27 48

E-MAIL: sekretariat@teatr-rzeszow.com

INTERNET: www.teatr-rzeszow.com

Sprzedaż i rezerwację biletów indywidualnych i zbiorowych prowadzi: Biuro Obsługi Widzów oraz Kasa Teatru.

poniedziałki 8.00–16.00, wtorki–piątki 8.00–18.00
soboty i niedziele 15.00–18.00

UWAGA!

Planowany remont Teatru do końca września
We wrześniu czynna tylko Mała scena

W repertuarze • Duża scena

BALLADYNA • Juliusz Słowacki

reż. Katarzyna Deszcz • scenogr. Anna Sekuła • muz. Krzysztof Suchodolski

obsada: Agnieszka Smolak, Anna Demczuk, Mariola Łabno-Flaumenhaft, Małgorzata Machowska, Katarzyna Słomska, Beata Zarembianka, Robert Chodur, Artur Hauke, Ryszard Jabłoński, Wojciech Kwiatkowski, Piotr Napieraj, Grzegorz Pawłowski, Paweł Wiśniewski

„Balladyna” w reżyserii Katarzyny Deszcz to opowieść o współczesnej dziewczynie, która – podobnie jak wiele dzisiejszych młodych kobiet – pragnie zrobić wielką karierę, zdobyć pieniądze i miłość. Gotowa jest na wszystko, byle wyrwać się z rzeczywistości, w której brak perspektyw. Kiedy zatem na horyzoncie pojawia się przystojny, młody i bogaty rycerz szukający żony, dziewczyna stawia całe swoje dotychczasowe życie na jedną kartę. By osiągnąć swój cel, nie zawaha się przed niczym: pozbędzie się rywalki, wyrzecznie rodziny, usunie niewygodnych świadków, zagłuszy wyrzuty sumienia. Potem wypadki potoczą się już lawinowo...

Czy jednak zaspokojenie ambicji daje jej pełnię szczęścia? Czy zawrotna kariera, bogactwo i władza są w stanie zabić w niej człowieczeństwo? Czy istnieją reguły moralne, których nikomu nie wolno przekroczyć?

ŚMIERĆ KOMIWOJAŻERA • Arthur Miller

reż. Bartłomiej Wyszomirski • scenogr. Iza Toroniewicz
obsada: Małgorzata Machowska, Małgorzata Jakubiec-Hauke, Ryszard Jabłoński, Sebastian Badurek, Robert Chodur, Artur Hanke, Grzegorz Pawłowski, Paweł Wiśniewski

Willy Loman, tytułowy komiwojażer, traci pracę, okazuje się niepotrzebny firmie, której poświęcił całe swoje

45. RZESZOWSKIE SPOTKANIA TEATRALNE

październik–grudzień
weekendy, co tydzień lub dwa

Szczegóły w afiszach

W październiku:

Cyrulik sewilski – Teatr Narodowy z Koszyc, oraz
Niebezpieczne związki – Teatr Polski z Bielska-Białej

życie. W jednej chwili rozsypuje mu się cały przez lata budowany pieczołowicie świat. Gorączkowo próbuje pozbiierać strzępy swojego życia w jakąś sensowną całość. Desperacko chwytta się skrawków nadziei, byleby tylko nie poczuć, że świat dookoła niego (i on sam także) rozpada się i ginie. Wszelkie próby kończą się jednak fiaskiem, z którego Willy Loman podnieść się już nie zdoła...

MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ

Gabriela Zapolska

reż. Henryk Rozen • scenogr. Maciej Preyer

obsada: Katarzyna Słomska, Robert Chodur, Adrian Ochalik (gość.) / Kornel Pieńko, Małgorzata Jakubiec-Hauke, Magdalena Kozikowska, Beata Zarembianka, Ewa Gręś, Małgorzata Machowska, Anna Demczuk

premiera: październik

Intrygę „Moralności pani Dulskiej” każdy zna na pamięć, choćby z lektury szkolnej. Dulska, właścicielka kamienicy, tyranizuje rodzinę i lokatorów. Żyje i postępuje według maksymy: „Na to mamy cztery ściany i sufit, aby brudy swoje prać w domu i aby nikt o nich nie wiedział”. „Moralność pani Dulskiej” – najwybitniejsze osiągnięcie dramatisanskie Zapolskiej – to tekst doskonały i szalenie atrakcyjny pod względem scenicznym. Zręczny, pełen wyrazistości, ze świetną analizą psychologiczną postaci.

Tajemnica niesamowitego sukcesu tej sztuki tkwi w osobie tytułowej bohaterki utworu. W rzeszowskim spektaklu w tę rolę wcieliła się Katarzyna Słomska. ciąg dalszy na stronie 5 ➔

Katarzyna Słomska jako pani Dulska fot. M. Żminkowski

← ciąg dalszy ze strony 4

W repertuarze • Mała scena

MÓJ BOSKI ROZWÓD • Geraldine Aron

tlum. Anna Wołek, Krystyna Podleska
reż. i scen. Grzegorz Mrdwczyński
monodram w wyk. Anny Demczuk

„Mój boski rozwód” to szalenie dowcipna, błyskotliwa i inteligentna komedia o miłości, o zdradzie, o przyjaźni i seksie, o przemijaniu i radości życia, o kobiecych tęsknotach i odwiecznych problemach w stosunkach damsko-męskich.

PAMIĘTNIK NARKOMANKI • Barbara Rosiek

reż. Henryk Rozen • pios. Edward Stachura
obsada: Ewa Greś, Adam Mężych

Powstały na faktach autentycznych „Pamiętnik...”. Prawdziwe i bardzo osobiste, a momentami wręcz drastyczne wyznania dziewczyny, przeplatane są pięknymi poetyckimi piosenkami E. Stachury.

PIASKOWNICA • Michał Walczak

reż. Jarosław Fedoryszyn • scenogr. Ala Fedoryszyn
obsada: Magdalena Kozikowska, Kornel Pieńko

„Piaskownica” intryguje swoją uniwersalnością i nośnością. Choć opowiada konkretną historię dwójki młodych ludzi, jej sens odnosi się do ludzi w każdym wieku i w każdym kraju. Dotyka tego, co w życiu najważniejsze: jak zrozumieć drugiego człowieka, jak osiągnąć harmonię i pełnię we wzajemnych relacjach, w relacjach pomiędzy kobietą a mężczyzną, pomiędzy ludźmi pochodzącymi z różnych środowisk, czasem różnych kultur. Mówi o spotkaniu kobiety i mężczyzny, ale też o pokonywaniu barier i uprzedzeń, o miejscu człowieka w świecie, o trudności w artykułowaniu uczuć i o potrzebie miłości, która głęboko tkwi w każdym z nas, niezależnie od wieku i szerokości geograficznej, pod jaką żyjemy. Piaskownica to dom, w szerszym znaczeniu – świat.

Piasek występuje tu jako metafora czasu, którego nie można zatrzymać, który przesypuje się nam między palcami. Jak życie. I nigdy nie wraca do nas ten sam.

ŻYJ, DANIELU • Władysław Zawistowski

reż. Bartłomiej Wyszomirski • scenogr. Iza Toroniewicz
obsada: Sebastian Badurek, Paweł Wiśniewski

Problemy alkoholowe nie są obce nikomu z nas. Znamy je albo z własnych obserwacji, albo z prasy, telewizji, albo... Krótko mówiąc, wiemy o co chodzi. Spektakl „Żyj, Danielu” porusza dotkliwy i trudny problem alkoholizmu wśród młodzieży.

CO MOŻE BIEDNY ANIOŁ STRÓŻ

Jerzy Makselon

reż. i opr. tekstu Cezary Domagała • scenogr. Marika Wojciechowska • muz. Cezary Borowski
obsada: Justyna Kołodziej, Kornel Pieńko, Filip Boratyn / Jakub Kołodziej / Bartłomiej Pajęcki
premiery: 3 września

Kolejna propozycja należąca do nurtu edukacyjnego. Spektakl muzyczny adresowany do uczniów szkół podstawowych, mówiący o pierwszych kontaktach dzieci ze środkami odurzającymi, o sposobach docierania dilerów do nieświadomych zagrożenia dzieci etc. W trzysobowej obsadzie przedstawienia jednym z aktorów jest chłopiec, wyłoniony w castingu. Przedstawienie reżyseruje doskonale znany rzeszowskiej publiczności Cezary Domagała, autor wielu znakomitych przedstawień dla dzieci i młodzieży.

OFERTA EDUKACYJNA

W sezonie 2006/2007 Teatr im. W. Siemaszkowej będzie kontynuował wszystkie prowadzone dotąd formy działalności edukacyjnej.

Scena szkolna. Sztuka wyboru

Teatr od dwóch sezonów prezentuje spektakle pod wspólną nazwą „Scena szkolna”, w których na podstawie lektur i najśłynniejszych światowych tekstów dramatycznych aktorzy prezentują młodzieży bogaty i różnorodny świat teatru. Celem „Sceny szkolnej”, czyli spektakli edukacyjnych skierowanych do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, jest przygotowanie młodzieży do pełnego i aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

Spektakle na temat historii teatru, napisane specjalnie na nasze zamówienie, uzyskały rekomendację Podkarpackiego Kuratorium Oświaty. Każdy ze spektakli przygotowywany jest pod okiem fachowców – nauczycieli oraz pełnego zespołu realizatorów, którzy uczestniczą w powstawaniu przedstawień teatralnych.

W minionym sezonie Teatr im. W. Siemaszkowej rozszerzył cykl „Scena szkolna” o spektakle poruszające najtrudniejsze problemy, z którymi boryka się współczesna młodzież. Przedstawienia skierowane są do młodych widzów i ich opiekunów. W ramach tej inicjatywy Teatr przygotował premierę „Pamiętnika narkomanki” Barbary Rosiek z piosenkami Edwarda Stachury oraz premierę sztuki „Żyj, Danielu” W. Zawistowskiego. Spektakle były konsultowane ze specjalistami z poradni KARAN. Obydwa przedstawienia zrealizowane dzięki finansowemu wsparciu Urzędu Marszałkowskiego. Od momentu premiery obydwie przedstawienia cieszą się ogromnym zainteresowaniem młodych widzów.

Kolejną premierą z tego cyklu będzie sztuka Jerzego Makselona „Co może biedny Anioł Stróż” w reżyserii Cezary Domagały.

Rzeszowski Salon Poezji

Teatr kontynuować będzie comiesięczne spotkania w Rzeszowskim Salonie Poezji. W każdą ostatnią niedzielę miesiąca w Szajna Galerii czytamy będziemy wiersze zaproponowane przez aktorów rzeszowskiego teatru – gospoda-

ciąg dalszy na stronie 6 ➔

TEATR MASKA W RZESZOWIE

adres: 35-064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 13

DYREKTOR: Antoni Borek
TELEFONY: 017 862 68 08 (centrala)
017 862 57 17 (sekretariat)
017 852 06 14, 017 850 13 60
(Biuro Organizacji Widowni)

FAKS: 017 862 24 07
E-MAIL: teatrmaska@sih.pl
INTERNET: www.teatrmaska.sih.pl

W repertuarze

BAŚŃ O ZAKŁĘTYM KACZORZE

reż. Marek Wit • scenogr. Zbigniew Mędrala • projekt lalek
Jadwiga Dębolaska-Pędziwiatr • muz. Bogumił Pasternak

Historia o zaklętym kaczorze to klasyczna baśń magiczna oparta na motywach śląskiej klechdy, opowiadająca prosto i w sposób wzruszający o uczuciach i wytrwałości w pokonywaniu przeszkód, czyhających na drodze do zwycięstwa.

Naręczony dzielnej Weroniki został zamieniony przez paskudnie złośliwą czarownicę w kaczora. Chcąc zdjąć z niego czar dziewczyna musi przewędrować cały świat w żelaznych trzewiczkach. Mimo jej wytrwałości i samozaparcia, nie wiadomo, jakby się to skończyło, gdyby nie pomoc, jakiej udzieliły jej w krytycznych sytuacjach postacie magiczne – Księżyc, Słonko i Wiatr.

TYGRYS PIETREK

Hanna Januszewska, Jan Wilkowski

reż. i scen. Ireneusz Maciejewski (Akademia Teatralna) • muz. Anna Świętochowska • konsultacja cyrkowa Paweł Suski • opieka pedagogiczna Andrzej Beya Zaborski

Mały Tygrys boi się wszystkiego się. Boi się huku i trzasku piorunów, gradu, chmur, boi się mroku i blasku, a nawet brzęczenia muchy. Zaniepokojona tym faktem Mama Tygry-

◆ ciąg dalszy ze strony 5

rzy kolejnych spotkań. Do tej pory w Rzeszowskim Salonie Poezji zaprezentowano utwory ks. Jana Twardowskiego, Bolesława Leśmiana, Sylwii Plath, Mariny Cwietajewej, Stanisława Grochowiaka, Zbigniewa Herberta, Juliana Tuwima, Jana Sztudyngera, Konstatnego Ildefonsa Gałczyńskiego, Anny Świrszczyńskiej, Ewy Lipskiej, Anny Achmatowej, Sergiusza Jesienina, Włodzimierza Majakowskiego i Cypriana Kamila Norwida.

Festiwal Szkolnych Teatrów Obcojęzycznych

Festiwal organizowany jest rokrocznie od 1992 r. przy współpracy Teatru im. W. Siemaszkowej, I Liceum Ogólnokształcącego w Rzeszowie, Ministerstwa Edukacji Na-

Tomasz Kuliberda i Jadwiga Domka w spektaklu „Tygrys Pietrek”
fot. Triada-Color

sica postanawia wraz z innymi Tygrysami pokazać malcowi, co to jest strach i skąd się bierze odwagę. Kreują różne światy, wcielają się w różne postacie, stawiają przed Pietrkiem rozmaite zadania, a wszystko to dzieje się w jednym miejscu – w cyrku, przy sznurach z praniem. Przy pomocy dziecięcej wyobraźni Mały Tygrys odbywa niezwykłą podróż, gdzie doświadczają rozmaitych rodzajów odwagi.

Przejrzysta fabuła, dowcipny tekst, zabawne sytuacje, śmieszne kostiumy i żywiołowa gra aktorska sprawiają, że przedstawienie staje się teatrem rodzinnym.

Przedstawienie dla najmłodszych.

PREMIERY

CZARNOKSIĘŻNIK Z KRAINY OZ

Lyman Frank Baum

adapt. i reż. Arkadiusz Klucznik • teksty pios. Dariusz Czajkowski • scenogr. Barbara Wójcik • muz. Michał Miki Kowalczyk
premiera: wrzesień

Czy to prawdziwa podróż? Czy to tylko sen? Odpowiedź nie jest tak istotna. Ważne, co się wydarzyło: pokonano dwie
ciąg dalszy na stronie 7 ◆

rodowej oraz Podkarpackiego Kuratorium Oświaty. Celem, który przyświeca imprezie, jest zainteresowanie młodzieży kulturą teatralną, a także pogłębienie znajomości języków obcych poprzez zabawę i ambitną konkurencję.

Laureaci festiwalu nagradzani są pomocami naukowymi (telewizory, odtwarzacze VHS i CD, słowniki, indywidualnym uczniom przyznawane są bezpłatne egzaminy na certyfikaty językowe).

Warsztaty dramy

Wzorem lat ubiegłych Teatr im. W. Siemaszkowej planuje zorganizowanie warsztatów dramy dla nauczycieli. Warsztaty prowadzone będą przez wykładowców z Ośrodka ASSITEJ. Przewidziane są kursy dramy również w innych miastach na terenie Podkarpacia.

FILHARMONIA IM. A. MALAWSKIEGO W RZESZOWIE

adres: 35-959 Rzeszów, ul. Chopina 30

DYREKTOR: Wergiliusz Gołąbek
TELEFONY: 017 862 84 08 (centrala)
017 862 85 07 (Biuro Koncertowe)
TEL./FAKS: 017 862 23 33 (dyrekcja)
E-MAIL: filh.rz@pro.onet.pl
INTERNET: www.filharmonia.rzeszow.pl

W programie

21 WRZEŚNIA, GODZ. 13.00

Otwarcie sezonu edukacyjnego
koncertem dla młodzieży szkolnej w Mielcu

22 WRZEŚNIA, GODZ. 19.00

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

Marek Pijarowski – dyrygent

W programie:

- W. A. Mozart – Uwertura do op. „Wesele Figara”
- A. Dvořák – Tańce słowiańskie op. 42 nr 8 g-moll, op. 72 nr 2 e-moll
- J. Brahms – Tańce węgierskie nr 5 i 6
- E. Chabrier – Espagna
- G. Bizet – Marsz Torreadora z op. „Carmen”
- A. Chaczaturian – Taniec z szablami i Lesginka z baletu „Gajaneh”
- S. Moniuszko – Mazur z op. „Halka”
- W. Kilar – Polonez z filmu „Pan Tadeusz”

28 WRZEŚNIA, GODZ. 13.00

Koncert dla młodzieży szkolnej

29 WRZEŚNIA, GODZ. 19.00

INAUGURACJA SEZONU 2006/2007

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

Marek Pijarowski – dyrygent

Krzysztof Jabłoński – fortepian

W programie:

- S. Moniuszko – Uwertura „Paria”

Marek Pijarowski

Krzysztof Jabłoński

- P. Czajkowski – I Koncert fortepianowy b-moll, op. 23
- A. Dvořák – IX Symfonia e-moll, op. 95 „Z Nowego Świata”

5 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 13.00

Koncert dla młodzieży szkolnej

6 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

Massimiliano Caldi – dyrygent (I miejsce na Międzynarodowym Konkursie im. G. Fitelberga)

Natan Dondalski – skrzypce

W programie:

- G. Verdi – Uwertura do op. „Moc przeznaczenia”
- Jenő Hubay – Koncert skrzypcowy nr 3, op. 99
- L. van Beethoven – V Symfonia c-moll, op. 67

13 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

KONCERT MOZARTOWSKI

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

T. Szebanowa, J. Drzewiecki, S. Drzewiecki – fortepian

Jan Miłosz Zarzycki – dyrygent

W programie: W. A. Mozart

- XIV Koncert na fortepian i orkiestrę Es-dur KV 449
- X Koncert na dwa fortepiany i orkiestrę Es-dur KV 365
- VII Koncert na 3 fortepiany i orkiestrę F-dur KV 242

Tatiana Szebanowa, Jarosław i Stanisław Drzewieccy

19 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 13.00

Koncert dla młodzieży szkolnej

20 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

Marek Pijarowski – dyrygent

Tomasz Strahl – wiolonczela

W programie:

- L. van Beethoven – Uwertura „Leonora III”
- R. Schumann – Koncert wiolonczelowy a-moll, op. 129
- J. Brahms – III Symfonia F-dur, op. 90

27 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

OPERETKA W FILHARMONII

J. Strauss – Zemsta Nietoperza

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

Wojciech Rodek – dyrygent

Jolanta Kremer – sopran

Anita Maszczyk – sopran

Feliks Widera – tenor

Włodzimierz Skalski – bas

Jacek Woleński – prowadzenie

MUZEUM OKRĘGOWE W RZESZOWIE

adres: 35-030 Rzeszów, ul. 3 Maja 19

DYREKTOR: Sylwester Czopek
 TELEFONY: 017 853 52 78 (dyrekcja)
 FAKS: 017 853 60 84
 E-MAIL: sekretariat@muzeum.rzeszow.pl
 INTERNET: www.muzeum.rzeszow.pl

UWAGA!

Budynek Główny przy ul. 3 Maja zamknięty do końca br. dla zwiedzających z powodu remontu. Zapraszamy w tym okresie do skorzystania z oferty oddziałów: Muzeum Etnograficznego oraz Muzeum Historii Miasta Rzeszowa

MUZEUM ETNOGRAFICZNE IM. F. KOTULI

Oddział Muzeum Okręgowego w Rzeszowie

adres: 35-064 Rzeszów, Rynek 6

DYREKTOR: Krzysztof Ruszel
 TELEFONY: 017 862 02 17

WYSTAWY STAŁE

- Stroje ludowe Rzeszowiaków i Lasowiaków
- Dawna rzeźba ludowa

WYSTAWY CZASOWE

- *Barwy świata* – stroje ludowe, broń i rzemiosło artystyczne z różnych zakątków świata – prezentacja kolekcji etnograficznej Alfreda Sepiōła z Jasła (do końca listopada)

GODZINY OTWARCIA

Muzeum: wtorki–czwartki, niedziele 9.00–15.00 • piątki 10.00–17.30 • soboty, poniedziałki – nieczynne

Archiwum: w dni robocze 9.00–14.00

CENY BILETÓW

5,50 zł i 3,50 zł (ulgowie)
 przewodnik – 20 zł

Barwy świata

Odległe, nieznanne kraje i kultura zamieszkujących je ludów zawsze fascynowały przybyszów z zewnątrz. Urzekały ich nie tylko odmienne krajobrazy i otaczająca przyroda,

➤ [ciąg dalszy ze strony 9](#)

OFERTA EDUKACJI MUZYCZNEJ

Kontynuując edukację muzyczną dla dzieci i młodzieży w nowym sezonie artystycznym 2006/2007, Filharmonia Rzeszowska jak co roku proponuje cykliczne audycje umuzykalniające dla dzieci przedszkolnych, uczniów klas I–III, jak również dla młodzieży szkolnej.

- Będą to:
- 30- oraz 45-minutowe spotkania z muzyką;
 - zabawy mające na celu przybliżenie różnych zagadnień muzycznych oraz umuzykalnienie dzieci, rozbudowanie wyobraźni, naukę rozpoznawania dźwięków;

ale przede wszystkim ludzie, różnorodnie ubrani i żyjący w innym otoczeniu kulturowym.

Obecna wystawa poświęcona jest kulturom egzotycznym, ale rozumianym w sposób szczególny. Za egzotyczne uznaje się w tym przypadku eksponaty zasadniczo różne, odmienne od rodzimych polskich. Egzotyczny będzie w tym przypadku nie tylko eksponat z Afryki lub Oceanii, ale także element np. stroju ludowego z Rusi Zakarpackiej czy Bałkanów, który jest zasadniczo inny niż nasz rodzimy polski. Wystawa ma za cel pokazać różnorodność i bogactwo kultur ludowych z różnych zakątków świata, niezwykle formy i barwy zarówno tradycyjnych strojów różnych grup etnicznych, jak też obiektów sztuki i rzemiosła artystycznego.

Podstawową grupę eksponatów prezentowanych na wystawie stanowią stroje ludowe. Wśród nich wyróżniają się stroje z Azji Środkowej; tradycyjne, niezwykle barwne męskie *chapany* z Uzbekistanu i Turkmenii oraz duża grupa czapczek pokrytych barwnymi haftami.

Niezwykłą elegancję i szlachetne piękno prezentują japońskie kimona. Charakterystyczne formy i zdobienia posiadają elementy strojów z krajów islamskich. Ich uzupełnienie stanowią niezwykle piękna biżuteria, często wykonana ze srebra i monet. Zasadniczo odmienne pod względem formy są stroje z Ameryki Południowej. Stroje Indian andyjskich reprezentuje kobiecy i męski strój Indian Tarabuco z Boliwii. W obu tych strojach występują elementy tkane ręcznie na krosnach, odznaczające się ciekawą kolorystyką. [ciąg dalszy na stronie 12](#) ➤

- prezentacja różnych instrumentów, dzięki czemu dzieci zapoznają się z ich budową, poznają ich brzmienie oraz ich rolę w świecie muzyki.

Cykliczne audycje dla dzieci starszych oraz młodzieży szkolnej będą się odbywały w formie „małych koncertów muzyki poważnej”. Muzycy w kameralnym składzie zaprezentują fragmenty ciekawych, dobranych do wieku słuchaczy utworów muzyki klasycznej i współczesnej.

W sezonie artystycznym 2006/2007 czwartkowe symfoniczne koncerty szkolne zostaną uzupełnione o koncerty odbywające się w terenie, tam gdzie ze względu na odległość młodzież nie ma szerokiego dostępu do muzyki klasycznej wykonywanej przez profesjonalnych muzyków.

Bardzo serdecznie zapraszamy do korzystania z naszych propozycji.

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM OKRĘGOWEGO W RZESZOWIE

Muzeum Okręgowe w Rzeszowie wraz z swoimi oddziałami, tzn. Muzeum Etnograficznym oraz Muzeum Historii Miasta Rzeszowa z Podziemną Trasą Turystyczną, oferuje wszystkim typom szkół rzeszowskich organizację lekcji muzealnych.

- Lekcje przeprowadzamy na wystawach stałych lub czasowych w salach muzealnych, w których prezentujemy uczniom eksponaty przygotowane specjalnie do tematu zajęć.
- Lekcja muzealna trwa około 45 minut. Należy je zamawiać z przynajmniej jednodniowym wyprzedzeniem.
- Lekcje prowadzą pracownicy merytoryczni działów: Archeologicznego, Etnograficznego, Historycznego, Konserwacji i Sztuki.
- Tematy lekcji są dobrane i prowadzone tak, aby były atrakcyjne i ciekawe dla młodego odbiorcy, a także harmonizowały z programem nauczania.
- Lekcje przeznaczone są dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych.

Tematy proponowanych lekcji

ARCHEOLOGIA

- Pradzieje Polski południowo-wschodniej
- Łupanie i gładzenie – jak wykonywano narzędzia w epoce kamienia?
- Jak powstało rolnictwo?
- Jak żyli nasi przodkowie? (temat może dotyczyć poszczególnych epok lub okresów)
- Rzemiosło w dawnych czasach
- Po co Rzymianie przybywali nad Wisłę?
- Czym zajmuje się archeologia i jak pracuje archeolog?
- Kim byli i jak żyli... – do wyboru Scytowie, Celtowie, Germanie, Słowianie
- Średniowieczne grodziska w okolicach Rzeszowa

HISTORIA

- Muzeum i jego tajemnice
- Pamiątki rodzinne – źródło poznania życia i zwyczajów naszych przodków
- Jak powstał i rozwijał się dawny Rzeszów
- Rzeszów miastem kupców i rzemieślników
- Życie codzienne mieszczan 500 lat temu
- Dawno, dawno temu... opowieść o czasach królów, rycerzy i dam
- Spacerkiem po Rzeszowie – lekcja powtórzeniowa
- Życie codzienne na magnackim dworze
- Od Rzeszowskich do Lubomirskich – rozwój przestrzenny miasta w okresie staropolskim
- Średniowieczne zakłete w drewno i kamień
- Żydzi w krajobrazie Rzeszowa
- Gospodarka Rzeszowa w okresie staropolskim
- Barok w architekturze Rzeszowa

Fragment wystawy „Czyn zbrojny żołnierza polskiego 1914–1945”
fot. arch. Muzeum

- Rzeszów w czasach autonomii galicyjskiej
- Gospodarka i kultura II RP na przykładzie Rzeszowa
- Dzień powszedni w okupowanym Rzeszowie
- AK na Rzeszowszczyźnie
- O starych monetach i pieczęciach
- Rzeszowianie – ludzie z fotografii
- O herbie Rzeszowa
- Policja miejska w Rzeszowie w okresie Galicji
- Formacje polskie podczas I wojny światowej
- Żołnierz polski w walkach „o niepodległość i granice” (1918–1921)
- Wojsko Polskie w okresie międzywojennym oraz jego udział w kampanii wrześniowej 1939 roku
- Obrona Rzeszowa w 1939 roku
- Polacy na frontach II wojny światowej
- Czyn zbrojny żołnierza polskiego 1914–1945
- Karabin i menażka – życie żołnierskie w okopach
- „Nie masz pana nad ulana...” – obyczaje i zwyczaje kawaleryjskie II RP
- Bez patosu – wojenne losy znanych i nieznanych
- Wyzwolenie czy zniewolenie – prawdziwa historia rzeszowskiego sierpnia 1944 roku

ETNOGRAFIA

- Rok obrzędowy – tradycja i obyczaje
- Magiczny czas Świąt Bożego Narodzenia
- Radosny czas Wielkiej Nocy
- Wróżby i zabawy andrzejkowe
- Podania i legendy
- Święci patroni: ich rola w życiu mieszkańców wsi
- Wybrane elementy sztuki ludowej
- Stroje ludowe Rzeszowiaków, Lasowiaków i Pogórczan
- Kultura ludowa Rzeszowszczyzny
- Lasowiaci i ich kultura
- Pogórczanie i ich kultura
- Życie codzienne dawnej wsi
- Przy chłopskim stole – regionalne pożywienie
- Od kolebki do grobu – obrzędy rodzinne
- Wesele rzeszowskie
- Wokół ognia – praktyczne i obrzędowe wykorzystywanie ognia przez mieszkańców wsi **ciąg dalszy na stronie 12** ➔

◆ ciąg dalszy ze strony 10

Egzotyczne elementy dostrzec można także w strojach europejskich, pochodzących z Bałkanów, gdzie widoczne są duże wpływy bliskowschodnie, zwłaszcza tureckie.

Ważnym i niezwykle interesującym elementem tradycyjnych strojów ludowych była biżuteria. Bardzo ciekawe kształty posiada biżuteria z krajów islamskich, Maroka, Turkmenistanu, Iranu, Jemenu, zazwyczaj wykonana ze srebra, stopu różnych metali i zdobiona barwnym szkłem lub kamieniami. Na wystawie prezentowane są ponadto ozdobne naszyjniki Masajów z Afryki Wschodniej i duża liczba kolczyków, pasów i innych ozdób ludów Xhosa i Ndebele z Afryki Południowej. Najwyższy poziom artystyczny prezentują na wystawie maski obrzędowe i rzeźby, pochodzące z Afryki Zachodniej i Środkowej. Zasadniczo inne są maski obrzędowe z Bali. Są one niezwykle ekspresyjne i barwne. Dużą ciekawostką stanowi oryginalna maska obrzędowa Dajaków z Borneo, przedstawiająca głowę demona. Interesującą część wystawy stanowi broń. Pod względem kształtów a także jakości główni wyróżniają się arabskie sztylety, zwłaszcza pochodzące z Arabii Saudyjskiej i Jemenu. Najbardziej oryginalną bronią stanowią jednak indonezyjskie krisy o głowniach falistych i prostych, posiadające ciekawe pochwy i ozdobne rękojeści. Broń drzewcową reprezentują na wystawie oszczepy, pochodzące z Afryki Zachodniej i Środkowej. Ciekawie przedstawia się komplet broni masajskiej, składający się z oszczepu, miecza oraz tarczy i ozdobnej pałki. Niewątpliwie egzotyczną formę mają także turecko-bałkańskie jatagany, wyróżniające się kościanymi i drewnianymi rękoje-

ściami. Egzotyczne kształty posiadają też miedziane i brązowe nacynia oraz ceramika z krajów islamskich, szczególnie z Bliskiego Wschodu i Afganistanu. Elementy orientalne występują również w bułgarskich i bośniackich strojach ludowych. Widoczne to jest w ich kolorystyce i detalach zdobniczych.

Zaprezentowane na wystawie eksponaty etnograficzne, pochodzące z wielu odległych grup etnicznych, dają pojęcie o różnorodności i bogactwie kultury. Jest to bogactwo form, barw, symboli i wartości, które każda z tych grup reprezentuje i które tworzą razem jeden bezcenny skarb, jakim jest kultura światowa.

Stroje ludu Tekke (Turkmenistan) fot. B. Olejarz

◆ ciąg dalszy ze strony 11

- Kowalstwo – tradycyjne wyroby i wzornictwo
- Garncarstwo – tradycyjne wyroby i wzornictwo
- Władziu Łokietek – sylwetka i twórczość W. Chajca z Kamienicy Górnej
- Życie człowieka poczciwego – sylwetka i twórczość Wojciecha Sochy z Jaślan
- Sprzęty i narzędzia wiejskie

HISTORIA SZTUKI

- Mecenat artystyczny ks. Lubomirskich w Rzeszowie
- Wątki biblijne i alegoryczne w europejskim malarstwie od XVI do początku XIX w.
- Sztuka baroku
- Sztuka sarmatyzmu

MUZEUM HISTORII MIASTA RZESZOWA

Oddział Muzeum Okręgowego w Rzeszowie

adres: 35-064 Rzeszów, Rynek 12 (wejście od ul. Baldachówka)

TELEFON: 017 875 41 99

WYSTAWY STAŁE

- Sześć wieków Rzeszowa (1354–1944)
- Podziemna trasa turystyczna

GODZINY OTWARCIA

Muzeum: wtorki–czwartki, niedziele 9.00–15.00 • piątki 10.00–17.30 • soboty, poniedziałki – nieczynne

CENY BILETÓW

Muzeum – 5,50 zł i 3,50 zł (ulgowo)

Trasa turystyczna – 5,50 zł

bilet łączony do Muzeum i na Trasę – 7,50 zł

- Sztuka czasów oświecenia
- Sztuka epoki romantyzmu
- Galeria Malarstwa Polskiego w zbiorach Muzeum Okręgowego w Rzeszowie
- Polskie malarstwo krajobrazowe
- Malarstwo Młodej Polski
- O działalności Firmy Portretowej Stanisława Ignacego Witkiewicza
- O technikach malarskich
- O technikach zdobniczych w rzemiośle artystycznym

KONSERWACJA

- Prezentacja działalności pracowni konserwatorskiej
- Wybrane zabytki muzealne w trakcie konserwacji

oprac. Rafał Kocot

MUZEUW PODKARPACIE W KROŚNIE

adres: 38-400 Krosno, ul. Piłsudskiego 16

DYREKTOR: Jan Gancarski
TELEFONY: 013 432 13 76
TEL./FAKS: 013 432 43 01 (dyrekcja)
E-MAIL: poczta@muzeum.krosno.pl
dyrekcja@muzeum.krosno.pl
INTERNET: www.muzeum.krosno.pl

WYSTAWY STAŁE

- Pradzieje Podkarpacia
- Z dziejów Krosna i regionu
- Historia oświetlenia (z największą kolekcją lamp naftowych w Europie)
- W kręgu twórców krośnieńskich XIX i XX wieku (malarstwo, rzeźba, rysunek)
- Szkło podkarpackich hut
- Fortepian Pleyela z około 1860 r. (identyczny jak instrument, na którym grał Fryderyk Chopin)

WYSTAWY CZASOWE

- Huculszczyzna (lipiec–październik)
- Krosno w świetle dokumentów królewskich (do końca października)
- Srebra pałacowe i dworskie (do końca października)

GODZINY OTWARCIA

Muzeum:

wtorek–piątek (poniedziałek ekspozycje nieczynne)
– w sezonie letnim (V–X): 9.00–16.00 (zwiedzanie do 17.00), w sezonie zimowym (XI–IV): 9.00–15.00 (zwiedzanie do 16.00)
sobota–niedziela – w sezonie letnim: 10.00–16.00 (zwiedzanie do 17.00), w sezonie zimowym: 10.00–15.00 (zwiedzanie do 16.00)

Biblioteka: w dni robocze 8.00–15.00

CENY BILETÓW

wystawa stała – 6,50 zł i 3,50 zł (ulgowy)
wystawa czasowa – 4,50 zł i 2,50 zł (ulgowy)
wstęp wolny na wystawy stałe – niedziela
przewodnik – 16 zł
przewodnik po starówce – 32 zł

Spotkania muzealne

Muzeum Podkarpackie w Krośnie serdecznie zaprasza na organizowane każdego miesiąca spotkania z interesującymi osobowościami. W murach Pałacu Biskupiego będzie można posłuchać barwnych opowieści podróżników, ludzi nauki, literatów. Inauguracją cyklu było marcowe spotkanie z Tomaszem Nowotarskim i jego wspomnieniami o rejsach żaglowcem „Fryderyk Chopin”. W kwietniu wiceprezes Polskiej Akademii Umiejętności, prof. dr hab. Jan Machnik, odkrywał przed audytorium szczegóły badań archeologicznych na Ukrainie. W czerwcu historyk Andrzej Borcz przypominał o pobycie Jana Kazimierza w Krośnie w czasie „potopu” szwedzkiego. Z kolei lipcowe spotkanie

z archeologiem drem Krzysztofem Tunią dało nam szansę poznania tajemnic peruwiańskich Andów. Następne miesiące i kolejne spotkania w Muzeum Podkarpackim w Krośnie będą równie ciekawe. Serdecznie zapraszamy.

Huculszczyzna

W Muzeum Podkarpackim w Krośnie oglądać można interesującą i ciekawą wystawę poświęconą Huculszczyźnie. Huculi to grupa etniczna pochodzenia ruskiego i wołoskiego, zamieszkująca obecnie ukraińską i rumuńską część Karpat Wschodnich. Jest to obszar górski niezwykle malowniczy, o ciekawej kulturze i skomplikowanej historii. Zamieszkując tereny górskie, trudno dostępne, zachowali Huculi szereg odrębności kulturowych, wyrażających się w obrzędach, obyczajach, legendach, przesądach i wróżbach.

Na wystawie zgromadzono eksponaty pochodzące ze zbiorów muzealnych i kolekcjonerów prywatnych.

Najcenniejszy jest zbiór ceramiki pokuckiej z przełomu XIX i XX w., z charakterystycznymi trijcami, wazami i talerzami. Zebrany został przez Aleksandra Rybickiego i przekazany w 1979 r. do Muzeum Historycznego w Sanoku. Uwagę zwracają kafle z pieca wykonanego przez Aleksandra Bachmińskiego (1820–1882). Był to wybitny garncarz z Kut, twórca stylu pokuckiego. Rozgłos przyniosły mu wyroby garncarskie, prezentowane na wystawach krajowych we Lwowie i Kołomyi. Prawdziwą sławę zyskał jednak dzięki zakupowi jego pieca do pałacu cesarskiego w Wiedniu.

Wyroby drewniane reprezentowane są przez zbiór krzyży cerkiewnych służących do błogosławieństw w cerkwi, talerzy, kasetek i skrzynek bogato intarsjowanych, inkrustowanych koralikami, masą perłową i mosiądzem. Najciekawsze są drewniane toporki (topirci), nawiązujące do tradycji słynnych huculskich opryszków.

Wystawę uzupełniają trijce – świeczniki trójramienne, kilimy – lyżniki (barwne koce wełniane) i cenny intarsjowany huculski stół, z dekoracją geometryczno-kwiatową. Natomiast malarstwo reprezentują prace Teodora Axenowicza dotyczące „Święta Jordanu”.

ciąg dalszy na stronie 14 ➔

Kazimierz Sichulski, „Wesele”

◆ ciąg dalszy ze strony 13

Druga część wystawy składa się z obszernej ikonografii w postaci kart pocztowych i map. Bogaty zbiór pocztówek z przełomu XIX i XX w., pochodzący ze zbiorów prywatnych, dotyczy głównie tematów etnograficznych, prezentuje pasma górskie Czarnohory, Gorganów i miejscowości uzdrowiskowe Huculszczyzny. Uwagę zwracają doskonale zachowane karty pocztowe przedstawiające reprodukcje obrazów malarzy polskich, tzw. „huculistów”. Wystawę zamyka pokaz literatury turystyczno-krajoznawczej z przełomu wieków dotyczący Karpat Wschodnich i zbiór map Wojskowego Instytutu Geograficznego w Warszawie, pochodzący z lat 30. XX w.

Robert Kubit

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM PODKARPACKIEGO W KROŚNIE

Muzeum Podkarpackie w Krośnie serdecznie zaprasza do zwiedzania pięciu wystaw stałych, eksponowanych w zabytkowych salach Pałacu Biskupiego. Kilka razy w roku prezentowane są dodatkowo interesujące wystawy czasowe. Proponujemy również udział w innych ciekawych formach edukacji kulturalnej: organizujemy lekcje muzealne, sesje naukowe, koncerty i spotkania. Imprezy te mają charakter otwarty, są przeznaczone zarówno dla młodzieży, jak i osób dorosłych.

W Muzeum prezentowane są następujące **wystawy stałe**:

- **Pradzieje Podkarpacia – Przeszłość Ożywiona** – wystawa archeologiczna zorganizowana wokół odsłoniętego fragmentu muru obronnego miasta Krosna z XIV w. Przedstawia historię osadnictwa na terenie Podkarpacia. Ekspozycja nagradzana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- **Z dziejów Krosna i regionu** – wystawa prezentująca historię Królewskiego Miasta Krosna w oparciu o najnowsze odkrycia archeologiczne (unikatowe zabytki z XIII i XIV w.) oraz dokumenty, fotografie, obrazy, pamiątki związane z XIX-wieczną Galicją, z walkami o niepodległość od XVIII do XX w.
- **Historia oświetlenia** – głównym trzonem ekspozycji jest największa kolekcja lamp naftowych w Europie, pochodząca z różnych wytwórni europejskich i światowych. Wystawa prezentuje najpopularniejsze źródła światła w porządku chronologicznym.
- **W kręgu twórców krośnieńskich XIX i XX w.** – galeria malarstwa i rzeźby artystów związanych z regionem, absolwentów szkół artystycznych polskich i zagranicznych.
- **Szkoło podkarpackich hut** – ekspozycja przedstawiająca szkło użytkowe i artystyczne podkarpackich hut szkła. Wzornictwo i wyroby, pochodzące m.in. z Krośnieńskich Hut Szkła, prezentowane są od najstarszych

kompletów szkła użytkowego z okresu międzywojnia po współczesne szkło artystyczne.

- **Fortepian Pleyela z ok. 1856 r.** – jedyny w Polsce w pełni sprawny fortepian firmy Pleyel, paryskiej manufaktury, na której instrumentach grywał Fryderyk Chopin.

Propozycje wybranych **wystaw czasowych**:

- **Srebra pałacowe i dworskie** – na wystawie eksponowane będą wyroby srebrne od XVIII do początku XIX w. Zaprezentowane zostaną świeczniki i bogaty zbiór zastaw stołowych. Ekspozycja czynna od sierpnia do września 2006 r.
- **Krosno w świetle dokumentów królewskich** – ekspozycja zaprezentuje bezcenne i unikatowe przywileje królów polskich dla Krosna. Jednocześnie będzie próbą przedstawienia dziejów Królewskiego Miasta przez pryzmat treści tychże dokumentów. Ekspozycja czynna od sierpnia do września 2006 r.
- **Badania archeologiczne na Rynku w Krakowie w 2004 r.** – zaprezentowane zostaną zabytki wydobyte podczas badań archeologicznych na krakowskim Rynku. Pokazane będą pozostałości straganów kupieckich z XIII/XIV w. bogaty zestaw zabytków ruchomych, np. monety, plomby, wyroby ze skóry i drewna oraz militaria. Interesująca oprawa plastyczna. Ekspozycja czynna od października do końca grudnia 2006 r.

Grodzisko „Wały królewskie” w Trzcini

Powstaje tu Skansen Archeologiczny – „Karpacka Troja” – Oddział Muzeum Podkarpackiego w Krośnie.

Proponujemy zwiedzanie najstarszej w Polsce, silnie ufortyfikowanej osady z początków epoki brązu oraz najstarszego grodziska słowiańskiego, które powstało w tym samym miejscu. Jest to najlepiej zachowany obiekt obronny z tego okresu w Małopolsce.

Interesującą formą działalności oświatowo-edukacyjnej Muzeum jest oprowadzanie zorganizowanych grup młodzieży szkolnej po zabytkowym zespole krośnieńskiej starówki i Starym Cmentarzu.

Trasa oprowadzania po zabytkach Starego Miasta Krosna:

- Pałac Biskupi (Muzeum Podkarpackie), Kościół farny pw. Św. Trójcy, Dzwonnica farna, Rynek (założenia, Dom Wójtowski, Ratusz Renesansowy, Kamienica Wójtowska), Kościół oo. Franciszkanów (kaplica Oświęcimów), Dom Mazurkiewiczów, Kolegium Jezuickie, Kościół i klasztor oo. Kapucynów.

Stary Cmentarz w Krośnie:

- Nekropolia założona ok. 1786 r., zamknięta w 1954 r. Zachowało się tam wiele cennych nagrobków oraz pomnik powstańców styczniowych. Poprzez oprowadzenie po alejkach cmentarnych i przypomnienie pochowanych krośnian, przedstawiamy historię miasta od poł. XIX w. do początków XX w.

ciąg dalszy na stronie 15 ◆

➤ ciąg dalszy ze strony 14

Tematy lekcji muzealnych, odczytów i prelekcji

Tematyka dostosowana jest do programów nauczania w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zajęcia te wzbogacane są filmami video, slajdami, eksponatami muzealnymi, prezentacjami multimedialnymi.

ARCHEOLOGIA

- Pradzieje Podkarpacia
- Początki Krosna
- Sztuka pradziejowa
- Historia krośnieńskiego Rynku
- Celtowie na Podkarpaciu
- Grodziska Podkarpacia
- Życie codzienne w okresie rzymskim na ziemiach polskich
- Warsztat pracy archeologa
- Trzcinnica – Karpacka Troja
- Pierwsi ludzie na Podkarpaciu
- Najstarsi rolnicy Karpat polskich
- Najstarsi pasterze Karpat polskich
- Mury obronne Krosna
- Życie krośnian w wiekach średnich
- Narzędzia pracy w pradziejach
- Najstarsi Słowianie

HISTORIA

- Powiat krośnieński na przestrzeni wieków (obszar, granice, mieszkańcy, administracja)
- Krosno w okresie przedrozbiorowym
- Region krośnieński w czasach zaboru austriackiego (1772–1918)
- Krośnianie w powstaniach narodowych i organizacjach niepodległościowych w XIX w.
- Udział mieszkańców Krosna i powiatu krośnieńskiego w walce o niepodległość Polski w latach 1914–1921
- Krosno w okresie międzywojennym
- Wrzesień 1939 na Podkarpaciu
- Konspiracja niepodległościowa w powiecie krośnieńskim w okresie okupacji niemieckiej
- Eksterminacja ludności, zniszczenia w gospodarce i kulturze w powiecie krośnieńskim w okresie okupacji niemieckiej
- Podziemie antykomunistyczne i opór społeczny na Podkarpaciu po 1944 roku
- Przemiany gospodarcze, polityczne i kulturalne w powiecie krośnieńskim w latach 1944–1956
- Represje władz politycznych i aparatu bezpieczeństwa wobec mieszkańców powiatu krośnieńskiego w początkach Polski Ludowej (1944–1956)

HISTORIA OŚWIETLENIA

- Historia oświetlenia na przestrzeni wieków
- Lamy naftowe w zbiorach Muzeum Podkarpackiego w Krośnie

ŻYCIE ARTYSTYCZNE KROSNA

- Style i epoki

Srebra pałacowe i dworskie oraz dokumenty królewskie można obejrzeć do końca października fot. arch. Muzeum

- Sztuka gotycka, renesansowa i barokowa w Krośnie i regionie (do wyboru)
- Krośnięscy malarze i rzeźbiarze przełomu XIX i XX w.
- Sztuka żydowska na terenie Podkarpacia

OGÓLNE WIADOMOŚCI

O KONSERWACJI DZIEŁ SZTUKI

- Konserwacja obrazów
- Konserwacja rzeźby
- Warsztat pracy konserwatora

INNE TEMATY

- Dwory i dworki z krośnieńskiego
- Historia produkcji szkła
- Poznajemy Muzeum – instytucję upowszechniania kultury
- Stary Cmentarz w Krośnie
- Krośnianie w służbie ojczyzny

Muzeum można zwiedzać indywidualnie lub z przewodnikiem w języku polskim, angielskim i francuskim. Czas zwiedzania z przewodnikiem zajmuje ok. 1,5 godz. Indywidualne zwiedzanie wystaw stałych i czasowych zajmuje zwykle 1–2 godz.

Interesującą formą edukacji są organizowane co roku konferencje i sesje archeologiczne, w których uczestniczą oprócz naukowców i badaczy osoby zainteresowane archeologią karpacką oraz sesje naukowe o tematyce historycznej. Dużym zainteresowaniem cieszą się organizowane co miesiąc Spotkania Muzealne z ciekawymi ludźmi Podkarpacia oraz prelekcje połączone z pokazem filmów i zdjęć. Oferujemy także czytelnikom interesujące publikacje regionalne, które poruszają głównie tematy i zagadnienia związane z archeologią i historią regionu. Dzięki unikatowemu zabytkowi, jakim jest historyczny fortepian Pleyel, Muzeum Podkarpackie w Krośnie ma szansę organizować rokrocznie cykl kameralnych recitali chopinowskich w wykonaniu najlepszych polskich pianistów.

Wszystkich zainteresowanych naszą ofertą zapraszamy serdecznie do zwiedzania wystaw stałych, czasowych i uczestniczenia w imprezach kulturalnych organizowanych przez Muzeum Podkarpackie. Przybliżamy na nich historię Podkarpacia, archeologię, sztukę i wiele innych atrakcyjnych tematów. Szczegółową ofertę przedstawiamy na stronie internetowej: www.muzeum.krosno.pl.

MUZEUM NARODOWE ZIEMI PRZEMYSKIEJ

adres: 37-700 Przemyśl, pl. T. Czackiego 3

DYREKTOR: *Mariusz Olbromski*
 TELEFON: 016 678 93 35
 TEL./FAKS: 016 678 33 25
 E-MAIL: *mnpz@autograf.pl*

WYSTAWY STAŁE

- Dzieje ziemi i człowieka w regionie przemyskim (zobaczyć można zabytki archeologiczne Ziemi Przemyskiej od epoki kamienia do końca średniowiecza – monety rzymskie i bizantyjskie, pektorały, pieczęcie, militaria)
- Wnętrze tradycyjnej izby wiejskiej (pokazane zostały elementy wyposażenia wnętrz mieszkalnych, przedmioty codziennego użytku, stroje ludowe)
- Twierdza Przemyśl w okresie I wojny światowej (na wystawie prezentowane są militaria, fotografie z Przemyśla z XIX i XX w. oraz fotografie ukazujące budowę fortów przemyskich oraz portrety Habsburgów)

- Trzy wyznania – dwie religie – jeden Bóg (ekspozycja przybliży sztukę sakralną trzech wyznań: judaizmu, rzymskokatolickiego i grekokatolickiego)

WYSTAWY CZASOWE

- Kafle w zbiorach Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej (do 17 września)
- Historia przemyskich cechów i organizacji rzemieślniczych (do 17 września)
- Rezultaty najnowszych badań archeologicznych w obrębie „żydowskiego” miasta w Przemyślu (3 października – 30 listopada)
- Kazimierz Maria Osiński – architekt, muzealnik, działacz społeczny (do 5 grudnia)

GODZINY OTWARCIA

wtorki i piątki 10.30–17.30 • środy, czwartki, soboty 10.00–15.00 • niedziele 10.00–14.00 • poniedziałki – nieczynne
 dzień bezpłatny: środa

Uwaga! Do 15 września, podobnie jak w okresie wakacji, Muzeum czynne dłużej: w czwartki do 17.30, w niedziele do 16.00.

CENY BILETÓW

5 zł i 3 zł (ulgowy) • przewodnik – 20 zł

MUZEUM DZWONÓW I FAJEK

Wieża Zegarowa

Oddział Muzeum Narodowego Ziemi Przem.

ADRES: 37-700 Przemyśl, ul. Władycze 3
 TELEFON: 016 678 96 66

WYSTAWA STAŁA

- Ekspozycja ludwisarstwa i fajkarstwa
 Historyczne i współczesne dzwony i inne przedmioty ludwisarskie oraz historyczne i współczesne fajki. Dopelnienie wystawy stanowią tablice dotyczące ludwisarstwa i fajek.

WYSTAWY CZASOWE

- Fajki ze zbiorów Muzeum Etnografii i Przemysłu Artystycznego we Lwowie (do 15 czerwca 2007 r.)

GODZINY OTWARCIA

wtorki i piątki 10.30–17.30 • środy, czwartki i soboty 10.00–15.00 • niedziele 12.00–14.00 • poniedziałki – nieczynne
 dzień bezpłatny: środa

Uwaga! Do 15 września, podobnie jak w okresie wakacji, Muzeum czynne dłużej: w czwartki do 17.30 i w niedziele do 16.00.

Fajki ze zbiorów Muzeum Etnografii i Przemysłu Artystycznego we Lwowie

W dniu 1 lipca w Muzeum Dzwonów i Fajek otwarto czwartą już z kolei roczną wystawę czasową z cyklu „Najcenniejsze kolekcje fajek”. Tym razem przez rok będziemy prezentować fajki z Muzeum Etnografii i Przemysłu Artystycznego we Lwowie. Zbiór ten powstał z przekazów Muzeum

Przemysłowego we Lwowie, Muzeum księżąt Lubomirskich, Muzeum Etnograficznego oraz zbiorów prywatnych. Wystawa obejmuje fajki historyczne wykonane w profesjonalnych warsztatach w całej Europie oraz fajki ludowe z Pokucia (słynne „hucułki”) i Podkarpacia, a także Zakopanego. W kolekcji znajduje się kilka fajek unikatowych.

Najcenniejszą dla Polaków jest fajka z pianki morskiej dekorowana medalionem z popiersiem Tadeusza Kościuszki i sentencjami. Pochodzi z kolekcji Lubomirskich i została wykonana w Wiedniu w 1830 roku. Na jej główce widnieje wizerunek naczelnika wykonany według ryciny Józefa Łęskiego z 1794 roku. Wzrusza nas sentencja: *DZIĘKUJĘ CI, ŻEŚ MI JESZCZE RAZ / POZWOLIŁ BIĆ SIĘ / ZA OJCZYZNĘ / TADEUSZ KOŚCIUSZKO / ZBAWCA LUDU POLSKIEGO* oraz: *SALUS POPULI / SUPREMA / LEX ESTO*.

ciąg dalszy na stronie 17 ➔

Fajka z sepiolitu, z wizerunkiem Tadeusza Kościuszki, okuta srebrem; Wiedeń 1830

MUZEUUM HISTORII MIASTA PRZEMYŚLA

Kamienica Brzykowska

Oddział Muzeum Narodowego Ziemi Przem.

ADRES: 37-700 Przemyśl, Rynek 9

TELEFON: 016 678 65 01

WYSTAWY STAŁE

- Wielka izba (znajduje się w najstarszej części kamienicy, a jej atrakcją jest zrekonstruowany wczesnobarokowy piec)
- Atelier Hennera (przykład zakładu fotograficznego z przełomu XIX/XX w., wyposażonego w oryginalne sprzęty i aparaty fotograficzne)
- Wnętrza mieszczańskie (wystój i oryginalne wyposażenie oddają klimat mieszkania z XIX i 1. poł. XX w.).
- Początki miasta Przemyśla (wystawa archeologiczna)
- Dzieje miasta Przemyśla od Kazimierza Wielkiego do II wojny światowej (wystawa historyczna)
- Przemyśl w malarstwie (m.in. prace Mariana Strońskiego, Stefanii Jacyszynówny, Cezariusza Kotowicza)

WYSTAWY CZASOWE

- Przemyskie rękopisy i starodruki muzyczne (do 30 września)
- W pracowni alchemika (październik–listopad)
- Śladami rodziny Hennerów (do 30 listopada)

GODZINY OTWARCIA

Muzeum czynne jak MNZP

CENY BILETÓW

5 zł i 3 zł (ulgowy) • przewodnik – 20 zł

Przemyskie rękopisy i starodruki muzyczne

W ramach organizowanego corocznie w Przemyślu na przełomie lipca i sierpnia festiwalu „Salezjańskie Lato Muzyczne”, w Muzeum Historii Miasta Przemyśla, w Rynku,

♦ ciąg dalszy ze strony 16

Jedyną w swym rodzaju jest niezwyklej rozmiarów fajka memoratywna zdobiona misternie panoramą Budapesztu i sceną pojedynku. Zwraca uwagę rzeźbiona, wręcz jubilerskiej roboty, fajka z XVIII/XIX wieku inkrustowana rubinami i turkusami, wykonana w Turcji lub na Bałkanach. Niezwykle cenne są: porcelanowa główka fajki miśnieńskiej przedstawiająca Turka oraz precyzyjnie wykonana, również porcelanowa, fajka dwuścienna. Poza tym wiele innych, stanowiących przegląd najznakomitszych warsztatów z terenu Austro-Węgier, w tym fajki „z herbem” oraz niemieckie „z fałszywą datą”. Niezwykła jest też, najprawdopodobniej rosyjska, hebanowa fajka z wizerunkiem Diany na polowaniu. Malutkie fajki tyrolskie zdobione są inkrustacją z macicy perłowej. W wytwórniach galicyjskich powstały niepozorne główki fajek glinianych. Jedna z fajek

będzie można obejrzeć wystawę przemyskich rękopisów i starodruków muzycznych (do 30 września).

Związane z Przemyślem dzieła pochodzą z Klasztoru Panien Benedyktynek, Archiwum Archidiecezjalnego, Ossolineum, Muzeum oraz ze zbiorów prywatnych.

Na wystawie będzie można zobaczyć po raz pierwszy eksponowane, stare, XVI- i XVII-wieczne zapisy nutowe, m.in. antyfonarze i mszale.

Wśród rękopisów i starodruków znajdują się kompozycje i opracowania znanego wszystkim teoretykom muzyki kościelnej, związanego z XVI-wiecznym Przemyślem, edukowanego w Akademii Krakowskiej – księdza Sebastiana z Felsztyna, autora m.in. traktatów dotyczących chóralu gregoriańskiego.

Wystawa pokaże również pamiątki po księdzu Wojciechu Lewkowiczu – dyrektorze Chóru Katedralnego w przed- i powojennym Przemyślu, który całe swoje życie poświęcił pracy na rzecz wysokiego poziomu muzyki kościelnej. Nawet ciężko doświadczony przez komunistyczne władze nie stracił swojej pasji, jaką była muzyka sakralna.

Ciekawym elementem ekspozycji będzie także zeszyt organisty sprzed kilku wieków.

Warto również zaznaczyć, iż wystawa będzie w jakiejś części swoistym dopełnieniem koncertów. Jeden z nich przypomni bowiem utwory wyżej wspomnianych kompo-

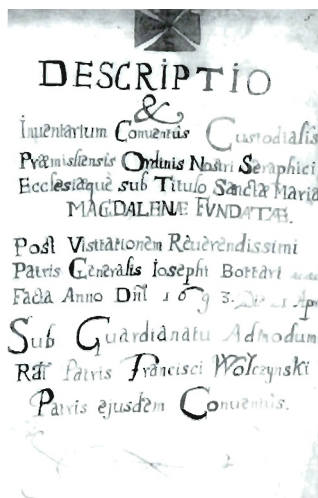
♦ ciąg dalszy na stronie 18 ♦

drewnianych może pochodzić z pobliskiego Brzozowa, gdzie w XVIII i XIX wieku był ich najbardziej aktywny ośrodek wytwórczy. Takie fajki palą na starych widokówkach wieśniacy z okolic Brzozowa.

Nie brakuje w zbiorze lwowskim fajek z innych kontynentów; fajka opiumowa pochodzi z Jakucji, zaś wodna z Chin.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że otwarciu wystawy towarzyszyła polsko-ukraińska sesja naukowa na temat „Z historii rzemiosł Pogranicza”, na której mówiono o przemyskich cechach, kaflach, a także fajkach ze zbiorów Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej i Muzeum Etnografii i Przemyślu Artystycznego we Lwowie.

3 lipca w salach Muzeum Etnografii we Lwowie otworzono wystawę fajek z kolekcji największego polskiego kolekcjonera – Marka Stanielewicza. *Urszula Olbromska*

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM NARODOWEGO ZIEMII PRZEMYSKIEJ

W roku obecnym Muzeum przygotowało szeroką ofertę edukacyjną. Jest ona skierowana do uczniów wszystkich szczebli szkół a także studentów. Tematy, w zależności od zapotrzebowania, będą prezentowane na ekspozycjach lub w sali audiowizualnej. Terminy spotkań do ustalenia.

Dla słuchaczy wyższych uczelni piszących prace dyplomowe zapewniamy pomoc merytoryczną pracowników naukowych MNZP, organizowane są również praktyki dla studentów kierunków związanych z muzealnictwem, archeologią, etnografią, historią sztuki i historią.

Muzeum posiada ekspozycje w gmachu głównym oraz trzech oddziałach.

Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyślu – Budynek Główny

WYSTAWY STAŁE:

- **Dzieje ziemi i człowieka w regionie przemyskim**
Ekspozycja prezentuje zabytki archeologiczne z ziemi przemyskiej od epoki kamienia do końca wczesnego średniowiecza, w tym zabytki scytyjskie, monety rzymskie i bizantyjskie, zespół militariów z Radymna oraz unikalne zabytki z wyposażenia grobów staromadziarskich.
- **Wnętrze tradycyjnej izby wiejskiej**
Wystawa stylizowana jest na izbę wiejską. Zobaczyć na niej można m.in. elementy wyposażenia wnętrza mieszkalnych, przedmioty codziennego użytku, stroje ludowe, narzędzia rolnicze i pszczelarskie oraz ludowe instrumenty muzyczne. Ekspozycję uzupełniają archiwalne fotografie architektury wiejskiej z okolic Przemyśla oraz Lubaczowa.
- **Twierdza Przemyśl w okresie I wojny światowej**
Na wystawie można zobaczyć militaria (karabiny, broń białą, fragmenty umundurowania), fotografie fortów

przemyskich i manewrów w Twierdzy w 1895 roku, fragmenty tzw. archiwum Molarna (są to dokumenty, fotografie, autentyczne plany wojenne z okresu walk o twierdzę Przemyśl).

- **Trzy wyznania – dwie religie – jeden Bóg**

Celem ekspozycji jest przybliżenie zwiedzającym sztuki sakralnej trzech wyznań: judaizmu, rzymskokatolickiego i grekokatolickiego. Znajdują się na niej obrazy, rzeźby, tkaniny i paramenty liturgiczne.

LEKCJE MUZEALNE I WYKŁADY

- **Cykl „O działalności Kazimierza M. Osińskiego”** – cały rok
Wykłady o działalności założyciela MNZP ukazujące jego sylwetkę jako: architekta, nauczyciela, muzealnika, działacza w zakresie ochrony zabytków.
- **Franciszek Olędzki – rzeźbiarz lwowski z 2. połowy XVIII wieku**
F. Olędzki był jednym z przedstawicieli tzw. „szkoły lwowskiej”, którego dzieła znajdują się również w regionie przemyskim. Jego twórczość została obecnie ustalona i scharakteryzowana. Wykład ilustrowany.

ETNOGRAFIA

- *Zwyczaje i obrzędy doroczne wsi przemyskich (zgodnie z cyklem pór roku)*
 - *Życie codzienne wsi*
 - *Kostiumologia ludowa*
 - *Stare i nowe w życiu współczesnej wsi*
- KONSERWACJA DZIEŁ SZTUKI (w połączeniu z pokazem)**
- *Ogólne wiadomości o konserwacji dzieł sztuki*
 - *Konserwacja mebli i obrazów*
 - *Warsztat pracy konserwatora dzieł sztuki*

WIEDZA O KSIĄŻCE

- *Jak to z książką było*
- *„Śladami Jana Gutenberga”. Stara książka w zbiorach biblioteki muzealnej*
- *Historia i zbiory biblioteki MNZP*

ciąg dalszy na stronie 19 ➔

➔ ciąg dalszy ze strony 17

zytorów: księdza Sebastiana z Felsztyna oraz księdza Wojciecha Lewkowicza.

Pomysłodawcą i autorem wystawy jest dyrektor artystyczny Festiwalu, rodowity przemyslanin, Tomasz Ślusarczyk – artysta muzyk koncertujący z wieloma orkiestrami w Polsce i za granicą, muzyk Radiowej Orkiestry Symfonicznej w Krakowie oraz Orkiestry XVIII wieku w Amsterdamie.

Joanna Sztaba
Komisarz wystawy

Śladami rodziny Hennerów

Wystawa „Śladami rodziny Hennerów” jest kolejną ekspozycją z cyklu „Dzieje przemyskiej fotografii”. Cykl ten

Brzykowskiej. Obecna wystawa jest poszerzeniem informacji o działalności Hennerów – fotografów wywodzących się z Przemyśla. Prezentowane są zdjęcia wykonane w altanie fotograficznej zwanej atelier, w uliczce prowadzącej do CK Sądu, a także w zakładzie fotograficznym przy ul. Mickiewicza 6.

Ponadto współczesne zdjęcia rodzowego grobu Hennerów na cmentarzu w Bydgoszczy. Pierwotnie był on przeznaczony na grobowiec rodziny Hennerów. W latach 70. XX wieku ciało B. Hennera zostało ekshumowane i przeniesione do Kudowy. Stało się to po ogłoszeniu pamiętników wnuka Bernarda Hennera Seniora.

➤ ciąg dalszy ze strony 18

- Historia książki. Początki druku. Przegląd drukarstwa polskiego na podstawie zbiorów biblioteki MNZP
- Starodruki w zbiorach MNZP
- Charakterystyczne cechy inkunabułów na podstawie „Epistolae Familiares” ze zbiorów MNZP
- Dawna prasa przemyska
- Zasady korzystania z biblioteki naukowej (specjalistycznej) na przykładzie zasobów biblioteki MNZP

HISTORIA

- Epoka brązu i początki epoki żelaza na ziemiach południowo-wschodnich
- Przemysł w czasie I wojny światowej
- Twierdza Przemyśl – zarys historii (lokalizacja, budowa, życie w Twierdzy w czasie oblężeń)
- Przemysł w dobie autonomii galicyjskiej
- Przemysł od XI do XIV wieku
- Dzieje zamku przemyskiego w zarysie
- Przemysł w okresie walk polsko-ukraińskich w latach 1918–1919
- Przemysł miastem wielu wyznań
- Struktura organizacyjna i obyczaje cechowe (w oparciu o prezentację multimedialną)
- Przemyskie warsztaty kaflarsko-zduńskie w XIX i w 1. poł. XX wieku w świetle badań archiwalnych

Muzeum Dzwonów i Fajek

Ekspozycje oraz taras widokowy czynne przez cały rok, oprócz poniedziałków i świąt.

WYSTAWY STAŁE

- **Ekspozycja ludwisarstwa i fajkarstwa**
Przemyskie Muzeum Dzwonów i Fajek mieści się w zabytkowej, późnobarokowej Wieży Zegarowej z XVIII wieku. Zostało otwarte we wrześniu 2001 roku. Jest to jedyne tego rodzaju muzeum w Polsce. Posiada ono ekspozycje oraz dwa tarasy widokowe. Na siedmiu kondygnacjach prezentowane są wyroby ludwisarskie oraz fajki, z których znaczna część pochodzi z lokalnych, przemyskich warsztatów. Funkcję informacyjną pełnią plansze zawierające podstawowe informacje dotyczące dzwonów i fajek oraz przemyskich wytwórni.

CYKL LEKCI MUZEALNYCH I WYKŁADÓW Z ZAKRESU LUDWISARSTWA I FAJKARSTWA

- **Plakiety z przetopionych dzwonów**
W zbiorach MNZP zachowało się około stu gipsowych plaket zdjętych z zarekwirowanych, a następnie przetopionych przez Austriaków dzwonów. Świadczą one o pięknie szaty artystycznej dzwonów z terenu Ziemi Przemyskiej, a także o próbie ratowania wartości polskiej kultury w czasach zaborów.

CYKL LEKCI MUZEALNYCH I WYKŁADÓW**„MAGIA FAJKI...”**

- Z historii fajki
- O obyczaju palenia
- Najpiękniejsze fajki w Polsce

- **Kolekcje fajek ze zbiorów MNZP i Muzeum Etnografii i Przemysłu Artystycznego we Lwowie jako przykład wspólnoty dziedzictwa kulturowego** (w oparciu o wystawę i prezentację multimedialną)

**Muzeum Historii Miasta Przemysła
Kamienica Brzykowska****WYSTAWY STAŁE:**

W najstarszej części kamienicy na parterze mieści się „Wielka Izba”; atrakcją w niej jest wczesnobarokowy piec, którego projekt został użyty przez dyrekcję Zamku Królewskiego w Warszawie.

Tzw. „Małą Sień” przeznaczono na galerię współczesnej fotografii grupy Black & White. W piwnicach usytuowano kawiarnię mieszcząca.

Przy wejściu, wzdłuż schodów na pierwsze piętro, zwiedzających wita fotograficzna **Galeria Herbu miasta Przemysła**, ukazująca ewolucję wizerunku przemyskiego herbu – niedźwiedzia.

W pokojach na pierwszym piętrze przygotowano ekspozycje ukazujące wnętrza mieszczkańskie – **sypialnię, jadalnię, biedermeierowski salon, gabinet pana domu**, który wystrój i oryginalne wyposażenie oddają klimat mieszkania z XIX w. i 1. połowy XX wieku. W aneksie kuchennym prezentowane są sprzęty i naczynia kuchenne.

Idąc wyżej schodami znajduje się **Atelier Hennera** – to przykład zakładów fotograficznych, które działały w Przemyślu po koniec XIX i na początku XX wieku. Znajduje się w nim odtworzona altana fotograficzna, zaś wyposażenie atelier stanowią oryginalne sprzęty i aparaty fotograficzne. Integralną częścią atelier są fotografie portretowe zakładu fotograficznego B. Hennera z końca XIX wieku.

Dzieje miasta Przemysła można poznać dzięki wystawom: archeologicznej „**Początki miasta Przemysła**” i historycznej – „**Dzieje miasta od Kazimierza Wielkiego**”.

Ekspozycje zamyka wystawa „**Przemysł w malarstwie**”, na której eksponowane są obrazy z XIX i XX wieku.

LEKcje MUZEALNE

- *Muzeum skarbnicą naszej przeszłości, czyli po co nam muzea?* (dla przedszkoli i szkół wszystkich typów)
- *W mieszkaniu prababci* (dla przedszkoli i szkół wszystkich typów)
- *Początki Przemysła* (lekcja archeologiczna dla szkół różnych typów)
- *Legends o Przemyślu* (dla przedszkoli i dla uczniów szkół wszystkich typów)
- *Co to jest obraz* – podstawowe zagadnienia z zakresu malarstwa (elementy składowe obrazu) dla liceów
- *Dzieje zamku przemyskiego* (dla szkół wszystkich typów)
- *Przemysł w okresie I wojny światowej* (dla szkół różnych typów)
- *Przemysł w okresie II wojny światowej* (dla szkół różnych typów)
- *Przemysł w okresie od XI do XVII wieku* (dla szkół różnych typów)

MUZEUUM BUDOWNICTWA LUDOWEGO W SANOKU

adres: 38-500 Sanok, ul. Traugutta 3

DYREKTOR: Jerzy Ginalski

TELEFONY: 013 463 09 04

013 463 09 34 (dyrekcja)

FAKS: 013 463 53 81

E-MAIL: skansen@bieszczadyonline.pl

INTERNET: www.bieszczady.pl/skansen

PARK ETNOGRAFICZNY, BIAŁA GÓRA

adres: 38-500 Sanok, ul. A. Rybickiego

TELEFON: 013 463 16 72

Park Etnograficzny z przykładami budownictwa drewnianego Pogórzeń, Dolinian, Łemków i Bojków wraz z wyposażeniem wewnątrz obiektów sakralnych, mieszkalnych, gospodarczych i użyteczności publicznej.

WYSTAWY STAŁE

- Ikona karpacka
- Szkoła przeszłości

WYSTAWY CZASOWE

- Nasz wiek XX... ale są jeszcze sprawy drobne
- Rzemiosło w galicyjskim miasteczku

IMPREZY

- *Folkowe pożegnanie lata* – występy folkowych zespołów z Polski i Ukrainy (17 września)

GODZINY OTWARCIA

- 1-30 kwietnia 9.00-16.00
- 1 maja - 30 września 8.00-18.00
- 1-31 października 8.00-16.00
- 1 listopada - 31 marca 8.00-14.00

CENY BILETÓW

dorośli - 9 zł, młodzież - 6 zł • przewodnik - 30 zł

CERKIEW W ULUCZU

Oddział Muz. Budownictwa Ludowego w Sanoku

adres: 36-204 Dydnia, Ulucz 16

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM BUDOWNICTWA LUDOWEGO W SANOKU

Lekcje muzealne

Wykłady i realizacja w skansenie lub w pracowniach muzeum.

NA STYKU KULTUR (gimnazja, licea)

- *Symbolika cerkiewnej i rzymskokatolickiej architektury sakralnej*
- *Sztuka a liturgia. Wyposażenie cerkwi i świątyni rzymskokatolickiej*

forma pracy: wykład oraz zwiedzanie kościoła i cerkwi

PIĘKNO W IKONIE ZAKŁĘTE (licea)

- *Ikona - podstawy teologii. Geneza, forma, styl - w oparciu o kolekcję ikon*

forma pracy: wykład oraz zwiedzanie wystawy ikon

◆ ciąg dalszy ze strony 19

- *Przemysł w dobie autonomii galicyjskiej (dla gimnazjów i liceów)*
- *Dzieje stosunków polsko-tureckich od XV do XX wieku (dla gimnazjów i liceów)*
- *Polska emigracja popowstaniowa (dla gimnazjów i liceów)*
- *Dzieje ubioru z wyszczególnieniem mody kobiecej (dla gimnazjów i liceów)*
- *Ze starych albumów fotograficznych - zajęcia w atelier fotograficznym (dla gimnazjów i liceów)*

Uwaga: Lekcje muzealne organizowane przez Muzeum są bezpłatne, młodzież płaci tylko za bilety wstępu (3 zł za osobę)!

TYPY OBIEKTÓW SAKRALNYCH

(licea, szkoły techniczne - budowlane)

- Architektura świątyni chrześcijańskiej na przykładzie budownictwa cerkiewnego i obrządku rzymskokatolickiego

forma pracy: wykład oraz zwiedzanie obiektów sakralnych

ROK OBRĘDOWY (szkoły podstawowe, gimnazja, licea)

- *Niezwykły czas Bożego Narodzenia - o zwyczajach zimowych*
- *Niezwykły czas Zmartwychwstania - zwyczaje wiosenne*
- *Duchy, zjawy i upiory - świat nadzmysłowy w życiu mieszkańca dawnej wsi (przy omawianiu Romantyzmu na lekcjach języka polskiego)* **ciąg dalszy na stronie 21** ◆

CERKIEW OBRONNA W POSADZIE RYBOTYCKIEJ

Oddział Muzeum Narodowego Ziemi Przem.

GODZINY OTWARCIA

soboty 8.00-16.00

Cerkiew w posiadzie jest najstarszą w Polsce murowaną cerkwią obronną z XV wieku. Usytuowana jest na naturalnym wzniesieniu terenu na skraju wsi. We wnętrzu zobaczyć można zachowane fragmenty XVII-wiecznej polichromii, a także wyrze w tymku napisy w języku łacińskim i ruskim oraz daty postawione przez pielgrzymów.

➤ ciąg dalszy ze strony 20

- *Niezwykły czas zaślubin – regionalne obrzędy weselne (jako uzupełnienie o weselnych obrzędach regionalnych przy omawianiu Chłopów W. Reymonta)*

- *Na świętego Andrzeja wszystkim pannom nadzieja – zwyczaj andrzejkowe*

forma pracy: wykład oraz realizacja w skansenie

W NASZYM SKANSENIE (szkoły podstawowe)

- *Zabawy terenowe – szukanie obiektów muzealnych zaznaczonych na mapie*

forma pracy: ogólne zapoznanie się ze skansenem poprzez oprowadzanie i zabawę

WOKÓŁ PIECA I STOŁU (szkoły podstawowe, gimnazja)

- *Wokół stołu – o regionalnym pożywieniu i jego przygotowaniu*

- *Od ziarenka do chleba – sprzęty związane z obróbką ziarna od siewu do wypieku chleba*

- *Jak to z lnem było – sprzęty związane z obróbką włókna*

- *Odzież i strój jako wyraz identyfikacji regionalnej*

forma pracy: wykład i pokaz, realizacja w skansenie

OD CHYŻY DO PLEBANII

(szkoły podstawowe, gimnazja, licea)

- *Jak powstawał dom*

- *Zróżnicowanie regionalne budownictwa na Podkarpaciu*

- *Zabytki architektury drewnianej na Podkarpaciu*

forma pracy: wykład i pokaz, realizacja w skansenie

SZTUKA LUDOWA (szkoły podstawowe)

- *Rzeźba ludowa, strój, haft – motywy zdobnicze*

- *Zajęcia praktyczne – wyrób pajków, wycinanki, robienie ozdobnych kwiatów z bibuły*

forma pracy: wykład zajęcia praktyczne, realizacja w obiektach skansenowskich – dzieci przynoszą klej, nożyczki, plastelinę, Muzeum dostarcza słomę i bibułę

ŻYCIE CODZIENNE DAWNEJ WSI

(szkoły podstawowe, gimnazja)

- *Rzemiosła drzewne – przedmioty i narzędzia związane z wyrobem przedmiotów codziennego użytku – wyrób łyżek, wrzecion, niecek i solniczek (chałupa z Nadolna)*

- *Jak to z lnem było. Tkactwo – urządzenia i warsztaty tkackie (chałupa z Korczyny)*

- *„Nie święci garnki lepią” – urządzenie i wyposażenie warsztatu garncarskiego (chałupa z Rzepiennika)*

- *Życie codzienne dawnej wsi. Sprzęty do przygotowywania pożywienia, zajęcia domowe i gospodarstwo, przechowywanie pożywienia (chałupa z Węglówki)*

- *Rozwój urzędzenia wnętrza mieszkalnego, zdobnictwo z okazji świąt (papierowe kwiaty, wycinanki, firanki, pająki i inne akcesoria)*

- *Tradycyjne kołodowanie (szopki, gwiazdy kołodnicze i herody)*

forma pracy: wykład i pokaz, realizacja w Parku Etnograficznym

OD KOPANKI DO SZYBU

(licea, gimnazja, szkoły techniczne)

- *Dzieje przemysłu naftowego na Podkarpaciu*

- *Rozwój techniki wydobywczej ropy naftowej*

forma pracy: wykład, realizacja w Parku Etnograficznym (sektor naftowy)

IDEA SKANSENOWSKA A DZIEŃ DZISIEJSZY

(gimnazja, licea)

- *Ratowanie dawnego budownictwa drewnianego jako przejaw potrzeby zachowania dziedzictwa kulturowego i tożsamości narodowej*

- *Skanseny (powstanie, rozwój i współczesne tendencje w ruchu skansenowskim) w Polsce i na świecie jako miejsca identyfikacji narodowej*

- *Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku, jego rola w ochronie zabytków, animowaniu ruchu turystycznego i działalność dydaktyczno-oświatowa*

forma pracy: wykład, realizacja w Parku Etnograficznym lub w pracowniach muzeum

MIESZKAŃCY GÓR I POGÓRZY (licea)

- *Zróżnicowanie etniczne i etnograficzne Podkarpacia – przynależność do określonej grupy etnicznej, warunki, które doprowadziły do formowania się grup etnograficznych*

- *Problemy wyznaniowe pogranicza*

forma pracy: wykład, realizacja w szkole lub Parku Etnograficznym

PRZEMYSŁY LUDOWE (szkoły podstawowe)

- *Wykorzystanie surowców naturalnych w ludowych przemysłach i rzemiosłach na Podkarpaciu*

- *Jak wykorzystywano energię naturalną wiatru i wody na wsi*

forma pracy: wykład, realizacja w szkole lub Parku Etnograficznym

JAK TO KIEDYŚ BYWAŁO

(szkoły podstawowe, gimnazja i licea)

- *Życie codzienne dawnej wsi*

- *Rok gospodarczy na wsi – cykliczność prac w polu i w zagrodzie*

- *Gospodarowanie na roli w tradycyjnej gospodarce wiejskiej*

- *Narzędzia rolnicze w dawnych wiekach*

forma pracy: wykład, realizacja w szkole lub Parku Etnograficznym

Uwaga!

- Ze względu na bieżące zajęcia pracowników Muzeum, zgłoszenia lekcji muzealnych prosimy uzgadniać telefonicznie lub osobiście każdorazowo z panią mgr Małgorzatą Kolczykiewicz, koordynatorem lekcji muzealnych.

- Grupa uczestnicząca w lekcji muzealnej nie powinna liczyć więcej niż 20 osób.

- Telefon do Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku: 013 463 09 04, 013 463 09 34; tel./faks 013 463 53 81.

- Cena lekcji muzealnej 2 zł od osoby za 1 godz. lekcyjną.
- Istnieje możliwość zorganizowania ogniska dla dzieci i młodzieży. Koszt ogniska wynosi 50 zł (prowiant we własnym zakresie).

MUZEUM KULTURY LUDOWEJ W KOLBUSZOWEJ

adres: 36-100 Kolbuszowa, ul. Kościuszki 6

DYREKTOR: Jacek Bardan
TEL./FAKS: 017 227 12 96, 017 744 54 92
E-MAIL: mkle@o2.pl
INTERNET: www.muzeum.kolbuszowa.pl

Park Etnograficzny, ul. Wolska 36

Park odtwarza wieś lasowiacką i rzeszowiacką, jaka była na przełomie XIX i XX w.

WYSTAWY W PARKU ETNOGRAFICZNYM

- Jak powstaje skansen
- Jak to ze Inem było
- Strój ludowy Lasowiaków i Rzeszowiaków
- Zabawka ludowa Stanisława Naroga
- Bogu na chwałę, ludziom na ratunek – z dziejów OSP
- Jak powstaje skansen
- Izba pośła ludowego – Jana Sobka z Handzlówki

WYSTAWA STAŁA PRZY UL. PIEKARSKIEJ 19

- Dawna Kolbuszowa i jej mieszkańcy

WYSTAWA CZASOWA PRZY UL. PIEKARSKIEJ 19

- Poplenerowa – VI Ogólnopolski Plener Malarski Kolbuszowa 2006 (wrzesień–październik)

IMPREZY

- Otwarcie garnrcarni z Łążka Garnrcarskiego – impreza w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa (10 września)
W programie m.in. pokaz toczenia i wypału garnków z gliny

GODZINY OTWARCIA

od 1 maja do 30 września:

- w dni robocze 8.00–17.00
- dni wolne od pracy i święta 10.00–19.00

od 1 października do 30 kwietnia:

- 9.00–15.00 (po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym)

CENY BILETÓW

Park Etnograficzny: 6 zł i 4 zł (ulgowy)

opłata przewodnicka – 30 zł • przygotowanie ogniska – 20 zł

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM KULTURY LUDOWEJ W KOLBUSZOWEJ

- Powstanie Kolbuszowej i jej początki na tle osadnictwa w Puszczy Sandomierskiej
- Grody i podgrodzia (powstanie, budowa, rozwój)
- Osadnictwo na terenach dawnej Puszczy Sandomierskiej
- Lasowiacy i Rzeszowiacy jako grupy etnograficzne (kultura materialna, rzemiosło, folklor)
- Folklor muzyczny Lasowiaków i Rzeszowiaków
- Muzyka wokalna: pieśni, typy pieśni, wątki tekstowe, wykonawstwo

MUZEUM-ZAMEK W ŁAŃCUCIE

adres: 37-100 Łańcut, ul. Zamkowa 1

DYREKTOR: Wit Karol Wojtowicz
TELEFONY: 017 225 20 08 do 10
FAKS: 017 225 20 12
E-MAIL: muzeum@zamek-lancut.pl
INTERNET: www.zamek-lancut.pl

CZYNNE

Codziennie oprócz Wielkiej Soboty i Niedzieli, 3 Maja, Bożego Ciała, 1 i 11 listopada, od 1 grudnia do 31 stycznia.
W poniedziałki Muzeum otwarte wyłącznie dla grup wcześniej zgłoszonych i potwierdzonych.

GODZINY OTWARCIA

- 1 lutego – 30 listopada: 9.00–16.00
- 1 lutego – 31 maja i 1 października – 30 listopada: niedziela 9.00–17.00
- 1 czerwca – 30 września: sobota i niedziela 10.00–18.00

Ostatnie wejście zwiedzających godzinę przed zamknięciem

Szczegółowe informacje o udostępnianiu:

www.zamek-lancut.pl

CENY BILETÓW

Zamek, Stajnie, Powozownia – karnet:

- luty, marzec, listopad: 19 zł i 12 zł (ulgowy)

- kwiecień–październik: 21 zł i 13 zł (ulgowy)

ciąg dalszy na stronie 23 ➔

- *Muzyka instrumentalna: instrumenty muzyczne, kapele, wątki muzyczne*
- *Obrzędowość doroczna (Boże Narodzenie, Wielkanoc, Sobótki, Dożynki)*
- *Obrzędowość rodzinna (narodziny, wesele, pogrzeb)*
- *Przemysły puszczańskie i rzemiosła (maziarstwo, bednarstwo, plecionkarstwo i inne)*
- *„Od ziarenka do bochenka” – tradycyjny sposób pieczenia chleba w wiejskiej chacie*
- *Stroje ludowe Lasowiaków i Rzeszowiaków*
- *Kwiaty z bibuły, wyrób i przeznaczenie – nauka różnych sposobów wykonywania kwiatów z bibuły*

Skansen jesienią

fot. J. Mazurkiewicz

Zamek w Łańcucie – widok od zachodu fot. Z. Żyburtowicz

◀ ciąg dalszy ze strony 22

Przewodnik:

- w języku polskim – wliczony w cenę biletu (oprowadza maks. 25 osób)
- w języku obcym – rezerwacja minimum 3 dni przed zwiedzeniem, dopłata do biletu za oprowadzenie – 3 zł od osoby

Wystawy dodatkowe:

- Oranżeria – 3 zł i 1,50 zł (ulgowy)
- 10. Pułk Strzelców Konnych – 2,50 zł i 1 zł (ulgowy)
- Sztuka Cerkiewna – 6 zł i 3 zł (ulgowy)
- Synagoga – 6 zł i 3 zł (ulgowy)
- Historia Miasta i Regionu – 2,50 zł i 1 zł (ulgowy)

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM-ZAMKU W ŁAŃCUCIE

Wśród obiektów tworzących dziedzictwo kulturowe naszej małej ojczyzny, łańcuckiej rezydencji rodowej Lubomirskich i Potockich przypada w udziale miejsce szczególne. Nim w 1944 roku została udostępniona ogółowi społeczeństwa, na tutejsze salony wstęp mieli tylko wybrańcy, od głów koronowanych zaczynając. Muzeum-Zamek w Łańcucie – oryginalny przykład założenia „palazzo in forteca” – podczas wojen był siedzibą dowódców stacjonujących armii, co pośrednio wpłynęło na fakt, że dziś stanowi najlepiej zachowany kompleks pałacowo-parkowy na rubieżach III Rzeczypospolitej. Rozmachem założenia i artyzmem wykonania imponował od zawsze, co zresztą zgodne było z jego przeznaczeniem. Oprawę najwyższej próby artystycznej znalazło tutaj niezliczone bogactwo inspirujących dziś treści.

Efektom wyrafinowanego gustu właścicieli oraz umiejętności zatrudnianych przez nich – samych najwybitniejszych – twórców stworzyły niepowtarzalną atmosferę tego miejsca. Miejsca, które jak żadne inne wpisuje się w pejzaż imprez kulturalnych rozsławiając nasz region w świecie (wakacyjny Międzynarodowy Mistrzowski Kurs Muzyczny od 1975 r., majowy Festiwal Muzyki od 1961 r.). Ich wysoki po-

ziom i długa tradycja znajdują tutaj godną oprawę. Muzeum funkcjonujące w świadomości go odwiedzających nabiera przez to nowych znaczeń, tak więc będąc świadkiem odległej historii żyje i tą najnowszą.

Dział Edukacji Muzealnej Muzeum-Zamku w Łańcucie zaprasza wszystkich chętnych do uczestnictwa w zajęciach muzealnych. Nasza oferta edukacyjna (oprowadzanie tematyczne) wychodzi naprzeciw reformowanemu szkolnictwu i stanowi jedyny w swoim rodzaju suplement humanistycznej wiedzy podręcznikowej. Wychodzimy z założenia, że zapoznając się z odpowiednimi fragmentami ekspozycji posiadaną wiedzę możemy utrwalić i pogłębić. Bezpośredni kontakt z dziełem sztuki może w konsekwencji zaowocować rozwinięciem zainteresowań przedmiotem nauczania.

Wypracowany przez nas model różni się od typowego wykładu lekcyjnego i „zwiedzania”, ponieważ łączy je w sobie. O jego atrakcyjności przesądza aktywność obu stron – grupy i prowadzącego – we współtworzeniu niezapomnianego spotkania z zabytkiem.

Oprowadzanie tematyczne odbywa się w oparciu o udostępniane na ten czas zbiory, niekiedy wystawy czasowe. Miejszem akcji jest niepowtarzalna sceneria muzeum wnętrza, co gwarantuje doznania estetyczne i w połączeniu ze sposobem prowadzenia zajęć aktywizuje młodego człowieka do twórczego myślenia.

Prowadzący starają się – ilustrując swe wypowiedzi ekspozycjami muzealnymi – uczyć ich interpretacji i analizy dzieła sztuki. Proponowana nauka świadomego patrzenia ma nie tylko kształtować wybredne gusty przyszłych, potencjalnych mecenasów sztuki, ale przede wszystkim pogłębiać wrażliwość na ducha minionych epok.

Ekspozycja uzupełniająca się zbiorową (malarstwo, grafika, rzeźba, meble, instrumenty muzyczne, srebra, zegary, szkło, ceramika, tkaniny, orientalia, militaria, medale, przybory kominkowe, teatralia, varia, powozy) reprezentuje przeglądowo wszystkie style historyczne od XVII wieku do międzywojnia. Do wymienionych dołączają zbiory sztuki sakralnej.

Dział Edukacji Muzealnej zaprasza uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych również

ciąg dalszy na stronie 24 ▶

Fragment pokonkursowej wystawy „Na łańcuckim Zamku”
fot. arch. MZŁ

◀ ciąg dalszy ze strony 23

do udziału w konkursie plastycznym „Na łańcuckim zamku” organizowanym od 2000 roku. Dokładną informację dotyczącą tej formy działalności znajdziecie Państwo w Aktualnościach na stronie internetowej Muzeum

PROPOZYCJE TEMATYCZNE

DLA WSZYSTKICH TYPÓW SZKOŁ

- Barocco to znaczy perła
- Biblia w sztuce
- Biblioteka i bibliofilstwo doby Oświecenia
- Bogata kuchnia malarstwa
- Bogowie i ludzie
- Dawne stroje i tkaniny
- Dom z tysiąca i jednej nocy
- Gród – zamek – pałac – rezydencja – muzeum
- Heraldyka i sztuka heraldyczna
- Herby właścicieli zamku łańcuckiego
- Park i ogrody łańcuckiego zamku
- Historyczne ogrody Łańcuta
- Ignacy Łukasiewicz - wynalazca XIX w.
- „I książki mają swoją historię”. W bibliotece z Pilawą w herbie
- Instrumenty muzyczne na zamku w Łańcutcie
- Każdy może być artystą – warsztat plastyczny
- Kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Łańcutcie
- Krynolina i tiurniura – czyli opowieść o stroju
- Kultura łańcuckiego regionu
- Religia i sztuka wschodniego chrześcijaństwa
- Legendy Łańcuta
- Łańcuckie wille i domy w ogrodach
- Łańcut w czasach potopu
- Miasto Łańcut – historia
- Mitologiczne opowieści
- Moja rodzina, mój ród – genealogia
- Na Olimpie
- Niecodzienny wiek XIX
- Oblicza sztuki – style
- Obyczaje i zwyczaje w dawnej Polsce
- Pan Tadeusz
- Pojazd moich marzeń
- Pod pokrywką starego garnka
- Portret przodka
- Portret w malarstwie
- Poznajemy style w sztuce
- Prawdziwy św. Mikołaj
- Sarmatyzm
- Strzelcy konni, Cromwelle i wiewiórki – czyli 10 Pułk Strzelców Konnych z Łańcuta
- Śladami średniowiecznego miasta Łańcuta
- Tajemnice dębowych szaf
- Teatr grecki
- Teatr dworski
- Tradycje Starego Testamentu
- W kręgu Biblii

**ARBORETUM I ZAKŁAD FIZJOGRAFII
W BOLESTRASZYCACH**

adres: Bolestraszyce, gm. Żurawica
37-700 Przemysł, skr. poczt. 471

DYREKTOR: *Narcyz Piórecki*
TEL/FAKS: 016 671 64 25
E-MAIL: *arboretum@poczta.onet.pl*
INTERNET: *www.bolestraszyce.com*

WYSTAWY STAŁE

- Kolekcja roślin: dendroflora, rośliny wodne i bagienne, parter oranżeryjny, pomologia, rośliny rzadkie, zagrożone, ginące i chronione, kolekcje roślin biblijnych i użytkowych
- Muzeum Przyrodnicze „Chrońmy ptaki” – wystawa ornitologiczna
- Wystawa historyczno-przyrodnicza *XXX lat Arboretum Bolestraszyce* – wystawa fotograficzna
- Stała ekspozycja motyli nocnych z Pogorza Przemyskiego
- Wystawa dendrologiczna: szyszek, przekrojów, skamieлин
- Wystawa owoców i nasion z kolekcji roślin Arboretum
- *Wiklina w Arboretum* – stała ekspozycja rzeźb – obiektów z wikliny
- *Drzewa, ogrody, dwory* – wystawa fotograficzna prof. Jerzego Pióreckiego
- *Rośliny rzadkie, zagrożone, ginące i chronione* – wystawa fotograficzna
- *Drzewa pomniki przyrody Ziemi Przemyskiej*. Teka rysunków Aleksandry Wachniewskiej

WYSTAWY CZASOWE

- *Wiklina w Arboretum* – wystawa poplenerowa (do końca października) ciąg dalszy na stronie 25 ▶

- *Wiek światła*
- *Wiewiórki, czyli krótko o wojsku*
- *Zabytkowe budownictwo użyteczności publicznej w Łańcutcie*

Zajęcia są przygotowane i realizowane nie tylko przez pracowników Działu Edukacji Muzealnej, ale również Działów: Historii Miasta, Biblioteki i Sztuki Cerkiewnej. Prowadzone są ponadto zajęcia w czasie wystaw czasowych Muzeum poświęconych tradycji Świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy, a także zajęcia specjalne przygotowane w ramach długoletniej współpracy z nauczycielami wszystkich typów szkół.

Szczegółową ofertę edukacyjną oraz warunki uczestnictwa w zajęciach znaleźć można na stronie internetowej: http://www.zamek-lancut.pl/pl/Zwiedzanie/Zwiedzanie_Tematyczne, a zamówić i uzyskać dodatkowe informacje można pod numerem telefonu 017 225 20 08 w. 129 i 139 codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00 w Dziale Edukacji Muzealnej. Zofia Frączek

← ciąg dalszy ze strony 24

- Wystawa malarstwa ze zbiorów Arboretum Bolestraszyce prezentowana w ramach obchodów XXX-lecia istnienia instytucji (wrzesień–październik)
- Regionalna kolekcja derenia jadalnego – wystawa owoców (wrzesień–październik)
- Jesienna wystawa owoców i nasion z kolekcji roślin Arboretum (wrzesień–październik)
- Małopolska kolekcja historycznych odmian i form jabłoni – wystawa jabłek (wrzesień–październik)

GODZINY OTWARCIA**Arboretum:**

- maj–październik: dni robocze 9.00–18.00
soboty, niedziele i święta 10.00–18.00
- listopad–kwiecień: dni robocze 8.00–14.00

Centrum Edukacji Dziedzictwa**Kulturowo-Przyrodniczego:**

- maj–październik: w dni robocze 9.00–14.00
- listopad–kwiecień: dni robocze 8.00–14.00

Malarstwo ze zbiorów Arboretum Bolestraszyce

Arboretum w Bolestraszytach założone zostało w 1975 r. W roku bieżącym organizować będziemy szereg imprez kulturalnych w ramach obchodów XXX-lecia istnienia instytucji. Zaprezentowana zostanie min. wystawa malarstwa znanych polskich artystów związanych z Ziemią Przemyską. Na wystawie przedstawione zostaną prace m.in. W. Dżochowskiego, B. Lustyka, E. Kieferlinga, W. Wodnickiego i innych artystów.

OFERTA EDUKACYJNA ARBORETUM W BOLESTRASZYCACH

Arboretum w Bolestraszytach zostało założone w 1975 roku na terenie historycznego założenia dworsko-ogrodowego, w którym w połowie XIX w. mieszkał i tworzył malarz doby romantyzmu Piotr Michałowski. Obecnie Arboretum jest cennym zabytkiem kultury i przyrody Polski płd.-wsch. spełniającym różnorodne zadania jako obiekt przyrodniczy, kulturowy, dydaktyczny i naukowy. Jest jednym w województwie podkarpackim ogrodem, który umożliwia licznym grupom zwiedzających poznanie kilku tys. różnych gatunków roślin z Polski i ze świata zgromadzonych na powierzchni 25 ha. W Arboretum można zapoznać się z następującymi kolekcjami roślin: dendrologiczną, pomologiczną, roślin wodnych i bagiennych, szklarniowych, wrzosowatych, a także roślin biblijnych i użytkowych. Szczególną troską otaczane są gatunki wpisane na krajową czerwoną listę roślin rzadkich, zagrożonych, ginących i chronionych, m.in. marsylia cztero-listna, kotewka orzech wodny, szachownica kostkowata.

Działalność Arboretum w zakresie upowszechniania i promowania kultury, sztuki i nauki jest różnorodna: kultu-

ralna, wystawiennicza i edukacyjna. Działają „Galeria u Piotra”; „Muzeum Przyrodnicze”, w których prezentowane są wystawy przyrodnicze i plastyczne. Do stałych imprez należy *Międzynarodowy Plener Artystyczny „Wiklina w Arboretum”*.

Jedną z form działalności instytucji jest szeroko pojęta edukacja skierowana głównie do uczniów wszystkich szczebli szkół oraz osób dorosłych. Działalność edukacyjna realizowana jest przez wyodrębnioną jednostkę, jaką jest Centrum Edukacji Dziedzictwa Kulturowo-Przyrodniczego. Centrum prowadzi i organizuje różne formy i metody przekazywania wiedzy. Są to: lekcje przyrodnicze i muzealne, odczyty, prelekcje, wykłady, konkursy przyrodnicze, pogadanki, plenery i prezentacje z zakresu dziedzictwa kulturowo-przyrodniczego i ekologii. Prowadzone są także kursy przyrodnicze oraz praktyki, szkolenia i warsztaty. Centrum współpracuje z wieloma placówkami oświatowymi, kulturalnymi, mediami, samorządem lokalnym w zakresie popularyzowania i promowania kultury i przyrody, a także organizowania i nadzorowania obsługi konferencji, imprez kulturalnych i edukacyjnych oraz sympozjów i sesji naukowych.

Tematyka proponowanych zajęć jest różnorodna: przyrodnicza, ekologiczna, ogrodnicza i historyczna. Tematy zajęć, ich treść oraz forma nawiązuje oraz poszerza programy nauczania realizowane w szkołach, a sposób prowadzenia zajęć dostosowany jest do wieku i umiejętności uczniów. Uczestnicy zajęć uczą się m.in. rozpoznawać różne gatunki roślin, zwierząt, poznają historię zabytkowych założen dworsko-ogrodowych, poznają i utrwalają wiadomości z zakresu budowy morfologicznej roślin oraz ich przystosowania do środowiska życia. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem różnych aktywnych metod twórczych w taki sposób, iż uczestnicy uczą się logicznego, samodzielnego myślenia oraz wyciągania właściwych wniosków z prowadzonych obserwacji.

Jedną z podstawowych form działalności Arboretum jest organizacja wystaw stałych i czasowych. W sezonie 2006/2007 zaprezentowane zostaną następujące:

WYSTAWY STAŁE:

- Kolekcja roślin (dendroflora, rośliny wodne i bagiennie, parter oranżeryjny, pomologia, rośliny rzadkie, zagrożone, ginące i chronione, kolekcja roślin biblijnych, kolekcja roślin użytkowych)
- Muzeum Przyrodnicze: „Chrońmy ptaki” – wystawa ornitologiczna
- Wystawa historyczno-przyrodnicza „XXX lat Arboretum Bolestraszyce” – wystawa fotograficzna
- Stała ekspozycja motyli nocnych
- Wystawa dendrologiczna: szyszek, przekrojów, skamielin
- Wystawa owoców i nasion z kolekcji roślin Arboretum
- „Wiklina w Arboretum” – stała ekspozycja rzeźb – obiektów z wikliny
- „Drzewa, ogrody, dwory” – wystawa fotograficzna prof. Jerzego Pióreckiego
- „Rośliny rzadkie, zagrożone, ginące i chronione w Arboretum Bolestraszyce” – wystawa fotograficzna

◆ ciąg dalszy ze strony 25

- Drzewa pomniki przyrody Ziemi Przemyskiej. Teka rysunków Aleksandry Wachniewskiej

Prezentowane będą również **WYSTAWY CZASOWE**:

- Wiklina w Arboretum – wystawa poplenerowa (VII–X)
- Wystawa malarstwa ze zbiorów Arboretum Bolestraszyce prezentowana w ramach obchodów XXX-lecia istnienia instytucji (IX–X)
- Regionalna kolekcja derenia jadalnego- wystawa owoców (IX–X)
- Jesienna wystawa owoców i nasion z kolekcji roślin Arboretum (IX–X)
- Małopolska kolekcja historycznych odmian i form jabłoni – wystawa jabłek (IX–X)

Interesującą formą naszej działalności edukacyjnej są lekcje przyrodnicze i muzealne, które prowadzimy w oparciu o prezentowane wystawy oraz zgromadzone kolekcje roślin. Zajęcia wzbogacane są filmami, slajdami, fotografiami i pomocami dydaktycznymi.

TEMATYKA PROPONOWANYCH LEKCJI,

ODCZYTÓW, PRELEKCJI

- Botanika i sztuka
- Budowa roślin nasiennych: kwiat, liść, modyfikacje pędów
- Byliny w ogrodzie
- Czy potrafimy dbać o nasze środowisko?
- Dereń jadalny *Cornus mas L.* w Arboretum Bolestraszyce i na Podkarpaciu
- Dorobek kulturowo-przyrodniczy Podkarpacia w aspekcie rozwoju ruchu turystycznego
- Dziedzictwo kulturowe Podkarpacia – dwory, ogrody, parki
- Dziedzictwo kulturowe Podkarpacia – trzy kultury
- Dziedzictwo kulturowo-przyrodnicze pogranicza Polski i Ukrainy
- Dziedzictwo przyrodniczo-turystyczne powiatu przemyskiego
- Dźwięki w ogrodzie
- Gatunki drzewiaste obcego pochodzenia zadomowione na obszarze Polski
- Historia dawnych, zabytkowych założeń dworskich i pałacowych Podkarpacia – Bolestraszyce
- Jak przyroda budzi się ze snu zimowego
- Jak przyroda przygotowuje się do zimy
- Jak fotografować przyrodę
- Jak zaprojektować własny ogród
- Jesienne dary ogrodu; owoce i nasiona
- Kolekcja dendrologiczna Arboretum – wybrane gatunki flory amerykańskiej i azjatyckiej
- Kolekcja roślin biblijnych
- Kolekcja roślin szklarniowych
- Krajowe gatunki iglaste
- Kultura i sztuka regionu przemyskiego
- Kultura ogrodnicza w Małopolsce
- Małopolska kolekcja historycznych odmian, form jabłoni oraz derenia jadalnego w Arboretum Bolestraszyce
- Międzynarodowy Dzień Ziemi

- Multimedia w edukacji przyrodniczej
- Kolekcja irysów z grupy *Laevigatae* oraz *Sibiricae*
- Paprocie – budowa, gatunki chronione
- Pielęgnacja roślin w szklarni
- Piknik ekologiczny – jak zostać przyjacielem przyrody
- Plazy i gady w Arboretum- gatunki, środowisko życia
- Polska Czerwona Księga Roślin
- Poznajmy rodzime gatunki drzew liściastych
- Problemy ze ściekami
- Przystosowanie roślin do środowiska życia
- Ptaki – jak pomóc im przetrwać zimę, gatunki zimujące
- Ptaki żyjące w Arboretum
- Regionalna kolekcja wikliny użytkowej
- Rola wielkich rodów w edukacji i kulturze ogrodniczej Małopolski
- Rośliny inwazyjne, czy sadzić gatunki obcej flory
- Rośliny wodne, bagienne i ich środowisko życia
- Utylizacja śmieci i odpadów komunalnych
- W jaki sposób zaprojektować własny ogród
- Zapobieganie zanieczyszczeniu wody
- Życie płciowe roślin: kwiat, sposoby zapylania
- Życie w stawie – rośliny i zwierzęta
- Żywe skamieniałości epok minionych – metasekwoja chińska, miłorząb dwuklapowy, eukomia wiązowata, cypryśnik błotny, sośnica japońska, modrzewnik chiński

Proponujemy także **zwiedzanie Arboretum z przewodnikiem**. Program zwiedzania obejmuje: prezentację kolekcji roślin wraz z omówieniem aspektów biologii i ekologii poszczególnych gatunków roślin, zwłaszcza gatunków rzadkich, zagrożonych, ginących i chronionych we florze polskiej oraz omówienie aspektów dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego Podkarpacia. W programie jest również zwiedzanie wystaw w Muzeum Przyrodniczym i sezonowych wystaw plastycznych w Galerii Sztuki u Piotra i innych salach wystawowych.

Jak co roku wiosną zapraszamy do udziału w **konkursie przyrodniczym** organizowanym z okazji Obchodów Światowego Dnia Wody. Oferujemy także udział w konkursie i imprezie ornitologicznej w ramach III Zimowego Liczenia Ptaków w Parkach i Ogrodach.

Jesienią w oparciu o wystawę owoców i nasion oraz jabłek pochodzących z Małopolskiej kolekcji historycznych odmian i form jabłoni proponujemy uczestnictwo w jednodniowych zajęciach o tematach: *Jesienne dary ogrodu – owoce i nasiona* oraz *Pomologia – rola kolekcji drzew owocowych*.

Oferata edukacyjna Centrum obejmuje ponadto różne **formy zajęć plastycznych**. Są to m.in.: plenerowe zajęcia terenowe; warsztaty z wikliny, papieru, fotografii; plenery malarskie; szkolenia dla nauczycieli i animatorów kultury. Program zajęć plastycznych zawiera podstawowe zagadnienia teoretyczne oraz ukierunkowany jest na praktyczną naukę różnorodnych dziedzin sztuki i fotografii. Zajęcia dostosowane są do wieku i umiejętności uczestników.

Podobnie jak w latach poprzednich organizujemy zajęcia terenowe w Oddziale w Cisowej liczącym 283 ha. W trak-

Jesienna wystawa owoców i nasion fot. N. Piórecki

➤ ciąg dalszy ze strony 26

cie zajęć terenowych uczestnicy będą mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z przyrodą poprzez zapoznanie się z różnymi gatunkami flory i fauny środowisk naturalnych położonej w obrębie Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego. Głównym celem zajęć terenowych jest kształtowanie u uczestników pozytywnych emocjonalnych wrażeń na piękno otaczającej przyrody oraz zwrócenie uwagi na problemy i zagrożenia wynikające z zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Proponowane tematy zajęć terenowych: *Piknik ekologiczny – czyli jak zostać przyjacielem przyrody* oraz *O czym możemy dowiedzieć się na wycieczce terenowej*.

Proponowany przez Centrum program, w miarę sugestii i zainteresowań wynikających ze strony osób zainteresowanych, jest sukcesywnie poszerzany i uzupełniany. Realizujemy także tematy zaproponowane przez nauczycieli i inne osoby. Oferujemy ciekawe i twórcze zajęcia edukacyjne, będące swoistym uzupełnieniem tradycyjnych metod nauczania w szkole. Nasze zajęcia są niekonwencjonalnym i alternatywnym sposobem zdobycia wiedzy kulturowo-przyrodniczej. Zatem serdecznie zapraszamy do korzystania z zaprezentowanego programu edukacyjnego oraz zwiedzania stałych i czasowych wystaw. Nasza oferta znajduje się również na stronie internetowej.

Zajęcia edukacyjne w sadzie jabłoniowym fot. N. Piórecki

MUZEUM RZEMIOSŁA W KROŚNIE

adres: 38-400 Krosno, ul. Piłsudskiego 17

DYREKTOR: Ewa Mańkowska
TEL/FAKS: 013 432 41 88, 013 432 69 68
E-MAIL: krosno@muzeumrzemiosla.pl
INTERNET: www.muzeumrzemiosla.pl
www.len.muzeumrzemiosla.pl

WYSTAWA STAŁA

– Dzieje rzemiosła Polski południowo-wschodniej – prezentuje narzędzia rzemiosła użytkowego oraz archiwalia z nim związane

GODZINY OTWARCIA

poniedziałki–piątki 7.30–15.30
soboty 10.00–14.00 (wstęp wolny)

CENY BILETÓW

4 zł i 2 zł (ulgowy)
przewodnik po muzeum – 10 zł (od grupy)
lekcja muzealna – 20 zł
spacer historyczny po Zespole Staromiejskim Krosna – 30 zł

IV Międzynarodowe Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej Z krosna do Krosna 2006 rozstrzygnięte

Krośnińskie biennale lnu zdołało wpisać się na trwałe do europejskiego kalendarza tkactwa artystycznego, zyskując ugruntowaną popularność i prestiż nie tylko w Polsce, ale i na świecie. Po raz pierwszy zostało zorganizowane w 2000 roku i odbywa się co dwa lata. Jest jedną tego typu międzynarodową imprezą „lniarską” na Podkarpaciu i w Polsce. Zorganizowane już trzy edycje zdołały silnie zaktywować polskie i zagraniczne tkackie środowiska twórcze. Warto podkreślić, że w ramach biennale swoje prace prezentowali artyści aż z 23 krajów świata: Austrii, Bułgarii, Czech, Danii, Finlandii, Francji, Grecji, Islandii, Izraela, Japonii, Kanady, Łotwy, Niemiec, Polski, Rosji, Słowacji, Szkocji, Szwajcarii, Szwecji, Turcji, Ukrainy, Węgier i Włoch. Za sprawą biennale Muzeum Rzemiosła, wraz z każdą edycją, powiększa kolekcję współczesnej artystycznej tkaniny lnianej, gdyż wielu z artystów przekazuje swoje prace w darze.

Do tegorocznego konkursu zgłosiło się 101 artystów, w tym 38 zagranicznych, z 16 krajów Europy, Azji i Ameryki Północnej, nadsyłając 160 prac.

Wernisaz IV Międzynarodowego Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej *Z krosna do Krosna 2006* odbył się 25 sierpnia w Biurze Wystaw Artystycznych w Krośnie, w którym przez miesiąc można będzie zobaczyć najnowszą wystawę tkanin artystycznych.

Zapraszamy na oficjalną stronę Międzynarodowego Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej *Z krosna do Krosna* – www.len.muzeumrzemiosla.pl

MUZEUM REGIONALNE W STALOWEJ WOLI

adres: 37-464 Stalowa Wola, ul. Sandomierska 1

DYREKTOR: *Lucyna Mizera*
TELEFON: 015 844 85 56
FAKS: 015 844 85 57
E-MAIL: muzeum@um.stalwol.pl
INTERNET: www.muzeum.stalowawola.pl

WYSTAWY STAŁE

- Z dziejów regionu nadsańskiego (archeologia, etnografia, historia regionu)
- Galeria malarstwa polskiego z amerykańskiej kolekcji Toma Podla

WYSTAWA CZASOWA

- Lubomirscy linii przeworskiej – arystokraci i kolekcjonerzy (10 września – 22 października)

GODZINY OTWARCIA

poniedziałki, środy – piątki 8.00–15.30

wtorki 8.00–18.00

soboty i niedziele 16.00–19.00 (w soboty wstęp wolny)

CENY BILETÓW

5 zł i 3 zł (ulgowe)

Lubomirscy linii przeworskiej – arystokraci i kolekcjonerzy

Potężny magnacki ród Lubomirskich, wyrosły „z soli” i zdobywający od XVI wieku coraz większe znaczenie w historii Polski, był licznie rozgałęziony. Potomkowie właścicieli Rzeszowa związali się w XVIII wieku z włóściami w widłach Wisły i Sanu, nabytymi od Rozwadowskich. Tutaj też osiedli i mieszkali do 1944 roku. Muzeum Regionalne w Stalowej Woli mieści się w gmachu, wzniesionym niegdyś przez ten ród na potrzeby administracji dominialnej. Sąd naturalne zainteresowanie historią rodziny Lubomirskich.

Założeniem wystawy jest przypomnienie roli, jaką odegrali w historii Polski przedstawiciele rodu Lubomirskich, tym razem nie jako wodzowie i politycy, ale arystokratyczni miłośnicy i mecenas sztuki, wywierający znaczący wpływ na rozwój kulturalny kraju. Uwaga organizatorów skoncentrowana została na przeworskiej linii rodowej, lecz zostanie ona zaprezentowana na tle znamienitych przedstawicieli rodziny na przestrzeni wieków.

Wielkim walorem wystawy jest fakt, iż pojawią się na niej zostaną eksponaty pochodzące wyłącznie ze zbiorów lwowskich (Lwowskie Muzeum Historyczne, Lwowska Galeria Sztuki, Lwowskie Muzeum Etnografii i Przemysłu Artystycznego).

Znajdzie się wśród nich galeria kilkunastu portretów Lubomirskich, pędzla m.in. Rodakowskiego, Grassiego czy Lampiego, a także wizerunki magnackich siedzib.

Zbiór kilkudziesięciu militariów nawiązuje zarówno do rycerskiej tradycji rodu, jak i myśliwskich oraz kolekcjonerskich pasji Lubomirskich.

Buzdygan

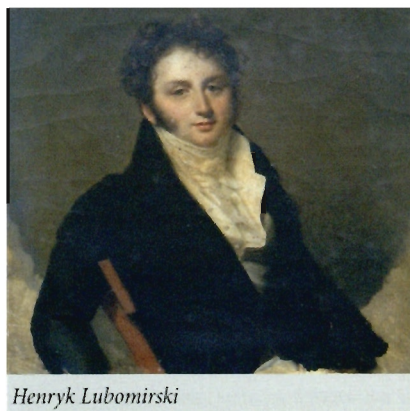
Oprócz tego na wystawie zaprezentowane zostaną eksponaty, które stanowiły elementy wyposażenia wnętrz arystokratycznych siedzib (tkaniny dekoracyjne, zastawa stołowa, przedmioty użytkowe, ozdoby), a także stroje. Ekspozycja zawiera również fragmenty kolekcji: porcelany, zegarów, wachlarzy damskich i tabakierek, głównie z dawnego Muzeum im. ks. Lubomirskich we Lwowie. Zabytki pochodzą zarówno z Polski, jak i innych krajów europejskich oraz Azji, z okresu od XVI do początków XX wieku.

Wystawie towarzyszy katalog naukowy w wersji polskiej i ukraińskiej. Opracowane zostały lekcje muzealne, także wersji multimedialnej, oraz wycieczkowa edukacja regionalna przybliżająca dzieje rodu Lubomirskich. Wystawa jest jednym z elementów projektu pt. „Festiwal Lubomirskich”, realizowanego w ramach Narodowego Programu dla Polski – Fundusz Małych Projektów pod patronatem Unii Europejskiej.

Projekt „Festiwal Lubomirskich” obejmuje, oprócz wystawy i katalogu, wytyczenie kolejnego etapu *Turystycznego szlaku gniazd rodowych Lubomirskich* i wydanie mapy oraz przewodnika po szlaku. Odbyte w minionym roku szkolnym seminarium dla nauczycieli, którego celem było wdrożenie pakietu edukacyjnego do szlaku Lubomirskich, przyniosło kolejne owoce w postaci dwóch konkursów: dla nauczycieli na autorski scenariusz lekcji do szlaku gniazd rodowych Lubomirskich i dla uczniów na pracę plastyczną: „Szlakiem Gniazd rodowych Lubomirskich”. Nagrodzone prace pedagogów i uczniów zostały opublikowane w specjalnym katalogu pokonkursowym.

Po zakończeniu projektu w Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli, wystawa *Lubomirscy linii przeworskiej – arystokraci i kolekcjonerzy* eksponowana będzie w kilku miastach polskich.

[ciąg dalszy na stronie 29](#) ➔

Henryk Lubomirski

WOJEWÓDZKA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W RZESZOWIE

adres: 35-010 Rzeszów, ul. Sokoła 13

DYREKTOR: Stanisław Turek
TELEFONY: 017 853 24 31 (dyrekcja)
017 853 52 17 (centrala)
017 853 66 91 (Informatorium, do 20.00)
FAKS: 017 853 24 31
E-MAIL: wimbp@wimbp.rzeszow.pl
INTERNET: www.wimbp.rzeszow.pl

GODZINY OTWARCIA

Czytelnia Główna, Czytelnia Czasopism,
Informatorium, ul. Sokoła 13

poniedziałki 12.00–20.00 • wtorki–piątki 9.00–20.00
soboty 9.00–15.00

Wypożyczalnia Główna, ul. Dąbrowskiego 33a

wtorki–piątki 10.00–19.00
poniedziałki i soboty 10.00–15.00

Oddział dla Dzieci i Młodzieży, ul. Słowackiego 11

wtorki–piątki 10.00–18.00
poniedziałki i soboty 10.00–15.00

Wypożyczalnia Muzyczna, ul. Żeromskiego 2

wtorki, środy i piątki 10.00–18.00 • czwartki 11.00–18.00
poniedziałki i soboty 10.00–15.00

OFERTA EDUKACJI KULTURALNEJ NA SEZON 2006/2007

Od września zapraszamy czytelników do Biblioteki przy ul. Sokoła 13, nie tylko w celu skorzystania z usług Czytelni, Informatorium, Sekcji Informacji Komputerowej i Punktu Informacji Europejskiej, ale także do obejrzenia wystawy: *Podkarpacie – bogactwo kultur – jedność serc*. Wystawę zorganizujemy w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa.

➤ ciąg dalszy ze strony 28

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM REGIONALNEGO W STALOWEJ WOLI

ARCHEOLOGIA

- Spotkanie z archeologią
- Prahistoria regionu w widłach Sanu i Łęgu

ETNOGRAFIA

- Lasowiackie dziedzictwo
- Strój ludowy Lasowiaków
- Zwyczaje i obrzędy weselne nad Sanem

SZTUKA

- Co to jest dzieło sztuki

Na wystawie znajdą się materiały biblioteczne dotyczące budownictwa sakralnego, cmentarzy i kirkutów, kuchni i innych problemów związanych z tożsamością kulturową społeczności lokalnych.

Także we wrześniu zapraszamy na spotkanie autor-skie z **Jerzym Majką**, laureatem Nagrody Miasta Rzeszowa w Dziedzinie Literatury za rok 2005. Dr Jerzy Majka jest autorem kilkunastu opracowań dotyczących historii Rzeszowa, zwłaszcza historii wojskowości.

W październiku będziemy świętować 10. rocznicę Literackiej Nagrody Nobla dla **Wisławy Szymborskiej**. W formie wystawy zaprezentujemy dorobek twórcy poetki wraz z opracowaniami krytycznymi i biografiami noblistki.

W listopadzie tradycyjnie włączymy się do obchodów **Dni Kultury Chrześcijańskiej**, przygotowując wystawę: *Religie świata wobec chrześcijaństwa*.

W grudniu przygotowujemy ekspozycję wprowadzającą w świąteczny nastrój, zatytułowaną: *Święta Bożego Narodzenia w literaturze i sztuce*.

W styczniu w formie wystawy przypomnimy sylwetki dwóch literatów: **Bolesława Leśmiana** – poety, prozaika, eseisty i tłumacza w 130. rocznicę urodzin i **Józefa Conrada Korzeniowskiego** – angielskiego pisarza polskiego pochodzenia, w związku z przypadającą w 2007 roku 150. rocznicą urodzin.

W lutym uczymy kolejną literacką rocznicę, będzie to 170. rocznica śmierci rosyjskiego poety **Aleksandra Puszkina**.

W marcu przypada 120. rocznica śmierci **Józefa Ignacego Kraszewskiego**, autora powieści historycznych, publicysty i historyka, i 150. rocznica urodzin **Gabrieli Zapolskiej**, powieściopisarki, dramatopisarki, nowelistki i aktorki. Oboje posiadają imponujący dorobek pisarski, który przypomnimy naszym czytelnikom w formie wystawy.

W kwietniu wystawę zatytułujemy: *Rzeszowska silva rerum*. Będzie to autentycznie obfitość materiału, ponieważ przedstawimy różnorodnie w formie i treści druki z bibliofilskiej kolekcji **Marka Czarnoty**.

ciąg dalszy na stronie 30 ➤

Trasy wycieczkowe

HISTORIA

- *Mała ojczyzna – Rozwadów*
Trasa z przewodnikiem: Muzeum – Rynek rozwadowski – stacja PKP
- *Historia rodu Lubomirskich linii rzeszowsko-rozwadowskiej*
Trasa z przewodnikiem: Muzeum, park podworski w Chorzewicach, klasztor oo. Kapucynów w Rozwadowie
- *Cmentarz kroniką dziejów*
Trasa z przewodnikiem po cmentarzu w Rozwadowie
- *Początki Stalowej Woli*
Trasa z przewodnikiem po starym centrum Stalowej Woli: pomnik Eugeniusza Kwiatkowskiego, dzielnica „dyrektorska”, pierwszy blok w mieście, pomnik Kazimierza Piłata, kościół św. Floriana

◀ ciąg dalszy ze strony 29

Maj i czerwiec to miesiące, w których włączamy się do obchodów **Dni Rzeszowa**. Na tę okazję tradycyjnie przygotowujemy wystawę o tematyce regionalnej. W 2007 roku przypada 10. rocznica hejnału rzeszowskiego, dlatego wystawę dokumentującą życie społeczne Rzeszowa zatytułujemy: *Tam gdzie grają rzeszowskie kuranty*. Na wiosnę zaprosimy na spotkania autorskie z kolejnymi laureatami **Nagród Miasta Rzeszowa w Dziedzinie Literatury za rok 2006**.

Wypożyczalnia Główna przy ul. Dąbrowskiego 33 w nowym roku szkolnym zorganizuje siedem okolicznościowych ekspozycji książek. W październiku bohaterem wystawy będzie francuski malarz **Paul Cézanne** w związku z 100. rocznicą jego śmierci. Również w kręgu malarskim pozostanie wystawa zaplanowana na styczeń 2007 roku, poświęcona **Wojciechowi Kossakowi** w 150. rocznicę urodzin i 65. rocznicę śmierci. W marcu prezentacja poświęcona będzie **Gabrieli Zapolskiej**, a w kwietniu **Wincentemu Polowi** w związku z 200-leciem urodzin i 135-leciem śmierci poety. Również w kwietniu WG przygotowuje okolicznościową ekspozycję z okazji **Światowego Dnia Zdrowia**, w maju w związku z **Dniem Europy**, a w czerwcu ze **Światowym Dniem Ochrony Środowiska**. W Wypożyczalni Główny będą też drukowane zestawienia bibliograficzne poświęcone m.in.: **Jerzemu Giedroycowi**, wydane w październiku 2006 z okazji **Roku Giedroycia**, w grudniu przedmiotem zestawienia będzie **Stan wojenny w Polsce**, a w marcu 2007 roku zostanie opracowane zestawienie w 10. rocznicę śmierci **Agnieszki Osieckiej**. Na czerwiec zostanie przygotowane zestawienie literatury o życiu i twórczości **Stanisława Wyspiańskiego** z okazji **Roku Wyspiańskiego**. W maju WG zaprosi swoich czytelników do wzięcia udziału w **II edycji Loterii Książkowej**.

Wypożyczalnia Muzyczna przy ul. Żeromskiego 2 zorganizuje jesienią dwie wystawy. W październiku zaprezentuje fotografie **Jerzego Wygody** z cyklu *Muzykanty*, przedstawiające podkarpackich muzyków ludowych, a w listopadzie odbędzie się wernisaż wystawy fotografii **Agnieszki Szafirskiej** zatytułowanej *Lirnik*, połączony z prezentacją liry korbowej z pracowni lutniczej **Stanisława Nogaja** ze Starej Wsi. W marcu przyszłego roku w formie wystawy malarskiej zaprezentują się twórcy z Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego, w czerwcu zostanie przygotowana wystawa grafik ze zbiorów własnych Wypożyczalni Muzycznej. Nie zabraknie także muzyki, w kwietniu odbędzie się koncert integracyjny z cyklu *Dzieci Dzieciom*, podczas którego będą wykonywane utwory **Ludwika van Bethovena**. W celu uczczenia 180. rocznicy śmierci kompozytora koncert zatytułowano *Dla Elizy*. Drugi koncert z tego cyklu, pod hasłem: *Najpiękniejsza ze wszystkich jest muzyka polska*, zaplanowano na maj. Koncerty dedykowane będą dzieciom z Zespołu Szkół im. UNICEF.

Równie bogata jest oferta skierowana do czytelników Oddziału dla Dzieci i Młodzieży przy ul. Słowackiego 11. Po wakacjach Oddział zaprasza najmłodsze dzieci

do udziału w zabawach grupowych: *Wędrowki po Europie*, w październiku rozpocznie się prezentacja twórczości literackiej młodych autorów z Zespołu Szkół Muzycznych nr 1 w Rzeszowie pod hasłem: *Tak czytam Świat*. W listopadzie przypada **Światowy Dzień Pluszowego Misia**, który będzie pretekstem do zabaw najmłodszych dzieci z Muzysiem, Urwisem i Plustysiem. W grudniu tradycyjnie odbędą się zabawy świąteczne i turniej drużynowy dla przedszkolaków: *Przyjeżdż do nas Mikołaju*. W czasie ferii zimowych Oddział zorganizuje zajęcia edukacyjno-rozrywkowe dla dzieci pozostających w domach. W lutym zostanie ogłoszony ogólnomiejski konkurs plastyczny: *Kubuś Puchatek, Miś Uszatek i ich przyjaciele*. W marcu z okazji **Międzynarodowego Dnia Teatru** swoje przedstawienia wystawią dzieci ze Szkół Podstawowych nr 1, 3 i 10. Starsze dzieci zostaną zaproszone na spotkanie z **Markiem Czarnotą**, który opowie legendy o starym Rzeszowie. W kwietniu w ramach warsztatów dziennikarskich: *Słowa, dźwięki* gościem Oddziału będzie **Elżbieta Lewicka** – dziennikarka Radia Rzeszów. Kolejne spotkanie zatytułowane: *Bajki z mojego dzieciństwa, czyli Dobranocki sprzed lat*, odbędzie się z udziałem **Wojciecha Jamy**, właściciela kolekcji Muzeum Dobranoczek.

Filia nr 1 przy ul. Bohaterów 1 będzie kontynuować współpracę z zaprzyjaźnionymi przedszkolami i świetlicą szkolną w zakresie edukacji bibliotecznej. Podczas akcji **Cała Polska Czyta Dzieciom** bibliotekarze zorganizują głośne czytanie tekstów literackich w czasie zajęć w kółku plastycznym działającym przy ODK „Gwarek”. Najmłodszy

ciąg dalszy na stronie 31 ▶

„Cała Polska Czyta Dzieciom” fot. (x2) arch. WiMBP

KROŚNIEŃSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

adres: 38-402 Krosno, ul. Wojska Polskiego 41

DYREKTOR: Teresa Leśniak
 TELEFONY: 013 436 88 82, 013 432 13 56
 TEL./FAKS: 013 432 13 70
 E-MAIL: biblioteka@kbp.krosno.pl
 INTERNET: www.kbp.krosno.pl

Jesień w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej

Wraz z nadejściem nowego roku szkolnego ożywają księgarnie i antykwarjaty, przybywa czytelników w wypożyczalniach i czytelnich. Niezależnie od obowiązkowej czy uzupełniającej lektury biblioteki proponują swoim czytelnikom udział w spotkaniach, dyskusjach, wystawach, a dzieciom i młodzieży w różnego rodzaju zajęciach, rozbudzających chęć czytania czy pasje twórcze.

◆ ciąg dalszy ze strony 30

czytelnicy mogą w dalszym ciągu przychodzić do Biblioteki na *Popołudnia z bajką*.

Współpracę z przedszkolami, m.in. w ramach cyklu: *Gdzie mieszka bajeczka*, głośne czytanie bajek w czasie akcji *Cała Polska Czyta Dzieciom* oraz wycieczki do Biblioteki z okazji *Tygodnia Bibliotek* oferuje najmłodszym czytelnikom Filia nr 2 przy ul. Fredry 5.

Na cotygodniowe *Wędrówki po świecie książki*, na *Popołudnia z bajką* i spotkania pod hasłem *Witajcie w bibliotece* zaprasza dzieci Filia nr 3 przy ul. Krzyżanowskiego 6.

Filia nr 4 przy ul. Ofiar Katynia 15 od września rozpocznie cykl zajęć dla dzieci i młodzieży: *Czytelnia dla ciekawskich* i wznowi spotkania z przedszkolakami, podczas których dzieci będą poznawać historię pisma, druku i zgłębiać twórczość klasyków dziecięcych. Z okazji *Święta Niepodległości* Filia będzie kontynuować spotkania z historią pod nazwą: *Dawne stolice Polski*. W grudniu najmłodszy będą poznawać *Bajki z kraju Mikołajów*, przeplatane rozmowami o tradycjach i zwyczajach bożonarodzeniowych. W czasie ferii zimowych będą prowadzone zajęcia: *Białe wakacje*, a w kwietniu dzieci z zaprzyjaźnionych szkół i przedszkoli będą świętować w bibliotece *Imieniny książki*.

Filia nr 6 przy ul. Podwistoczce 6 przez cały rok szkolny zaprasza dzieci na rozmowy o książkach i bibliotece. Jesienią rozpoczną się cykliczne zajęcia nazwane: *Edukacja z wyobraźnią*, czyli jak podróżować do Czarodziejskiej Krainy Bajek Pana Charlesa Perraulta, poświęcone twórczości francuskiego baśniopisarza. We wrześniu i w październiku Filia zorganizuje zajęcia plastyczne w plenerze: *Poezja wizualna i Nieustająca książka*. Zaplanowano także konkursy czytelnice i recytatorskie, m.in.: *Znani autorzy i ich książki* – konkurs dla najmłodszych przewidziany do realizacji w styczniu 2007 roku. W lutym odbędzie się konkurs recyta-

torzy: *Poetycka Księga Imion* na najciekawszą interpretację wiersza związanego ze swoim imieniem.

Propozycje oświatowo-kulturalne KBP na wrzesień i październik obejmują zarówno imprezy cykliczne, np. powtarzające się co roku konkursy o tematyce jesiennej dla dzieci i młodzieży, ogłaszany co roku we wrześniu *Krośnieński Konkurs Literacki*, jak i zupełnie niezwykłe spotkania z twórcami.

W Saloniku Artystycznym przy ul. Wojska Polskiego proponujemy spotkanie ze sztuką Siergieja Biby, artysty pochodzenia ukraińskiego, który otworzy wystawę malarstwa 13 września. W ostatnią środę miesiąca z czytelnikami spotka się w ramach bibliotecznego cyklu *Srody Literackie* Zbigniew Branach, historyk, który specjalizuje się w literaturze faktu. Jest autorem tryptyku o Powstaniu Grudniowym 1970 roku oraz książek o zbrodniach tzw. nieznanymi sprawców na kapłanach katolickich w Polsce.

W październiku swoje malarstwo prezentować będzie krośnianin Ryszard Kryński, a następnie gościć będziemy pisarzy uczestniczących w *XVI Międzynarodowej Jesieni Li-*

ciąg dalszy na stronie 32 ◆

ciąg dalszy na stronie 32 ◆

ciąg dalszy na stronie 32 ◆

ciąg dalszy na stronie 32 ◆

ciąg dalszy na stronie 32 ◆

ciąg dalszy na stronie 32 ◆

ciąg dalszy na stronie 32 ◆

ciąg dalszy na stronie 32 ◆

◀ ciąg dalszy ze strony 31

terackiej Pogorza. Planujemy także spotkanie z Krzysztofem Petkiem, autorem książek dla młodzieży.

Dwie interesujące wystawy przygotowujemy w Wypożyczalni przy ul. Wojska Polskiego 41: *Krośnieńska Biblioteka Publiczna w Euroregionie Karpackim – 10 lat współpracy* – wystawa dokumentów, fotografii i wycinków prasowych obrazująca dorobek Biblioteki w tym zakresie (we wrześniu mija okrągła rocznica) oraz *Wokół nagrody „Nike”* – wystawa dzieł nagrodzonych w tym znanym w Polsce konkursie literackim.

Z jesiennego programu kulturalno-oświatowego adresowanego do dzieci i młodzieży godzi się przypomnieć wymieniany już *Krośnieński Konkurs Literacki*, którego ogłoszenie nastąpi we wrześniu. Konkurs ten jest od pięciu lat stałym punktem programu KBP i cieszy się uznaniem uczestników.

Na uwagę zasługują te formy pracy kierowane do dzieci i młodzieży, które rozwijają umiejętność poprawnego pisania, mówienia i czytania. Okazję ku temu dają następujące konkursy literackie organizowane w filiach miejskich: *Gdy dorosnę, będę...* (Filia nr 2 w Suchodole), *List z wakacji*, konkurs ortograficzny w Filii nr 7 w Turaszówce, *Wakacje mijają, wspomnienia pozostają*, konkurs dla kl. V–VI (Filia nr 8 przy ul. Wojska Polskiego 41).

Konkursy recytatorskie odbywać się będą w następujących placówkach: *Gdzie jesteś jesieni?* (Oddział dla Dzieci, ul. Ordynacka 8), *Wesołe wierszyki Czesława Janczarskiego* (Filia nr 8).

Filie miejskie kontynuują zajęcia głośnego czytania. I tak w Filii nr 1 (Polanka) planuje *Spotkanie z bajką*, Filia nr 4 ogłasza 29 września *Dniem Głośnego Czytania* w ramach *Spotkań Wtorkowych*, w Filii nr 7 głośne czytanie bajeczek dla najmłodszych przebiegać będzie pod hasłem *Z siedmioma górami*, a w Filii nr 8 odbędzie się mający już kilkuletnią tradycję konkurs *Czytam, bo lubię – jesień*, tym razem dla uczniów klas czwartych.

Planowanych jest wiele konkursów rysunkowych o tematyce jesiennej i konkursów obrazkowych dla najmłodszych, np. w Filii nr 7 (*Grzybobranie, Jesienny krajobraz, Drzewa i liście*). Podobne zajęcia dla Przedszkola Publicznego nr 2 planuje Filia nr 4 (*Kolorowy wrzesień, Październikową porą*).

Inspirację literackie sugeruje konkurs rysunkowy w Filii nr 8 i Oddziale dla dzieci zatytułowany *Ilustracje do wierszy Ewy Szelburg-Zarembiny* (w 20. rocznicę śmierci pisarki).

Całość programów dopełniają zajęcia plastyczne: w Filii nr 7 ph. *Z byle czego coś pięknego* – dla dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, w Filii nr 8 *Kolorowy przybornik i Owoce na zimę*. W programach filii znajdują się także zajęcia typowo świetlicowe: rozwiązywanie krzyżówek, gry i zabawy z książką.

Szczegółowe informacje o imprezach będą zamieszczone na stronie internetowej Biblioteki.

Wanda Belcik

WOJEWÓDZKI DOM KULTURY W RZESZOWIE

adres: 35-959 Rzeszów, ul. Okrzei 7

DYREKTOR: Marek Jastrzębski
TELEFONY: 017 853 52 57 (centrala)
017 853 52 35 (dyrekcja)
FAKS: 017 853 52 50
E-MAIL: wdk@rz.pl
INTERNET: www.wdk.rz.pl

Imprezy

17 WRZEŚNIA, GODZ. 11.00–16.00 • sala wystawowa
Kiermasz rękodzieła artystycznego

21 WRZEŚNIA, GODZ. 17.00 • Klub „Turkus”
Spotkanie z cyklu

Wspólne śpiewanie – Piosenki Września

WRZESIEŃ

Róże nie wiedną – spotkanie poetycko-muzyczne z udziałem mieszkańców Domu Pomocy Społecznej przy ul. Powstańców Styczniowych w Rzeszowie

6–11 PAŹDZIERNIKA

Światowe Spotkania Teatrów Polskich z Zagranicy

Po raz szósty już zjadą do Rzeszowa polskie teatry działające w różnych, rozsianych po świecie ośrodkach polonijnych na „Spotkania”. Impreza ta, której organizatorami od początku, tj. od 1995 r., są Wojewódzki Dom Kultury oraz Rzeszowski Oddział Stowarzyszenia „Współ-

ciąg dalszy na stronie 33 ▶

MIĘSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W LEŻAJSKU

adres: 37-300 Leżajsk, ul. Jarosławska 1

KIEROWNIK: Jolanta Korasadowicz
TELEFONY: 017 242 12 68
E-MAIL: oddzialdladzieci@interia.pl

IMPREZY

- Salonik literacko-artystyczny (wrzesień–październik) Zajęcia z młodzieżą prowadzone przez Adama Fusa. Uczestnicy czytają poezję i prowadzą dyskusje, biorą udział w warsztatach, zgłębiają techniki pisarskie, poznają lokalnych twórców i ich dzieła.
- Spotkanie autorskie z Henrykiem Atemborskim połączone z promocją jego książki pt. *Rowerem dookoła Europy* (wrzesień)
- Powiatowy konkurs fotograficzno-literacko-plastyczny ph. *Wspomnienia z wakacji* adresowany do dzieci i młodzieży szkolnej (wrzesień)
- Głośne czytanie dla leżajskich przedszkolaków w ramach akcji *Cała Polska czyta dzieciom* (październik)
- Wystawa prac plastycznych dzieci uczestniczących w letnich zajęciach plastyczno-językowych w ramach projektu *Sposób na wakacyjną nudę* (wrzesień)

Zespół teatralny z Wędryni (Czechy) na V Spotkaniach Teatrów Polskich z Zagranicy – WDK 2003 fot. A. Kus

♣ ciąg dalszy ze strony 32

nota Polska”, adresowana jest zarówno do amatorskich jak i profesjonalnych grup teatralnych, systematycznie działających poza granicami kraju. Jej celem jest stworzenie dla nich możliwości spotkania się, by nawiązać kontakty i zintegrować się, wymienić doświadczenia, zaprezentować swój dorobek członkom innych grup, a także polskiej publiczności.

Przedstawienia organizowane będą nie tylko w Rzeszowie, ale także w wybranych miastach i gminach województwa, co pozwoli członkom poszczególnych zespołów, niekiedy po raz pierwszy, zobaczyć tę część Polski i poznać gościnność jej mieszkańców. Do udziału w imprezie zgłosiły się teatry z Czech, Litwy, Niemiec, Rosji, Ukrainy, USA i Węgier.

15 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 16. 00 • sala wystawowa

Koncert Jesienny

w wykonaniu amatorskich zespołów artystycznych działających na terenie woj. podkarpackiego

19–21 PAŹDZIERNIKA

IV Ogólnopolski Multimedia Festiwal Filmów Optymistycznych Happy End

Festiwal *Happy End* przez ostatnie trzy lata był organizowany we Wrocławiu przez Studio Filmowe „Exd’ Art” – obrazy bez granic z Jeleniej Góry. W roku bieżącym współorganizatorem tej imprezy jest Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie.

Festiwal *Happy End* wyróżnia się spośród innych tematyką i specyfiką gromadzonych i prezentowanych tylko optymistycznych filmów. Niewiele jest polskich festiwali filmowych, posiadających swój odrębny i określony temat, wokół którego jest konstruowany program, który może być interesujący dla każdego.

Festiwal ma charakter otwartego konkursu o zasięgu ogólnopolskim, podczas którego będziemy prezentować filmy fabularne, dokumentalne i eksperymentalne, profesjonalne oraz niezależne. Więcej informacji na stronie internetowej: www.happyend.exdart.com.pl.

21 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 9.00–18.00 • Klub „Turkus”

Warszaty – II część pn.

Batki – zastosowanie w praktyce

28–29 PAŹDZIERNIKA

XXII Ogólnopolski Konkurs Tradycyjnego Tańca Ludowego

Konkurs prezentuje, popularyzuje, ocala przed zapomnieniem autentyczny folklor taneczny. Wystąpią zespoły taneczne i pary taneczne należące do średniego i starszego pokolenia wiejskich tancerzy. Po raz drugi w konkursie wystąpią też pary młodych tancerzy z zespołów pieśni i tańca. Każde z nich wzorować się będzie na wybranym tańcu autentycznych tancerzy wiejskich.

Konkurs jest realizowany przy pomocy finansowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Operacyjnego *Edukacja Kulturalna i Upowszechnianie Kultury*.

Organizatorami konkursu są: Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie, Wójt Gminy Świlcza, Centrum Kultury Gminy Świlcza w Trzcianie (tu odbędzie się impreza).

Wystawy

1–10 WRZEŚNIA

Wystawa twórczości Agnieszki Paniak-Kaczmarek ze Zgierza – laureatki I nagrody Ogólnopolskiej Wystawy Twórczości Pedagogów Plastyki 2005

12–30 WRZEŚNIA

Wystawa malarstwa Marii Ingot-Siemaszko z okazji 15-lecia pracy w Amatorskim Klubie Plastycznym WDK

7–24 PAŹDZIERNIKA

XXII Ogólnopolska Wystawa Pedagogów Plastyki

Impreza organizowana od 1984 roku, o utrwalonej tradycji, co roku udowadnia, jak potrzebna jest konfrontacja dorobku środowiska pedagogów plastyki. Przypomnijmy, że pedagogiem plastyki organizator nazywa instruktora i nauczyciela plastyki. Wielu z nich oprócz pracy dydaktycznej zajmuje się własną twórczością.

Wystawę o zasięgu ogólnopolskim możemy zorganizować dzięki współpracy z Biurem Wystaw Artystycznych w Rzeszowie, które udostępni odpowiednią salę.

ciąg dalszy na stronie 34 ♣

◀ ciąg dalszy ze strony 33

7–24 PAŹDZIERNIKA

Wystawa pokonkursowa

IX Międzynarodowego Niekonwencjonalnego Konkursu Fotograficznego *Foto Odlot*

Konkurs *Foto Odlot* jest organizowany przez WDK w Rzeszowie rokrocznie od 1992 r.

Obecna IX międzynarodowa edycja (wcześniej odbyło się sześć edycji ogólnopolskich) odbywa się pod patronatem Marszałka Województwa Podkarpackiego, Międzynarodowej Federacji Sztuki Fotograficznej FIAP i Fotoklubu Rzeczypospolitej Polskiej. Konkurs przez lata wyrobił sobie dużą renomę i należy do jednej z najważniejszych imprez fotograficznych w kraju. Ma również uznanie wielu międzynarodowych środowisk twórczych; w ubiegłorocznej edycji brali udział artyści z 36 krajów przysyłając ponad 800 zdjęć.

Konkurs realizowany jest przy pomocy finansowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Operacyjnego *Promocja Twórczości*.

Mikhail Bondar, „East Wind” – nagroda Fotoklubu RP, „Foto Odlot” 2005

Kursy, szkolenia, warsztaty

30 WRZEŚNIA

Kompozycja tańca

Warsztaty dla instruktorów przygotowujących zespoły do udziału w XVI Podkarpackim Przeglądzie Zespołów Tanecznych *Mikołajki 2006*

28–29 PAŹDZIERNIKA

Kurs kwalifikacyjny z zakresu tańca współczesnego

EDUKACJA KULTURALNA DZIECI I MŁODZIEŻY

Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie w nowym sezonie kulturalnym 2006/2007, tak jak w latach poprzednich, opierać będzie swą działalność na formach w większości skierowanych do dzieci i młodzieży. Spełniają one funkcje szeroko pojętej edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży. W wielu przypadkach służą wyłanianiu uzdolnionych arty-

stycznie młodych ludzi, ułatwiając im dalszą drogę rozwoju i awansu artystycznego.

Zadania te realizuje WDK poprzez konkursy, przeglądy, wystawy oraz cykliczne formy oświatowe i artystyczne.

Poniżej podajemy ofertę form edukacji artystycznej, równocześnie serdecznie zapraszając dzieci i młodzież do odwiedzania WDK-u we wrześniu, kiedy to do zespołów artystycznych przyjmowani są nowi członkowie.

ZESPOŁY ARTYSTYCZNE

- Zespół Pieśni i Tańca „Bandoska”
- Dziewczęca Orkiestra Dęta
- Dziewczęca Orkiestra Szalałameitek
- Zespół „Mażorettek”
- Dziecięcy Zespół Artystyczny „Uśmiech”
- Grupa Estradowa „TAP”
- Grupa Współczesnych Form Tanecznych „ZOYi”
- Teatr Wyobraźni

KLUBY I KOŁA ZAINTERESOWAŃ

- Rzeszowska Akademia Komiksu
- Kino Młodych – pokazy kina niezależnego
- Klub Młodego Szachisty

STOWARZYSZENIA SPOŁECZNO-KULTURALNE

- Stowarzyszenie Literackie „Anioł”
- Stowarzyszenie Miłośników Feudalnej Japonii „Klan Tygrysa”
- Zgromadzenie Rycerzy Szkarłatnej Róży

STAŁE FORMY OŚWIATOWE I ROZRYWKOWE

- Spotkania autorskie:
 - z cyklu *Podkarpacka Izba Poetów*
 - z cyklu *Bliżej literatury*
 - Wieczory słowa i muzyki
- Zabawy dla dzieci i młodzieży z Zespołu Szkół im. UNICEF w Rzeszowie
- Niedzielne warsztaty taneczne dla sympatyków tańca towarzyskiego
- Kursy tańca towarzyskiego I, II, III stopnia
- Warsztaty taneczne dla sympatyków tańca towarzyskiego
- Kino lektur szkolnych
- Warsztaty jazzowe

KONKURSY

- Międzynarodowy Niekonwencjonalny Konkurs Fotograficzny *Foto Odlot*
- *Poeci i pisarze dzieciom*
- *Wygraj sukces* – konkurs piosenki
- Ogólnopolski Konkurs Recytatorski
- Regionalny Konkurs Recytatorski *O skrzydło orle* (z TKT)
- Festiwal Piosenki Zuchowej i Harcerskiej (z ZHP)
- Konkurs Chórów Szkolnych a' Cappella (z PZChIO)
- Konkurs Poezji Patriotycznej (z ZHP)

Stałe formy dla osób dorosłych

- Zespół Jazzowy „Domarski Quartet”
- Chór Kameralny „Collegium Musicum”
- Zespół Jazzu Tradycyjnego „Iks Band”

ciąg dalszy na stronie 35 ▶

CENTRUM KULTURALNE W PRZEMYSŁU

adres: 37-700 Przemysł, ul. S. Konarskiego 9

DYREKTOR: Adam Halwa
TELEFONY: 016 678 31 32, 016 678 35 50
TEL./FAKS: 016 678 20 09
E-MAIL: ck@przemysl.home.pl
INTERNET: www.ck.przemysl.pl

Imprezy

22 PAŹDZIERNIKA • sala widowiskowa

Cztery pory roku – Koncert Galowy z okazji Jubileuszu 15-lecia działalności Zespołu Tanecznego „Foxal”

Nagrodzony „Brazową Jodłą” na tegorocznym 33. Harcerskim Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej w Kielcach zespół zaprezentuje zarówno stare, jak i nowe układy taneczne, opracowane przez jego instruktora i choreografa Alfredę Lis. Układy w wykonaniu 4 grup, w których tańczy 75 dzieci w wieku od 4 do 18 lat, stworzą zapewne piękne, kolorowe widowisko.

„Porządek musi być” w wykonaniu Zespołu „Foxal”
fot. P Then

26 PAŹDZIERNIKA • Klub „Pawnice” CK

XII Doroczne Spotkanie Poetów

Zapraszamy poetów-amatorów na coroczne spotkanie. Jest to forum otwarte dla wszystkich piszących „do szuflady” oraz dla tych, którzy mogą się pochwalić nagrodami, publikacjami, własnymi tomikami poezji. Udział w Spotkaniu może więc wziąć każda osoba, której pasją jest twórczość poetycka. Zgłoszenia należy przysyłać wraz z 3 tekstami dotąd nie publikowanymi do 6 października br. na adres CK w Przemysłu. Pokłosiem każdego spotkania jest tomik wierszy.

☛ ciąg dalszy ze strony 34

- Zespół Muzyczny „Kłusem z Bluesem”
- Amatorski Klub Plastyczny
- Grupa Plastyczna „Droga”
- Klub Rękodzieła Artystycznego
- Koło Filatelisty
- Klub Numizmatyka

Spotkanie Poetów 2005 fot. A. Hemon

PAŹDZIERNIK/LISTOPAD • sala widowiskowa CK

XIV Przemyska Jesień Teatralna

Impreza o wieloletniej tradycji ma na celu prezentację najciekawszych realizacji teatralnych w wykonaniu teatrów profesjonalnych. Szczegóły w afiszach.

Imprezy cykliczne

PIĄTKI, GODZ. 19.00 • Klub „Pawnice” CK

Wieczory muzyczne

Cykliczne koncerty o charakterze jam session promujące muzykę jazzową.

28 WRZEŚNIA, GODZ. 17.00 • Klub „Pawnice” CK

Spotkania poetów z cyklu Przystanek Poezja

Pod tym tytułem kryją się spotkania poetów z woj. podkarpackiego, od kilku lat skupionych w nieformalnej grupie w Centrum Kulturalnym w Przemysłu. Tym razem odbędzie się wieczór autorski Franciszka Hubacza z Woli Mołodyckiej. Tradycyjnie wydany będzie na tę okoliczność tomik poezji.

1 x W MIESIĄCU

Spotkania z operą – wyjazdy na spektakle

do Teatru Wielkiego Opery i Baletu we Lwowie

Szczegóły na stronie www i w afiszach

☛ ciąg dalszy na stronie 36

- Klub Przyjaciół Lotnictwa i Związku Lotników Polskich
- Klub Szachisty
- Wojewódzki Klub Instruktora Plastyki
- Klub Miłośników Kwiatów
- Klub Miłośników Kanarków
- Prawnicza Akademia Filmowa „Elsa”

◀ ciąg dalszy ze strony 35

Współorganizacja imprez

1–10 WRZEŚNIA

IV Międzynarodowy Wielokulturowy Festiwal *Galicja*

Org. Fundacja „Dziedzictwo” w Warszawie

Festiwal każdego roku obfituje w wydarzenia artystyczne służące wzmocnieniu więzi kulturowych narodów europejskich zamieszkujących region karpaccy. W Festiwalu biorą udział artyści z Austrii, Czech, Izraela, Polski, Słowacji, Ukrainy, Węgier i Rumunii. Od samego początku organizatorzy Festiwalu zapraszają Centrum do współpracy przy organizacji tej imprezy.

Bliższe informacje o programie s. 3.

16 WRZEŚNIA

Spotkanie z Pograniczem

W wyniku podpisanej umowy pomiędzy Centrum Kulturalnym a przemyskim Oddziałem Związku Ukraińców w Polsce we wrześniu planuje się zorganizowanie wspólnej imprezy. Wystąpią zespoły wokalne, muzyczne i taneczne z przemyskiej placówki oświatowej, w której językiem wykładowym jest język ukraiński. Dla mieszkańców Przemysła wydarzenie to będzie kolejną okazją do zapoznania się z historią i kulturą mniejszości ukraińskiej w Polsce, a także kulturą pogranicza polsko-litewskiego, bowiem w Przemysłu wystąpi gościnnie zespół „Pogranicze” z Szypliszek (woj. podlaskie), zdobywca nagrody głównej – „Baszty” tegorocznego OFKiŚL w Kazmierzu nad Wisłą.

17 WRZEŚNIA • Zarzecze

VIII Festyn pod Platanem – Przegląd Grup Śpiewaczych – Pieśni zwyczajowe i obrzędowe

Organizator: Dom Kultury w Zarzeczu

Pod zabytkowym platanem rosnącym obok Pałacu Dzieduszyckich w Zarzeczu po raz kolejny spotkają się zespoły kultywujące tradycje ludowe, które szukając starych pieśni, czasami zupełnie zapomnianych, odtwarzanych z trudem w pamięci starszych mieszkańców wsi, wracają do swoich korzeni. Ważnym elementem jest także zachowanie tradycji wspólnego śpiewania i biesiadowania. Impreza ma zasięg regionalny, obejmuje powiaty: jarosławski, lubaczowski,

Występ Zespołu Śpiewaczego „Rozpiewana Gromada” ze Studziana w Festynie pod Platanem w 2005 r. fot. A. Hemon

przemyski i przeworski. Każdego roku zmieniają się jedynie tematy prezentowanych pieśni. Jednak w tym roku tematyka pieśni jest dowolna. Imprezę tradycyjnie zakończy wspólna zabawa.

Impreza organizowana w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa.

1 PAŹDZIERNIKA • Wiązownica

Biesiada nad Wycawą

– Prezentacja dawnego jadła wiejskiego

Organizatorzy: Gminne Centrum Kultury w Wiązownicy,

Urząd Gminy w Wiązownicy

Celem imprezy jest ocalenie od zapomnienia oryginalnych potraw wytwarzanych w gospodarstwach wiejskich charakterystycznych dla danego regionu. Do udziału w konkursie zapraszamy zespoły regionalne, Koła Gospodyń Wiejskich z powiatów: jarosławskiego, lubaczowskiego, przemyskiego i przeworskiego. Do tej pory corocznym pokazom towarzyszyła jakaś myśl przewodnia, do której wszyscy uczestnicy musieli się odnieść, ale w tym roku wachlarz potraw będzie zapewne szerszy, ponieważ będzie można przygotować dowolnie wybraną potrawę. Po konkursie degustacja i festyn ludowy.

Wystawy

GALERIA „PIWNIĆ” CK

- Twórczość Tadeusza Łaby z Przemysła (7–30 września)
- Pastele Barbary Gdyk z Łowic gm. Radymno (5–26 października)

GALERIA HOL CK

- Wycinanki Haliny Pisz z Przemysła (4–20 września)
- Wystawa prac Pracowni Plastycznej MDK Borelowskiego 9 (21 września – 13 października)

OFERTA EDUKACYJNA CENTRUM KULTURALNEGO W PRZEMYŚLU

Działalność merytoryczna Centrum Kulturalnego w Przemysłu prowadzona jest w kilku równoległych dziedzinach edukacji: teatralnej, muzycznej, plastycznej, tanecznej oraz filmowej, a zadania te realizowane są poprzez różnorodne formy pracy. Poniżej przedstawiamy najważniejsze z nich.

Turnieje, przeglądy, konkursy

Śpośród wielu imprez warto tu wspomnieć o następujących propozycjach:

- imprezy teatralne: *Biesiada Teatralna w Horyńcu Zdroju – Konfrontacje Zespołów Teatralnych Małych Form*, *Ogólnopolski Konkurs Recytatorski* (eliminacje rejonowe i wojewódzkie), *Ogólnopolski Konkurs Recytatorski „Sacrum w Literaturze”* (eliminacje rejonowe przy współudziale oo. Dominikanów w Jarosławiu), *Przegląd Te-*

ciąg dalszy na stronie 37 ▶

◆ ciąg dalszy ze strony 36

- atrzyków Dziecięcych „Tropem Jasia i Małgosi” w Birczy (organizowany wspólnie z GOK w Birczy);
- muzyczne: *Przegląd Piosenki Dziecięcej „Śpiewaj razem z nami”*;
 - taneczne: *Konfrontacje Dziecięcych Zespołów Tanecznych „Tańczyły dwa Michały”, Międzywojewódzki Przegląd Dziecięcych Zespołów Tańca Ludowego „Taneczny Krag”*;
 - interdyscyplinarne: *Turniej Satyry im. I. Krasickiego „O Złotą Szpilę”* (konkurs teatralny, recytatorski, literacki i plastyczny), w ramach eliminacji rejonowych *Konkursu „Poeci i Pisarze Dzieciom”* – przegląd recytatorski, teatralny, piosenki i plastyczny.

Udział w zespołach artystycznych i klubach zainteresowań

- Studio Piosenki Dziecięcej „AGA”
- formacje muzyczne skupione w Przemyskiej Szkole Jazzu
- Zespół rockowy „Awantura”
- Zespół rockowy „Fabryka Snów”
- Zespół Romski „Ciercheń”
- Zespół Taneczny „Koralik” (4 grupy)
- Zespół Taneczny „Foxal” (4 grupy)
- Młodzieżowy Zespół Break Dance „Unikal Family”
- Grupa Teatralna „Garderoba” i „Mała Garderoba”
- Warsztaty Plastyczne dla dzieci i młodzieży
- Klub Fotograficzny A-4

W ciągu całego sezonu zespoły artystyczne CK prezentują swój dorobek zarówno na scenie Centrum Kulturalnego, jak i biorąc udział w wielu imprezach obcych i współorganizowanych w ramach promocji estradowych. We wrześniu odbędzie się nabór nowych członków do zespołu „Foxal”. Oprócz Zespołu „Koralik”, który będzie pracował w niezmiennym składzie, do pozostałych grup można zapisywać się w ciągu roku po zaprezentowaniu swoich umiejętności.

Działalność wystawiennicza

W Galerii „Piwnice” oraz w holu głównym Centrum Kulturalne prezentuje w ciągu roku kilkadziesiąt ekspozycji, prezentujące rozmaite formy i style plastyki współczesnej i fotografii w wykonaniu artystów profesjonalnych i amatorów oraz dzieci uczestniczących w kołach zainteresowań. Ponadto prezentowane są również wystawy będące plonem konkursów i przeglądów adresowanych do dzieci i młodzieży.

W przyszłym roku jedną z ważniejszych takich ekspozycji będzie pokonkursowa wystawa *IV Biennale Grafiki Dzieci i Młodzieży „Karpacki Dom”*, która jest wynikiem międzynarodowego projektu konkursu plastycznego. Wezmą w nim udział młodzi artyści z Polski, Słowacji, Ukrainy, Węgier oraz Rumunii, która będzie organizatorem finału *Biennale*. Wystawa prezentowana będzie we wszystkich wymienionych wcześniej krajach. Natomiast jeszcze w tym roku, w wrześniu, w ramach tego projektu odbędzie się międzynarodowy plener grafiki w Humennem na Słowacji,

uczestnikami którego będzie po 10 osób z każdego kraju. Przewidziano warsztaty zarówno dla dzieci jak i dla instruktorów oraz nauczycieli plastyki.

Inne formy pracy

Zapraszamy młodzież z woj. podkarpackiego i lwowskiego na organizowane w grudniu Polsko-Ukraińskie Warsztaty Jazzowe dla Młodzieży, które tym razem odbędą się we Lwowie.

Ponadto proponujemy młodym muzykom udział w cytygodniowych, piątkowych *Wieczorach muzycznych*, gdzie mają możliwość grania w różnych formacjach jazzowych. Raz na kwartał we wspólnym jam session uczestniczą zespoły z Ukrainy. Warsztaty i koncerty organizowane są w Klubie „Piwnice” CK, gdzie zlokalizowany jest Polsko-Ukraiński Ośrodek Muzyki Jazzowej, który jest miejscem spotkań muzyków polskich i ukraińskich, swego rodzaju międzynarodową szkołą jazzu.

Do cennych tradycji należy też opieka, jaką roztacza Centrum nad dziećmi w wieku 7–12 lat podczas ferii zimowych i wakacji. *Kolorowe ferie* i *Kolorowe wakacje* adresowane są do dzieci, które nie wyjeżdżają z miasta na letni wypoczynek. CK oferuje im wiele atrakcyjnych form rekreacji, m.in. gry, konkursy, wycieczki, seanse filmowe.

W ciągu roku szkolnego Centrum Kulturalne współpracuje z wieloma placówkami oświatowymi Przemysła i okolic, korzystając przy tym ze zgłaszanych propozycji i sugestii.

Na szczególną uwagę zasługuje tutaj oferta Kina „Centrum”, które w ciągu roku szkolnego proponuje zarówno filmowe adaptacje literatury, bajki i baśnie dla najmłodszych, jak i niezwiązane bezpośrednio z programem szkolnym filmy zawierające jednak walory wychowawcze, poznawcze bądź artystyczne. Także w okresie wakacji w repertuarze kina uwzględnia się takie pozycje.

Wszystkich zainteresowanych powyższą ofertą zapraszamy serdecznie. Prosimy o kontakt telefoniczny z Działami: Organizacji Działalności Artystycznej i Informacyjno-Metodycznym nr tel. 016 678 35 50 lub kontakt poprzez internet: ck@ck.przemysl.pl.

Jolanta Nowak

Kolorowe wakacje 2006 – naukę origami prowadzi Sakie Hiyoshi z Japonii
fot. A. Jaremko

INNI ORGANIZATORZY DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ

Baranów Sandomierski

30 WRZEŚNIA – 1 PAŹDZIERNIKA

XIV Ogólnopolski Festiwal Twórczości Dziecięcej
Dziecko w folklorze

Org.: MGOK w Baranowie Sand., tel. 015/811-81-37

Jarosław

25 WRZEŚNIA – 25 PAŹDZIERNIKA

Jesiennie Impresje Artystyczne

23–24 PAŹDZIERNIKA

Konkurs Jednego Wiersza *Wawrzynek*

24 PAŹDZIERNIKA

Turniej poetycki o Laur Impresji

WYSTAWY • Galeria Rynek 6

- Wojciech Kozak – malarstwo i realizacje konserwatorskie (11–29 września, wernisaż: 9 września, godz. 17.00)
- Maria Scelina–Laskowska – malarstwo (9–27 października, wernisaż: 6 października, godz. 17.00)

WYSTAWY • Mała Galeria, Pl. Mickiewicza 6

- Monika Kapusta-Waliczek – Malarstwo (11–29 września, wernisaż: 8 września, godz. 18.00)
- Retrospektywna wystawa Jarosławskiego Klubu Fotograficznego „ATEST 70” (9–26 października, wernisaż: 6 października, godz. 18.00)

WYSTAWY • Dziecięca Galeria „W korytarzu”, Pl. Mickiewicza 6

- Prezentacja prac plastycznych uczniów z cyklu *Nasze Prace*” (wrzesień–październik)

Blizsze inf.: Miejski Ośrodek Kultury w Jarosławiu,
tel. 016 621 44 34

Krosno

15 WRZEŚNIA, GODZ. 17.00 • Galeria BWA

Jesienna Biesiada Poetycka

Ogłoszenie wyników VI Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego *O Lampę Ignacego Łukaszewicza*, promocja Almanachu poetyckiego Klubu Literackiego KDK

20–23 WRZEŚNIA • Kino KDK i krośnieńskie puby

III Galicja Blues Festival

CREE, Jan Litecky-Sveda & The Victorious Tractor Tortilla, Los Agentos oraz część konkursowa
Informacje: www.kdk.krosno.pl/galicjablues/

14 PAŹDZIERNIKA • Hala sportowo-widowiskowa

Mistrzostwa Polski Południowej

w Tańcu Towarzyskim

16 PAŹDZIERNIKA • Kościół pw. św. Piotra i Jana z Dukli

Koncert Papieski

25–27 PAŹDZIERNIKA • Kino KDK

PUCHAR UŚMIECHU

XXIV Festiwal Teatrów Dziecięcych

z udziałem zespołów polonijnych

Przeгляд teatrów dziecięcych i młodzieżowych żywego planu

IMPREZY CYKLICZNE

CZwartki, Godz. 19.00 • Kino KDK

Dyskusyjny Klub Filmowy „16 mm”

WYSTAWY • Galeria KDK

- Rzeźba i malarstwo – Szekeresova, Scholtz (8–30 września)
- Malarstwo Henryka Wichniewicza (1–15 października)
- Otwarta Pracownia – wystawa zbiorowa uczestników zajęć plastycznych (18–30 października)

Org.: Krośnieński Dom Kultury,

tel. 013 432 18 98, www.kdk.krosno.pl

Kuryłówka

3 WRZEŚNIA

Dożynki Gminne

17 WRZEŚNIA • Ozanna

Dzień ziemiaka

Blizsze inf.: GOK w Kuryłówce, tel. 017 243 80 49

Krzyszów

23–24 WRZEŚNIA

X Powidlaki – Krzyszów 2006

Org.: Ośrodek Kultury w Krzyszowie,

tel. 015 879 83 80, www.krzyszow.pl

Leżajsk

2–3 WRZEŚNIA

Spotkanie Trzech Kultur

Impreza artystyczna prezentująca bogatą kulturę polską, ukraińską i żydowską. Imprezie towarzyszyć będą występy i warsztaty taneczne oraz teatralne, koncerty, wystawy fotograficzne i konkursy oraz wycieczki do miejsc dziedzictwa trzech kultur.

Spotkanie jest kontynuacją i rozwinięciem wcześniejszej imprezy: *Dni kultury żydowskiej*.

8 WRZEŚNIA

Dożynki powiatowe

30 WRZEŚNIA – 1 PAŹDZIERNIKA

VIII Międzynarodowy Festiwal Łowiecki

W ramach festiwalu odbywa się przegląd zespołów sygnalistów myśliwskich, wystawy i giełdy kolekcjonerskie o tematyce myśliwskiej i łowieckiej, konkurs wiedzy przyrodniczej, polowanie, biesiada myśliwska oraz występy i koncerty rozrywkowe.

Do Leżajską zjeżdżają myśliwi i sygnaliści myśliwscy oraz sympatycy łowiectwa z różnych regionów Polski i zagranicy.

Blizsze inf.: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku,

tel. 017 242 11 34, www.mck.lezajsk.pl

◀ ciąg dalszy ze strony 38

Mielec

21–30 WRZEŚNIA

Plener Artystyczny Miast Partnerskich z Mielcem

Konfrontacja warsztatów twórczych i doświadczeń uczestników pleneru (malarstwo, rzeźba, fotografia), w integracji ze środowiskami artystycznymi miast partnerskich: Mukaczewo (Ukraina), Tiszaföldvár (Węgry), Löhne (Niemcy), Morlaix i Douchy Les Mines (Francja) oraz artystami z Polski, współpracującymi z mieleckim Stowarzyszeniem Twórców Kultury Plastycznej im. Jana Stanisławskiego. W czasie pleneru warsztaty z uzdolnioną plastycznie młodzieżą szkół mieleckich.

Organizatorzy Pleneru: *Urząd Miasta Mielca i Samorządowe Centrum Kultury w Mielcu*

23 WRZEŚNIA • Sala widowiskowa Domu Kultury SCK

**Jubileusz 70-lecia Chóru Mieszanego
Towarzystwa Śpiewaczego „Melodia”**
im. St. Lachmana w Mielcu

WYSTAWA • *Galerie Domu Kultury SCK*

– Bożena i Wojciech Skop (Francja) – malarstwo, grafika
(16 sierpnia – 30 września)

Bliższe inf.: *Samorządowe Centrum Kultury w Mielcu,*
tel. 017 583 56 39

BOŻENA I WOJTEK SKOP
FRANCJA
MALARSTWO GRAFIKA

Radomyśl Wielki

3 WRZEŚNIA

XI Podkarpacki Konkurs Wieńca Dożynkowego

Org.: *Samorządowe Centrum Kultury i Bibliotek,*
tel. 014 681 96 72

Rzeszów20–21 PAŹDZIERNIKA • *Kościół św. Judy Tadeusza*

**X Ogólnopolski Festiwal Pieśni Religijnej
Cantate Deo**

Org.: *Polski Związek Chórów i Orkiestr w Rzeszowie,*
tel. 017 853 52 57

22–24 WRZEŚNIA

X Dni Kultury Marynistycznej

W programie m.in.:

- **Koncert piosenki żeglarskiej i szant** – wystąpią m.in. Zejman & Garkumpel, Klang (22 września, godz. 18.00, WDK)
- Tawerna festiwalowa z muzyką na żywo (22 i 23 września, godz. 22.00, Tawerna Żeglarska)
- Koncert promujący nową płytę zespołu Klang (23 września, godz. 18.00, WDK)
- Ustanawianie Rekordu Polski w ilości dzieci i młodzieży śpiewającej jednocześnie szantę (22 września, godz. 12.00, Rynek)
- **Parada Żeglarska** (ul. 3 Maja – Rynek) – Ustanowienie Portu Rzeszów – m.in. z koncertem piosenki żeglarskiej pt. *Trójmiasto dla Portu Rzeszów* (24 września, godz. 16.00)

Org.: *Stow. Przyjaciół Harcerskich Drużyn Wodnych,*
tel. 604 278 561

Sanok

8–15 PAŹDZIERNIKA

XVI Festiwal im. Adama Didura

Org.: *Sanocki Dom Kultury,*
tel. 013 463 10 42, www.sdk.sanok.prox.pl

Tarnobrzeg

9 WRZEŚNIA

VII Festiwal Muzyki Bluesowej Satyrblues

16 WRZEŚNIA

**Misterium Cudownego Obrazu
Matki Boskiej Dzikowskiej**
– widowisko plenerowe

22 PAŹDZIERNIKA

Stylowe uderzenie 5 – turniej tańca Break Dance**WYSTAWY**

- Wystawa prac powstałych podczas IX Pleneru Artystycznego *Wikliną i na papierze Tarnobrzeg '2006* (do 8 września)
- Wystawa rysunku satyrycznego towarzysząca *VII Festiwalowi „Satyrblues”* (9–31 września)
- Wystawa prac powstałych podczas *Pleneru Malarskiego w Arboretum – Bolestraszyce '2006* (1–30 października) zorganizowanego przez: Biuro Wystaw Artystycznych w Sandomierzu, Tarnobrzęski Dom Kultury w Tarnobrzegu i Arboretum w Bolestraszycach (1–30 października)

Bliższe inf.: *TDK w Tarnobrzegu,* tel. 015 822 21 10

Żarnowiec9–23 WRZEŚNIA • *Muzeum Marii Konopnickiej***Polski Festiwal Narodowy**

Org.: *Towarzystwo Operowe i Teatralne w Krośnie,*
tel. 013 435 20 06

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ W PRZEMYŚLU

adres: 37-700 Przemyśl, ul. T. Kościuszki 3

DYREKTOR: Janusz Jerzy Cywicki

TEL./FAKS: 016 678 38 59

E-MAIL: galeria_przemysl@pro.onet.pl

INTERNET: www.galeria-przemysl.interserw.pl

1-17 WRZEŚNIA

Międzynarodowe Sympozjum Słonne 2006

W roku 2005 minęło 25 lat od daty organizacji pierwszych **Międzynarodowych Konfrontacji Plastycznych** organizowanych we wsi Słonne. Przez 25 lat gościliśmy ponad 300 artystów z wielu krajów świata.

Głównym celem organizacji Międzynarodowych Konfrontacji Plastycznych był wspólny pobyt i praca twórcza artystów plastyków, krytyków i historyków sztuki z krajów sąsiednich – regionu Karpat (Polska, Ukraina, Węgry, Słowacja i Rumunia), krajów Unii Europejskiej, Ameryki i Azji. *Jesienne Konfrontacje* w Słonnem miały bezpośredni związek z organizowanym przez naszą galerię *Międzynarodowym Triennale Malarstwa Regionu Karpat „Srebrny Czworokąt”*. Połączenie tych dwóch imprez stwarzało doskonałą możliwość nie tylko nawiązania współpracy pomiędzy galeriami, muzeami, uczelniami artystycznymi czy instytucjami kulturalnymi w celu podejmowania wspólnych przedsięwzięć artystycznych czy wymiany wystaw, ale także, co jest równie ważne – wielu przyjaźni ułatwiających organizację i promocję tych imprez w kraju i za granicą. Konfrontacje stwarzają także doskonałą możliwość wymiany doświadczeń i postaw twórczych artystów z różnych, często bardzo odmiennych kręgów kulturowych. Są także doskonałą okazją do promocji naszego regionu za granicą. Ubiegłoroczne *Konfrontacje* miały także na celu próbę podsumowania dorobku spotkań w Słonnem – imprezy, która ewoluowała od klasycznego, dwutygodniowego spotkania malarzy, poprzez próby roz-

Słonne 1981

szerzenia formuły o nowe media, aż do obecnych, otwartych formalnie intermedialnych *Konfrontacji Plastycznych*, gdzie oprócz artystów plastyków zapraszani są także fotograficy, literaci, muzycy, krytycy i historycy sztuki.

W roku 2006 rozpoczniemy realizację nowego projektu *Międzynarodowe Sympozjum Słonne 2006*, zakładającego nową formę i cele wrześniowych spotkań artystów.

Wystawy towarzyszące:

1 WRZEŚNIA – 10 PAŹDZIERNIKA

25. Międzynarodowe Konfrontacje Plastyczne Słonne 2005

Tadeusz Błoński (Słowacja), Wolfgang Brenner (Niemcy), Antoni Fałat, Jan Ferenc, Maryla Ferenc, Helen Ganly (Wielka Brytania), Marek Janicki, Barbara Lis, Grażyna Niezgoda, Kazimierz Wiśniak, Renata Wota, Marzanna Wróblewska, Stanisława Zacharko, Andrzej Zalecki, Roman Żygulski, Vinay Sharma (Indie)

3-16 WRZEŚNIA

Maryla Ferenc – Twarze w mroku... – rysunek

Maria Ferenc – Studia w Instytucie Wychowania Artystycznego Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. Dyplom w Zakładzie Malarstwa w pracowni profesora Mariana Stelmaska w 1992 roku. Uprawia rysunek i malarstwo. Zorganizowała 11 wystaw indywidualnych (Jarosław, Przemyśl, Rzeszów, Krosno, Warszawa, Dębica). Brała udział w kilkudziesięciu wystawach zbiorowych oraz konkursach (*I-IV Triennale Polskiego Rysunku Współczesnego*, Muzeum Lubaczów; *I-II Biennale Malarstwa „Srebrny Czworokąt”*, Muzeum Narodowe Przemyśl; *Impresje Sąd i Stamtąd*, Paryż; *II Triennale Autoportretu*, Radom; *V-VI Międzynarodowe Triennale Sztuki*, Majdanek, Lublin; *I Międzynarodowy Konkurs Rysunku*, Wrocław; *Ogólnopolski Konkurs Rysunku im. Andriollego*, Nałęczów). Brała udział w *Międzynarodowych Konfrontacjach Plastycznych w Słonnem* (1994-2005).

„(...) XX-wieczna sztuka bardzo często skupiona jest na problemach czysto formalnych, drążąc kwestię formy, kompozycji, ciężarów, zależności barwnych itp. – na uboczu zostawiając problemy egzystencjonalne, czyli mówiąc po prostu związane z człowiekiem.

Inaczej jest ze sztuką Maryli Ferenc, która swoimi obrazami prowadzi nieustanny dialog ze sobą, rodziną, otoczeniem, czy odbiorcą swoich dzieł. (...) Sztuka Jej jest zarazem Jej życiem (preczyjniej obrazem życia).

Jako portrecistka umie w błysku oka, w zmarszczce na czole zobaczyć to, co dzieje się w duszy osoby portretowanej, dlatego też Jej portrety są nie tylko odtworzeniem zewnętrznej maski, ale wnikają głęboko w stronę duchową portretowanego, a zarazem odzwierciedlają stany duchowe samej artystki. (...)

Tomasz Kisiel

ciąg dalszy na stronie 41 ➔

Maryla Ferenc, z cyklu „Zależność”, 2006, ol./pl., 90×120 cm

← ciąg dalszy ze strony 40

8–30 WRZEŚNIA

Stanisława Zacharko – obrazy znalezione, fotografia

Wystawa w Muzeum Historii Miasta Przemysła.

15 WRZEŚNIA – 10 PAŹDZIERNIKA

Międzynarodowe Sympozjum Słonne 2006

Wystawa w Kresowym Domu Sztuki w Dubiecku.

Uczestnicy: Wolfgang Brenner (Niemcy), Łukasz Cywicki, Jan Ferenc, Maryla Ferenc, Helen Ganly (Wielka Brytania), Elena Garstea (Mołdawia), Zbigniew Karaszewski, Barbara Lis, Tomek Łukaszczyk, Grzegorz Mazurek, Grażyna Niezgoda, Mirosław Pawłowski, Dariusz Sobociński, Kazimierz Wiśniak, Renata Wota, Marzanna Wróblewska, Stanisława Zacharko, Andrzej Zalecki.

13 PAŹDZIERNIKA – 14 LISTOPADA

Artyści bez granic (Artists without borders) – wystawa z udziałem 7 grafików belgijskich, kurator Veerle Rooms (współpraca z FMC w Kasterlee, Belgia)

W roku 2004 przystąpiliśmy do organizacji nowego projektu, którego idea związana była z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Ideą wystawy jest cykliczna prezentacja twórczości artystów z różnych krajów poszerzonej Unii Europejskiej, dla których wybór papieru jako tworzywa swobodnej kreacji ma wartość podstawową.

Pierwsza wystawa była prawdziwą manifestacją artystów z różnych stron świata, niezależnie od miejsca zamieszkania, pochodzenia, przekonań politycznych czy religii. Była to także swego rodzaju wspólna manifestacja wartości uniwersalnych wobec zagrożeń współczesnego świata. Jedynym kryterium udziału była wartość i oryginalność sztuki, którą tworzą,

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W RZESZOWIE

adres: 35-020 Rzeszów, ul. Jana III Sobieskiego 18

TEL./FAKS: 017 853 38 11 (centrala)

017 853 36 67 (sekretariat)

E-MAIL: sekretariat@bwa.rzeszow.pl

INTERNET: www.bwa.rzeszow.pl

7–24 WRZEŚNIA

Wystawa twórczości Stanisława Jachyma z cyklu *Byli wśród nas*

W górnej sali wystawowej prezentowana będzie pośmiertna wystawa twórczości tragicznie zmarłego niespełna przed dwoma laty Stanisława Jachyma.

Przypominamy sylwetkę artysty wywołującego kontrowersje w środowisku swoją osobowością i twórczością. Urodził się w 1948 roku w Rzeszowie. Był absolwentem Liceum
ciąg dalszy na stronie 42 ➔

a także prawda i siła przesłania. Trzon tej wystawy stanowiła twórczość artystów związanych z EAA (European Artists Association) w Niemczech, a także zaproszonych gości.

W roku 2006 (październik) pokażemy drugą wystawę premierową z tego cyklu. Będzie to prezentacja grupy grafików belgijskich, których twórczość związana jest z bardzo znanym i cenionym Międzynarodowym Centrum Graficznym im. F. Masereela w Kasterlee. Współorganizatorem tej wystawy jest FMC i Ministerstwo Kultury Flamandzkiej Królestwa Belgii.

W następnych latach planujemy pokazy artystów hiszpańskich i słowackich. W przygotowaniu wystawy prezentujące wybrane środowiska artystów z Włoch, Finlandii, Austrii, Niemiec i Węgier.

Veerle Rooms, „autoportret 6”, 2001, 53×39 cm

◀ ciąg dalszy ze strony 41

Sztuk Plastycznych w Sędziszowie Małopolskim. Postanowił nie kontynuować edukacji plastycznej. Plastyka jednak pozostała w kręgu jego głównych zainteresowań. Został członkiem Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Absolwentów Średnich Szkół Plastycznych, które w Rzeszowie działało w ramach Klubu Technika Plastyka, mieszczącego się przy dawnym Miejskim Ośrodku Kultury. Klub organizował wystawy, plenery, w których Stanisław Jachym uczestniczył i zawsze pod względem oryginalności się wybijał. Konsekwencją ogromnej pracowitości, doskonalenia warsztatu, poszukiwania własnych środków wyrazu i tematów obrazów było przyjęcie artysty do profesjonalnego związku twórczego ZPAMiG w Rzeszowie. Od tego momentu Jachym rozpoczął „ekspansję” renomowanych galerii w naszym regionie. W ślad za tym idzie szereg wystaw indywidualnych w Rzeszowie, Krośnie, Jarosławiu, Puławach, Krakowie, Lublinie, Kazimierzu i Warszawie.

Ostatnią wystawą w rzeszowskim Domu Sztuki była duża prezentacja połączona z fotograficznymi impresjami z pracowni artysty autorstwa Bogdana Szczupaję w 1997 roku. Sam artysta, jak i jego twórczość, był osobą szczególną. W twórczości uczynił swoim „Mistrzem” przypadek, sam będąc Mistrzem w kierowaniu nim.

XXII Ogólnopolski Przegląd Twórczości Pedagogów Plastyki

W dolnej sali w tym samym czasie kolejna edycja **Przełądu Twórczości Pedagogów Plastyki**. Impreza jest jedynym w Polsce konkursem adresowanym do twórców, którzy na co dzień zajmują się pracą dydaktyczną. Organizowana od przeszło dwudziestu lat przez Wojewódzki Dom Kultury, od wielu lat jej komisarzem i koordynatorem jest artysta plastyk Krystyna Niebudek. W tym roku jury pod przewodnictwem artysty malarza Janiny Ożóg-Czarnowskiej nie przyznało pierwszej nagrody. Dwie równorzędne drugie nagrody otrzymały Katarzyna Czuchnowska z Rzeszowa i Izabela Liskowicz z Budziwoja. Trzecie równorzędne nagrody otrzymali: Tomasz Barszcz z Warszawy, Edward Kociański z Mielca i Halina Olechowska-Cwanek z Ropczyc. Cieszą sukcesy artystów w przeważającej większości z naszego regionu.

Agnieszka Skorosz – malarstwo

W Galerii Małej BWA wystawa malarstwa artystki młodego pokolenia Agnieszki Skorosz.

Artystka ukończyła w 2003 roku ASP w Gdańsku. Była kilkukrotną stypendystką Prezydenta Miasta i Wojewody Częstochowy, Ministra Kultury i Sztuki. Zorganizowała kilka wystaw indywidualnych w Częstochowie, Gdańsku, Szczecinie. Ostatnia wystawa w Galerii Prezydenckiej w Warszawie. Jak czytamy w słowie wstępnym do katalogu autorskiego: „(...) obrazy Agnieszki Skorosz fascynują spokojem i nastrojowością. Niezwykłym jest, iż nawet w tak „chropawych” tematach jak Stocznia, Brama, Most czy Autostrada, artystka potrafi oddać klimat zamyślenia czy refleksji (...)”.

28 WRZEŚNIA – 15 PAŹDZIERNIKA

Prezentacja kolekcji polskiego malarstwa współczesnego Leszka Ingłota

W górnej sali wystawowej wystawa niecodzienna. Jest to prezentacja prywatnej kolekcji polskiego malarstwa współczesnego. Rzeszowski kolekcjoner Leszek Ingłot udostępniła szerszej publiczności kolekcję dzieł, które przez wiele lat gromadził. Interesującym jest fakt, że w podskórny sposób dzieła te, pomimo różnorodności formalnej, łączą wspólny mianownik, którym jest przede wszystkim wysmakowany i sprecyzowany gust ich właściciela.

Będziemy mieli okazję zobaczyć prace m.in. Aldony Mickiewicz, Izabeli Gustowskiej, Jana Pamuly, Leszka Szurkowskiego, Tadeusza Boruty, Tadeusza Brzozowskiego i wielu znakomitych, mniej znanych artystów polskich. Jest to rzeczywiście imponująca kolekcja. Wystawa ta dla rzeszowskiej publiczności stanowić będzie żywy przykład, że kolekcje takie istnieją, przedstawiają nieocenioną wartość materialną, ale przede wszystkim wartość duchową, dlatego warto je tworzyć. Powinny to czynić tak instytucje jak i osoby prywatne.

ciąg dalszy na stronie 43 ▶

Z kolekcji Leszka Ingłota: Aldona Mickiewicz, „Wybebeszony”

Z kolekcji Leszka Ingłota: Grzegorz Bednarski, bez tytułu

Z kolekcji Leszka Inglota: Tadeusz Boruta, „Z szat obnażony”

◀ ciąg dalszy ze strony 42

Poplenerowa wystawa malarstwa artystów środowiska ASP w Katowicach

W dolnej sali w tym czasie trwać będzie również wystawa zbiorowa. Będzie to poplenerowa wystawa malarstwa artystów środowiska ASP w Katowicach i tamtego regionu.

Artyści byli uczestnikami prywatnego pleneru zorganizowanego przez Henryka Sorysa, właściciela ośrodka wypoczynkowego w Myczkowcach. Był to już kolejny Międzynarodowy Plener Bieszczadzki – Myczkowce. Wystawa jest kolejnym przykładem, w jaki sposób tworzą się kolejne kolekcje dzieł i że miłośników sztuki tej współczesnej jest naprawdę wielu.

Zobaczymy prace m.in. Hanny Bakuly, Zbigniewa Blukacza, Edwarda Dwurnika, Jerzego Handermadera, Romana Kalarusa, Andrzeja Piechy i Adama Romaniuka.

ALFRED KUD 1931–2006

Z żalem informujemy, że dnia 4 sierpnia pożegnaliśmy na Cmentarzu Wikowyja w Rzeszowie znanego artystę malarza Alfreda Kuda.

Alfred Kud urodził się Soninie k. Łańcuta. Studia artystyczne odbył w ASP w Krakowie na Wydziale Malarstwa. Dyplom uzyskał w pracowni prof. A. Marchyńskiego w 1957 roku. Od 1956 roku był członkiem i założycielem rzeszowskiej Grupy XIV. Zorganizował kilkanaście wystaw indywidualnych, brał udział we wszystkich wystawach grupy artystycznej. Był również aktywnym członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków. Otrzymał za swoją twórczość wiele nagród.

Zmarł po długiej i ciężkiej chorobie.

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W KROŚNIE

adres: 38-400 Krosno, ul. Blich 2

DYREKTOR: Maria Jurkowska

TELEFON: 013 432 61 87

DO 15 WRZEŚNIA

IV Międzynarodowe Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej Z krosna do Krosna

– wystawa tkaniny artystycznej

Magdalena Rabizo-Birek tak napisała we wstępie do katalogu III Biennale:

„Prace nadesłane przez artystów na trzecią edycję Międzynarodowego Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej «Z krosna do Krosna» zaskakują różnorodnością technik, stylów, sposobów ekspresji. Budzą też podziw wynalazczością formalną, maestrią warsztatu i nieokiełznaną wyobraźnią twórców, którzy z tak skromnego i prostego materiału potrafili wyczarować prawdziwe bogactwo kształtów, form i barw. Na wystawie oglądać możemy tkane, szyte, klejone, malowane, motane, haftowane, wyszywane, formowane i splatane: obrazy, rysunki, rzeźby, instalacje, kolaże, niby-przedmioty. Zostały artystycznie wyzyskane wszystkie niemal sposoby i formy istnienia lnu: od lnianej pulpy, przez przędzę w różnych stopniach przetworzenia, nici i szpule po różnorodność tkanin, niekiedy udatnie imitujących szlachetne materie”.

22 WRZEŚNIA – 13 PAŹDZIERNIKA

Lilla Kulka – *Pomiędzy Duchem a Materią*

Pomiędzy Duchem a Materią to wystawa tkaniny artystycznej i obiektów, malarstwa z materią, collage i assemblage autorstwa Lilly Kulki. ▶ ciąg dalszy na stronie 44

Alfred Kud, „Kompozycja X”

GALERIA POD RATUSZEM

adres: 35-064 Rzeszów, ul. Rynek 1

1-20 WRZEŚNIA

– **Bogusława Ożóg – Łódź 1998/2005** – wystawa malarstwa, rysunku, grafik wykonanych w technice litografii, sitodruku, akwaforty

22 WRZEŚNIA – 6 PAŹDZIERNIKA

– **Cztery pory roku – wystawa poplenerowa** Międzynarodowego Pleneru Malarstwa zorganizowanego przez Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Rzeszów

9-22 PAŹDZIERNIKA

– Konfrontacja malarska Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego i Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi zorganizowana przez Koło „Razem” ISP UR

24 PAŹDZIERNIKA – 7 LISTOPADA

– **Orzechówka – wystawa poplenerowa** zorganizowana przez Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Rzeszów

26 PAŹDZIERNIKA – 12 LISTOPADA

– Wystawa szklanych wyrobów artystycznych – DECOR Witold Śliwiński

Bliższe inf.: Wydział Promocji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta w Rzeszowie, tel. 017 875 47 59

◆ ciąg dalszy ze strony 43

Artystka urodziła się w Krakowie. Studiowała w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie i w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Dyplom z wyróżnieniem z malarstwa i tkaniny obroniła w 1972 r. Od 1981 r. prowadzi działalność pedagogiczną – obecnie na stanowisku profesora ASP Kraków. Zajmuje się tkaniną unikatową i rysunkiem, prowadzi także warsztaty kształcenia ogólnoplastycznego dla terapeutów.

Od roku 1972 uczestniczyła w ok. 200 wystawach w kraju i za granicą, reprezentowała Polskę na wystawach międzynarodowych w 16 krajach europejskich, w USA, Kanadzie, Meksyku, Brazylii oraz Izraelu.

Lilla Kulka, „Obraz 2”

GALERIA FOTOGRAFII MIASTA RZESZOWA

adres: 35-030 Rzeszów, ul. 3 Maja 9

DYREKTOR: Irena Gałuszka

TELEFON: 017 853 24 45

DO 12 WRZEŚNIA

– Znane i nieznane fotografie rzeszowskiego artysty Jerzego Jawczaka (1940–1983)
Wystawa prezentowana w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa

25 WRZEŚNIA – 20 PAŹDZIERNIKA

– **Im Stein** – Susanne Schaber, Christoph Lingg (Austria)
Wystawa udostępniona przez Konsulat Austrii w Krakowie

– **Alpy** – Jerzy Makowski (ZPAF Warszawa)

23 PAŹDZIERNIKA – 17 LISTOPADA

– **Sacrum** – Ryszard Węglarz, Wacław Padowski, Anna Węglarz, Mieczysław Wroński (Leżajsk, Stalowa Wola)
Wystawa organizowana w ramach obchodów Dni Kultury Chrześcijańskiej

GALERIA ARP

adres: 37-741 Krasiczyn

TELEFON: 016 671 83 21

INTERNET: www.krasiczyn.com.pl

Festiwal GALICJA 2006 w Krasiczynie

2 WRZEŚNIA, GODZ. 18.00

Otwarcie wystawy fotografii *In the World of Stone*
– Christian Lingg, Susanne Schaber (Austria)

GODZ. 19.00 • *dziedzicznec Zamku*

CYRULIK SEWILSKI • Gioacchino Rossini

Opera w wykonaniu artystów Lwowskiego Akademickiego Teatru Opery i Baletu

Bilety w cenie 19 zł do nabycia: w recepcji Hotelu Zamkowego – Krasiczyn, w Kinie „Zorza” – Rzeszów, w Miejskim Ośrodku Kultury – Jarosław, w Centrum Kulturalnym – Przemyśl. Miejsca na dziedzińcu są nienumerowane.

2 WRZEŚNIA, GODZ. 18.00

Otwarcie wystawy fotografii
Vikolinec – Światowa Lista Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO – Juraj Čech (Słowacja)

GODZ. 19.00

Występ zespołu Karaimów „Sanduchacz”

Nagrody w dziedzinie kultury

Przyznane zostały doroczne Nagrody Zarządu Województwa Podkarpackiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Uroczyste ich wręczenie miało miejsce 28 czerwca w Wojewódzkim Domu Kultury.

W gronie uhonorowanych **nagrodami indywidualnymi za całokształt działalności** znaleźli się: **Barbara Chmura** – bibliotekarz w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie, koordynująca pracę działu informacyjno-bibliograficznego, zaangażowana w opracowywanie *Bibliografii Województwa Podkarpackiego* oraz dokumentów życia społecznego z Rzeszowa i regionu; **Zdzisław Daraż** – przewodniczący Towarzystwa Przyjaciół Rzeszowa oraz komitetu redakcyjnego serii wydawniczej Towarzystwa „Resoviana”, autor publikacji związanych z regionem; **Adam Decowski** – poeta, fraszkopisarz, wieloletni skarbnik rzeszowskiego oddziału ZPL; **Mariusz Grudzień** – dyrektor Domu Polonii w Rzeszowie, wiceprezes rzeszowskiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, zaangażowany w działalność na rzecz Polonii, szczególnie udzielania pomocy Polakom na Wschodzie; **Piotr Jackowski** – muzykolog, publicysta, współtwórca Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego w Stalowej Woli-Rozwadowie; **Stefania Michałek** – wiceprzewodnicząca Kół Gospodyń Wiejskich w województwie, szczególnie zaangażowana w upowszechnianie kultury ludowej; **Zbigniew Nowak** – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Białowej, organizator i promotor życia kulturalnego w gminie; **Tadeusz Nuckowski** – arty-

Nagrodzeni twórcy i animatorzy kultury (od lewej): Barbara Chmura, Zdzisław Daraż, Adam Decowski, Piotr Jackowski, Mariusz Grudzień, Zbigniew Nowak, Zdzisław Pękalski, Andrzej Piątek, Stefania Michałek, Tadeusz Nuckowski, przewodniczący Sejmiku Krzysztof Klak i marszałek Województwa Leszek Deptuła – gospodarze uroczystości, Małgorzata Piekarska, burmistrz Brzozowa Zdzisław Wojdanowski (odbierał nagrodę dla Tadeusza Podulki), Emilia Polak i Andrzej Potocki
fot. M. Zajac

sta grafik, laureat wielu ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów graficznych, kurator Międzynarodowego Triennale Malarstwa *Srebrny Czworokąt* w Przemysłu, prof. w Instytucie Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego; **Zdzisław Pękalski** – twórca zafascynowany Bieszczadami, założyciel i kustosz Izby Regionalnej w Hoczwi, gdzie prowadzi także autorską galerię sztuki; **Andrzej Piątek** – redaktor

[ciąg dalszy na stronie 46](#) ➔

➔ ciąg dalszy ze strony 3

Festiwal zawita również do **Cluj-Napoka** w Rumunii za sprawą wystawy fotograficznej Adama Medelczyka *Galicyskie klimaty* przygotowanej przez Centrum Kulturalne w Przemysłu.

Warto odwiedzić miasta festiwalowe, które w tych dniach w sposób szczególny łączy galicyjską przeszłość.

Pełny program festiwalu na stronie www.festiwalgalicia.prv.pl. (cs)

Zaproszenie na festiwal Puchar Uśmiechu

XXIV Festiwal Teatrów Dziecięcych *Puchar Uśmiechu* z udziałem zespołów polonijnych odbędzie się od 25–27 października w Krośnie.

Festiwal jest imprezą otwartą. **Zgłoszenia do 1 października** przyjmuje organizator imprezy, Krośnieński Dom Kultury (38-400 Krosno, ul. Kolejowa 1). Do czytelnicy i dokładnie wypełnionej karty zgłoszenia należy dołączyć kasety VHS lub płytę CD z zarejestrowanym przedstawieniem. Do udziału w konkursie dopuszcza się wszystkie formy teatru „żywego planu”. Uczestnikami przedstawień są dzieci szkół podstawowych – dopuszcza się udział młodzieży gimnazjów

z zastrzeżeniem, aby nie stanowili większości wykonawców spektaklu. Czas trwania spektaklu: nie krócej niż 20 min. i nie dłużej niż 40 min. Komisja artystyczna dokona kwalifikacji przedstawień do festiwalu.

Informacja: tel. 013 432 18 98, tel./faks 013 432 15 71, e-mail: krodom@mp.pl, www.krosno.pl/kultura.

Trenerzy ds. pozyskiwania funduszy w dziedzinie kultury

To trenerzy-doradcy Narodowego Centrum Kultury w zakresie pozyskiwania środków unijnych na działalność kulturalną. Mogą służyć swoją wiedzą (poradnictwo, szkolenia) instytucjom kultury, w ramach określonego pensum także bezpłatnie. W województwie podkarpackim są to:

- Michał Krempa (tel. 017 853 20 01 w. 311, e-mail: michal.krempa@teatr-rzeszow.com)
- Tomasz Witek (tel. 607 434 996, e-mail: tomaszjarte@gmail.com)

Równocześnie informujemy, że Narodowe Centrum Kultury planuje w okresie września/października realizację kolejnego cyklu szkolenia trenerów regionalnych. Bliższe informacje na stronie [nck www.nck.pl](http://nck.www.nck.pl).

◀ ciąg dalszy ze strony 45

i kierownik działu kulturalnego Gazety Codziennej „Nowiny”, reportażysta, autor *Powiewu legendy i Spotkań z Szajną*; **Małgorzata Piekarska** – bibliotekarz, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jaśle, szczególnie zaangażowana, i wielokrotnie wyróżniana, za podejmowane inicjatywy na rzecz czytelnictwa, m.in. w ogólnopolskim konkursie *Biblioteka jako lokalne centrum informacji, kultury i edukacji*; **Tadeusz Podulka** – muzyk, dyrektor Brzozowskiego Domu Kultury prowadzącego wiele form działalności artystycznej; **Emilia Polak** – poetka, autorka książki dokumentujących kulturę ludową, m.in. ostatnio wydanej pt. *Miniony czas*; **Andrzej Potocki** – zafascynowany Bieszczadami dziennikarz reportażysta, publikujący w prasie regionalnej i ogólnopolskiej, przygotowujący materiały filmowe dla TVP, autor kilkunastu tytułów książek i tomików poezji związanych z tematyką bieszczadzką, ostatnio *Bieszczadzkiimi i beskidzkimi śladami Karola Wojtyły*; **Ryszard Ziemia** – mistrz artystycznej oprawy książki, odtwórca książki w jej historycznej formie, bibliofil.

Nagrody Zarządu Województwa za szczególne osiągnięcia w dziedzinie kultury otrzymali: **Marianna Jara** – muzykolog, dyrygent chóru cerkiewnego „Imros” przy prawosławnej cerkwi diecezji przemysko-nowosądeckiej oraz zespołu „Widymo” propagującego muzykę ludową regionu karpackiego, nagradzanych w prestiżowych krajowych i międzynarodowych konkursach; **Agata Kielar** – flecistka z Sanoka, stypendystka Akademii Muzycznej w Lipsku, finalistka i laureatka ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów fletowych; **Eneas Kubit** – akordeonista, student Akademii Muzycznej w Łodzi, laureat regionalnych,

ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów akordeonowych; **Jerzy Majka** – kierownik Działu Historycznego Muzeum Okręgowego w Rzeszowie, specjalista z zakresu historii militariów, wojen i wojskowości, autor wielu artykułów i rozpraw, ostatnio książki *Garnizon Rzeszów 1918–1939*; **Stanisław Makara** – historyk sztuki, dyrektor Muzeum Kresów w Lubaczowie, autor wielu wystaw i publikacji z dziedziny historii, historii sztuki i ochrony zabytków, pomysłodawca i kurator Ogólnopolskiego Konkursu *Triennale Polskiego Rysunku Współczesnego*; **Edward Mylek** – muzyk, animator kultury muzycznej w Tryńcuzy i Sieniawie, dyrygent prężnie działających Orkiestry Dętej w Tryńcuzy i chóru „Cantilena”; **Lila Wojciak** – animatorka wielu przedsięwzięć kulturalnych w Stalowej Woli i powiecie stalowowolskim; **Wojciech Plezia** – aktywny członek Klubu Plastyki w Strzyżowie, współtwórca i dziennikarz prasy lokalnej w tym mieście: miesięczników „Waga i Miecz”, „Nad Wisłokiem” i „Bar-do”, którego obecnie jest redaktorem naczelnym.

Pośród uhonorowanych **nagrodami zbiorowymi** znaleźli się: **Zespół Pieśni i Tańca „Połoniny”** Politechniki Rzeszowskiej, **Zespół Ludowy „Uherczanki”** z Uherców Mineralnych, **Zespół Wokalny „Soul”** z Sanoka, **Chór Mieszany „Echo”** z Krosna, **Orkiestra Dęta OSP** z Miejsca Piastowego, **Orkiestra Dęta z Przeworska**, **Chór „Ostrovia Regine Poloniae”** z Ostrowa, **Oskestra Dęta „Zgoda”** z Rakszawy, **Towarzystwo Operowe i Teatralne** w Krośnie, **Zespół Pieśni i Tańca „Lasowiaczy”** w Stalowej Woli, **Klub Środowisk Twórczych** w Mielcu, **Reprezentacyjny Chór Mieszany** w Jarosławiu, **Kapela Ludowa „Rodzinka”** w Haczowie, **Szkolny Zespół Ludowy Ziemi Przemyskiej „Trójczyce”** z Trójczyc, **Kapela Ludowa „Zagrodzianie”** z Łąki.

Wszystkim nagrodzonym serdecznie gratulujemy!

Cecylia Soja

3 INNY

Już po raz trzeci Festiwal Teatrów Młodzieżowych **INNY**, organizowany przez Krośnieński Dom Kultury, gościł młode grupy teatralne z różnych stron kraju, również ze Słowacji.

Z roku na rok przybywa ciekawych teatrów, a co najważniejsze rośnie poziom artystyczny prezentowanych spektakli. Widać to było wyraźnie w tegorocznej edycji. Przedstawienia są coraz bliższe ideowo-artystycznym założeniom konkursu. Słowo inny zawarte w nazwie jest wyznacznikiem formuły teatralnej festiwalu, którego ideą i zamiarem jest promowanie przedstawień autorskich odnoszących się bezpośrednio do współczesnej rzeczywistości otaczającej młode pokolenie. **INNY** ma być, a właściwie powoli staje się, miejscem spotkań młodzieżowych teatrów i konfrontacji dokonanych twórczych, wyzwalań wyobraźni oraz poszukiwania własnego języka wypowiedzi i formuły teatralnej. Festiwal jest wreszcie miejscem spotkania ludzi udowadniających swoją postawą i zaangażowaniem, że można w dzisiejszym świecie znaleźć ciekawy sposób spędzania wolnego czasu, twórczo walczyć z przeciwnościami losu i nie poddawać się wszechogarniającej nudzie.

ciąg dalszy na stronie 47 ▶

Ryszard Ziemia (nagroda za całokształt działalności), obok Danuta Magoń-Opałińska (kierownik Oddziału Kultury) i Marian Duda (dyrektor Departamentu Edukacji i Kultury) – prowadzący uroczystość rozdania nagród fot. M. Zajac

Teatr „Puk-Puk” ze Świdnika w spektaklu S. Mrożka „Zabawa” – laureat „Srebrnej Otwartej Kurtyny” – fot. W. Turek

➤ ciąg dalszy ze strony 46

W tegorocznej edycji festiwalu uwidoczniła się różnorodność stylistyczna, a także wielość konwencji i form teatralnych. Czynnikiem łączącym wszystkie prezentacje (na czym szczególnie zależy autorom festiwalu) było twórcze odniesienie do otaczającej rzeczywistości, jej widzenie i bogata interpretacja przez młodych aktorów.

Ważnym w wymowie okazał się nagrodzony „Złotą Otwartą Kurtyną” spektakl teatru „Krzeseł” z Warszawy pt. *Wena i Klio*, który mówi, że historia jest jak teatralna scena, na której wszystko się zmienia. Co się nam Polakom i nam Europejczykom zdarzyło? Jakże przeżywaaliśmy nadzieje, a jakie rozczarowania? Jakie zwycięstwa, a jakie klęski?

Laureat „Srebrnej Otwartej Kurtyny” – Teatr Scena 05 z Radomia pokazał kameralne, rozpisane na dwie utalentowane wykonawczynie, przedstawienie „Makijaż”. Niezwykła sprawność warsztatowa pozwalała tworzyć aktorom iluzję rzeczywistości za pomocą czerwieni płachty dyktanda i krzesła, na tle czerni kotar i kostiumu.

Drugi srebrny laureat, znany już z poprzednich edycji w Krośnie, a także innych festiwalu w kraju, Teatr „Puk-Puk” ze Świdnika przedstawił spektakl rozdzielony na wiele ról, ze swoją wizją i interpretacją sztuki Sławomira Mrożka *Zabawa*. Spektakl odnoszący się żartobliwie do naszych przywar i cech narodowych.

Laureat „Brazowej Otwartej Kurtyny” – Grupa FART ze Studia Teatralnego w Rzeszowie opowiadała niezwykle dynamicznie o współczesności w konwencji teatru absurdu i żywiołowej improwizacji.

Wyróżnione teatry – „Blagier” ze Stalowej Woli i „Nowy Niebieski” z Lublina budowały swoje przedstawienia w konwencji teatru wizji i ruchu – rzeczywistość i emocje wyrażając gestem, rekwizytem, ruchem i światłem.

Wszystkie konkursowe przedstawienia były ważne, bo były głosem młodych ludzi opowiadających o swoim miejscu w życiu, o nadziejach i marzeniach.

W ten nurt włączył się gość festiwalu – Teatr „Brama” z Goleniowa z *Zabawą* S. Mrożka. Wzbudził aplauz widowni mistrzostwem wykonania, zawrotnym tempem, znakomitą reżyserią ze współczesnym odczytaniem tekstu i świeżą in-

terpretacją; spektakl jest laureatem wielu festiwalu teatrów poszukujących i offowych. Nie zawiódł drugi gość – krosnianka Iwona Konieczkowska, która urzekła w recitalu piosenki aktorskiej *Naprawdę lubicie blondynki?*

Istotnym punktem festiwalu były warsztaty teatralne prowadzone przez aktorów z Goleniowa, które gromadziły wszystkich wykonawców zmagani konkursowych do późnych godzin nocnych. Na zakończenie teatr „i t d...” z KDK zaprezentował swoje najnowsze przedstawienie *Nuda*.

Warto powiedzieć o wydarzeniu, które w trakcie festiwalu miało miejsce – widowisko taneczne *Dance Alive*. W spektaklu przygotowanym z dużym rozmachem wystąpiły krosnieńskie grupy: zespół tańca współczesnego „Strecz”, klub tańca towarzyskiego „Gracja” oraz grupa Breakdance.

Henryk Wichmiewicz

Grand Prix w Zgorzelcu dla Ołeny Cikuj

Ołena Cikuj z Grupy Teatralnej „Garderoba” Centrum Kulturalnego w Przemyślu zdobyła Grand Prix XXXV Ogólnopolskich Spotkań Amatorskich Teatrów Jednego Aktora *Osatja* w Zgorzelcu, które były ostatnim etapem 51. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w kategorii monodramów.

Zgorzeleckiej imprezie od lat patronują: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Towarzystwo Kultury Teatralnej – Zarząd Główny w Warszawie i Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu. Głównym organizatorem Festiwalu, który odbywał się w dniach 9–11 czerwca, był Miejski Dom Kultury w Zgorzelcu.

Ołena, uczennica Liceum Ogólnokształcącego przy ZSO nr 2 im. M. Szaszkiewiczza w Przemyślu, pracuje od trzech lat pod okiem instruktora teatralnego CK – Barbary Płocicy.

W Zgorzelcu Ołena przedstawiła monodram *Dlaczego ja?*, do którego scenariusz na podstawie powieści Verdany Rudan *Miłość do ostatniego wejrzenia* napisała i wyreżyserowała Barbara Płocica. Młodziutka aktorka zachwycała zarówno ekspresją przekazu i prawdą sceniczną oraz znakomitą dykcją i umiejętnością aktorskimi.

Po tym sukcesie posypały się zaproszenia na wiele prestiżowych imprez. Najważniejsze z nich to występ podczas listopadowego wrocławskiego Festiwalu Teatrów Jednego Aktora *Wrośtja*, na który została zaproszona przez jego organizatorów. Jest to otwarty konkurs dla profesjonalnych aktorów, organizo-

Ołena Cikuj w monodramie „Dlaczego ja?” – fot. A. Jareńko

ciąg dalszy na stronie 48 ➤

◀ ciąg dalszy ze strony 47

wany pod patronatem Ministra Kultury. Olena wystąpi także na Spotkaniach Teatrów Poszukujących w Słupsku oraz w Sopocie, gdzie została zaproszona przez Teatr „Stajnia Pegaza”.

Jolanta Nowak

Pierwsza Noc muzeów w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie

Wielkim wydarzeniem w Rzeszowie i całym naszym regionie była *Noc muzeów* w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie. Nasza instytucja otrzymała od Dyrekcji Muzeów Francuskich w Paryżu – koordynatora Ministerstwa Kultury we Francji zaproszenie do włączenia się w to globalne przedsięwzięcie. W tej tak ważnej dla Starego Kontynentu nocy 20 maja uczestniczyło również wiele muzeów z całej Polski. Nasza instytucja wzięła udział w *Nocy muzeów* po raz pierwszy (jako jedna z nielicznych w województwie).

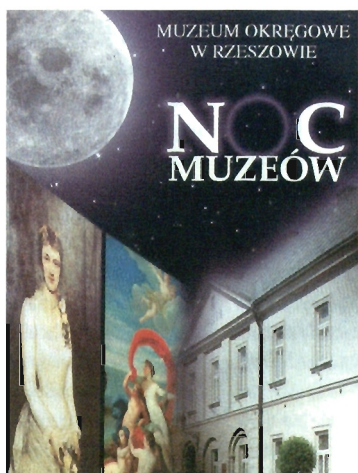
W Europie w tym wydarzeniu uczestniczyło blisko 2000 muzeów z 40 krajów. Sukces *Nocy muzeów* został osiągnięty także w naszej instytucji. Otrzymaliśmy podziękowania, wyrazy uznania i listy gratulacyjne (również z Paryża), ale największym potwierdzeniem akceptacji i potrzeby takich działań była wysoka frekwencja. Nasze muzeum przygotowało specjalny program, m.in. wydaliśmy jako zapowiedź piękny folder (był rozdawany gratis). *Noc muzeów* została

nagłośniona w portalach internetowych i lokalnych mediach, a patronat medialny objęła rzeszowska telewizja i radio, „Gazeta Wyborcza”, „Super Nowości”. Upowszechniona została idea bezpłatnego zwiedzania muzeów nocą i korzystania z dóbr kultury i wielkiego dziedzictwa przez wszystkich zainteresowanych ludzi w całej Europie (nie tylko w Paryżu czy Florencji, ale również w Rzeszowie).

Nasze wystawy w Gmachu Głównym przy ul. 3 Maja 19, a także oddziałach etnograficznym i historii miasta Rzeszowa wraz z podziemiem (w Ryнку) obejrzało w ciągu kilku godzin (19.00–24.00) ponad 3500 osób. (Do przedsięwzięcia włączyło się również Muzeum Diecezjalne przy ul. Zamkowej 4). Zwiedzający „odkryli” w blasku świateł tak fascynujące miejsce (w wojewódzkim mieście) jak Muzeum Okręgowe z jego ogromnymi i pięknymi zbiorami, a także fachowo przygotowanymi pod względem merytorycznym i estetycznym stałymi oraz czasowymi ekspozycjami. Wystawa *70 skarbów muzealnych*, która została zrealizowana na tą jedyną, majową noc, wzbudziła wśród oglądających powszechne uznanie.

Odwiedzającym nasze instytucje nie umknęły uwadze inne wydarzenia towarzyszące *Nocy muzeów* w Rzeszowie: kiermasz wydawnictw muzealnych, koncerty (na rozświetlonym dziedzińcu) zespołów muzycznych, których walo-

rem były nie tylko utwory, ale „barwność artystyczna”. Liczni zwiedzający szczerze wypełnili w pogodny, wiosenny wieczór zabytkowy wirydarz Muzeum Okręgowego w Rzeszowie, gdzie rozbrzmiewała muzyka (tworząca również niepowtarzalny nastrój w całym gmachu). Wielkim „wzięciem” cieszył się spektakl w wykonaniu rzeszowskich aktorów Wojciecha Kwiatkowskiego i Pawła Wiśniewskiego prezentujący regulamin Firmy Portretowej S. I. Witkiewicza (Witkacego) *Muszę się uporać z twą mordą frajerze* na okolicznościowej wystawie jego kolekcji pasteli w refektarzu muzeum. Duże zainteresowanie i powodzenie wzbudziła projekcja najstarszego filmu (z 1929 r.) o Rzeszowie i okolicznych miejscowościach w oddziale etnograficznym. Obłędnie przeżyty także podziemia, których tajemniczość i niewątpliwie niecodzienna pora stały się atutem dla tak liczного grona zwiedzających.

Warto również podkreślić, że ranga i wartość artystyczna naszych zbiorów, m.in.: Galerii Dąbskich (prezentującej malarstwo europejskie), Galerii Malarstwa Polskiego (jedynej pomiędzy Krakowem a Lwowem), a także wielkiej klasy zabytków archeologicznych, historycznych, etnograficznych i bibliotecznych (w tym starodruków i resovianów), a równocześnie poziom merytoryczny licznych przedsięwzięć, może stwarzać okazje do porównań naszej instytucji z innymi znaczącymi muzeami w całym kraju.

Noc muzeów w Rzeszowie spodobała się zwiedzającym, a ich zachwyty dziełami i unikalnym klimatem wyjątkowego wieczoru jest jeszcze jednym potwierdzeniem wielkości wydarzenia i ogromnego sukcesu osiągniętego przez Muzeum Okręgowe w Rzeszowie.

Maria Stopyra

Orient nam bliski

Fotografie z podróży Przemysł–Stambuł 1912

6 maja w Muzeum Historii Miasta Przemysła, Oddziale Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej, została otwarta wystawa *Orient nam bliski*, prezentująca stare fotografie z podróży Przemysł–Stambuł, zorganizowanej w roku 1912.

ciąg dalszy na stronie 49 ▶

➔ ciąg dalszy ze strony 48

Wystawa była eksponowana do końca czerwca br. w Wielkiej Izbie, jednym z najstarszych pomieszczeń Muzeum pochodzącym z XVI/XVII wieku.

W 1912 roku, dwa lata przed wybuchem wojny, nazywanej później światową, czworo mieszkańców Przemysła wybrało się w podróż do stolicy ówczesnej Turcji, Stambułu (Konstantynopola) i położonego niedaleko Adampola, polskiej wioski na gościnnej ziemi tureckiej. Przemyslanie udokumentowali swój wyjazd na reportażowych fotografiach, które po wklejeniu do albumu zapewne przez lata stanowiły pamiątkę, do której chętnie wracano. Niestety, nie znamy nazwisk podróżników. Ktoś dopisał na jednej z fotografii imiona. Wiemy więc, że podróżowali: Maryla, Zosia, Leszek i Zdzisio... Album, nabyty w jednym z przemyskich antykwariatów, stał się inspiracją do zorganizowania wystawy, pokazującej tę dawną podróż mieszkańców naszego miasta na Wschód. Podobno były to dwie małżeńskie pary, nad Bosforem spędzające miesiąc miodowy.

Muzeum Historii Miasta Przemysła, które jako jedno z nielicznych w Polsce w ofercie swej zawiera ekspozycje opowiadające o dawnej sztuce fotograficznej (odtworzone *Atelier Bernarda Hennera*, jednego z najlepszych artystów fotografików przełomu XIX w.) jest właściwym miejscem do pokazania reportażowego cyklu zdjęć wykonanych przez mieszkańców grodu nad Sanem w okresie, gdy tego typu fotografia nie była jeszcze popularna, a dominowały fotografie portretowe, pozowane.

Aranżacja wystawy została zrealizowana w sposób przemyślany, nawiązujący do klimatu fin-de-siècle'u i atmosfery orientalnej. Ekspozycja zawierała 41 fotografii dużego formatu (powiększonych z oryginałów ze wspomnianego albumu), umieszczonych na drewnianych stelażach pokrytych udrapowaną tkaniną w kolorze popielatym. Sepiowe fotografie oprawione zostały w passe-partoutes w kolorze bordo, co w połączeniu z popielatą barwą tkaniny tła stanowi zestaw kolorów często obecny w sztuce tureckiej. Wystawę wzbogaciły dyskretnie rozmieszczone w tle wyroby tureckiego rzemiosła artystycznego, a nastrój podkreśla orientalna muzyka.

Adampol – grobowiec Ludwiki Śniadeckiej

Przed wejściem do Wielkiej Izby obok sztalugi z plakatem wystawy umieszczony został, jako symbol podróży, XIX-wieczny duży kufer przykryty oryginalnym tureckim kilimem, użyczonym do celów ekspozycyjnych przez ambasadę Republiki Tureckiej w Warszawie.

Po wejściu do sali za pomocą mapy z epoki zwiedzający mogli zapoznać się z trasą podróży (Przemysł–Lwów–Budapeszt–Belgrad–Sofia–Stambuł–Bukareszt–Budapeszt–Lwów–Przemysł), po czym rozpocząć wraz z uczestnikami wojażu wędrówkę na Wschód. Pierwsza fotografia przedstawiała uczestników wycieczki we Lwowie, jeszcze przed wyjazdem z Galicji. Następne – ukazały ich w Budapeszcie i Belgradzie. Kolejne fotografie to seria ujęć ze stolicy Turcji, ukazująca życie stambulskiej ulicy lub najważniejsze zabytki. Na uwagę zasługują interesująco skonfrontowane fotografie, na przykład fotografia chrześcijańskich zakonnic w czarnych habitach, umieszczona obok zdjęcia tureckich kobiet ubranych również w czerń. Gwoli wyjaśnienia dodać należy, iż zakonnice od dawna prowadziły w Turcji instytucje dobroczynne, ukierunkowane na pomoc zarówno dla chrześcijan jak i muzułmanów, a zakonne szkoły do dziś uznawane są za najlepsze.

Śród prezentowanych fotografii bez wątpienia warta wzmianki jest ta, która ukazuje naszych podróżników przed tak zwanym „domem Mickiewicza” w Stambule, postawionym na parceli strawionego przez pożar budynku, w którym w roku 1855 zmarł wielki poeta. Od śmierci Mickiewicza miejsce to było stałym punktem podróży Polaków do Turcji, nasi podróżnicy również z szacunkiem stanęli przed miejscem upamiętnionym pobytem wieszca. W tym patriotycznym aspekcie mieszczą się też fotografie obrazujące „wypad” turystyczny do położonego nieopodal Stambułu Adampola, polskiej enklawy na gościnnej ziemi tureckiej, wioski założonej przez ks. Adama Czartoryskiego dla polskich uchodźców zagrożonych prześladowaniami ze strony caratu. Adampol uznawany był, zwłaszcza w czasach zaborów, za narodową relikwię i również stanowił stały cel polskich podróży do Turcji. Symboliczny wymiar ma fotografia,

ciąg dalszy na stronie 50 ➔

Przed domem Mickiewicza

◀ ciąg dalszy ze strony 49

na której polscy wieśniacy z Adampola sfotografowali się wespół z naszymi podróżnikami pod dwoma sztandarami: polskim i tureckim.

Te i wiele innych fotografii można było obejrzeć na wystawie *Orient nam bliski* (trwała do końca czerwca). Ekspozycji towarzyszył informator zawierający fotografie z wystawy wraz z obszernym esejem o polskich podróżach na Wschód na przestrzeni wieków.

Realizacja wystawy stała się możliwa dzięki wsparciu materialnemu ze strony Ambasady Republiki Tureckiej w Warszawie, Centrum Handlu Hurtowego „Maximus” z Nadarżyna koło Warszawy oraz Przemysłowemu Instytutowi Telekomunikacji w Warszawie. Sponsorzy zechcą przyjąć szczerze podziękowanie za okazaną pomoc.

Wernisaż wystawy uświetnił swą obecnością pan Onur Gozet, radca Ambasady Republiki Tureckiej w Warszawie do Spraw Kultury i Turystyki wraz z małżonką oraz pierwszy sekretarz Ambasady pani Banu Malaman. Przybył też wiceprezydent Przemysła Wiesław Jurkiewicz. Szczególne znaczenie miała obecność na otwarciu wystawy pani Agnes Ryży-Modlińskiej, rodem z Adampola, przedstawicielki rodu Ryżych, jednego z najznamienitszych w Adampolu, która na jednej z fotografii odnalazła swego pradziadka Wincen-tego, jednego z założycieli osady.

Stambułu uwidocznionego na prezentowanych fotografiach już nie ma. Nie istnieje stylowa grecka restauracja przy dworcu kolejowym Sirkeci, a w miejscu linii tramwajowej biegnie linia metra, rybacy w czerwonych fezach zniknęli spod mostu Galata...

Stare zdjęcia z wystawy *Orient nam bliski* pokazują stylowy, magiczny Konstantynopol, który oczarował tak wielu podróżników. Zapewne także bohaterów naszej wystawy.

Niech przypominają, że w Przemysłu, chociaż oddalonym od wielkich politycznych czy kulturalnych centrów, jak Kraków lub Lwów mieszkali ludzie ciekawi świata, chętni do poznawania nowego.

Wystawie towarzyszył informator o interesującej szacie graficznej zaprojektowanej przez Marka Mikruta.

Nalan Sarkady
Komisarz wystawy

Festiwal kapel podwórkowych w Przemysłu

W dniach 6–7 maja tego roku odbył się w Przemysłu XXVIII już Ogólnopolski Festiwal Kapel Podwórkowych, którego organizatorem było, podobnie jak w latach poprzednich, Centrum Kulturalne w Przemysłu.

W pierwszym dniu festiwalu na przemyskiej scenie prezentowały się kapele biorące udział w konkursie. W godzinach wieczornych natomiast w sali widowiskowej wystąpiła, poza konkursem, znana przemyska kapela „Ta jój” z programem złożonym z lwowskich piosenek oraz krakowski kabaret „Grupa Rafała Kmity”. Z kolei w niedzielę przed południem, zgodnie z wieloletnią tradycją, kapele koncer-

towały chodząc po przemyskich podwórkach, gdyż właśnie podwórka stanowiły dawniej, i nie tylko w Przemysłu, naturalną scenę dla grających folklor miejski zespołów. Śpiewanie i granie programu poza deskami scenicznymi, bez nagłośnień i pracy akustyka, zmusza zespoły do innego sposobu prezentacji i w ten sposób weryfikuje ich propozycje repertuarowe.

W tegorocznym festiwalu wzięło udział 9 kapel, z których większość występowała już w poprzednich latach na przemyskim festiwalu, niejednokrotnie zdobywając nagrody, ale byli też i debiutanci, do których należy kapela podwórkowa „Biesiada” z Sanoka oraz częstochowska kapela biesiadna „Grupa Romana”. Oba wymienione zespoły mogą zaliczyć występ w Przemysłu do swoich sukcesów, gdyż podobają się publiczności, a jury uhonorowało je wyróżnieniami.

Kapele znane już przemyskiej publiczności z występów na wcześniejszych festiwalach przyjechały z różnych regionów Polski, choć najliczniej reprezentowane było i tym razem prawdziwe zagłębie folkloru miejskiego, jakim jest rejon Przemysła, Sanoka i Przeworska. Usłyszeliśmy więc kapelę podwórkową „Beka” z Przeworska oraz kapelę „Tońko” z Dynowa, wystąpili także wielokrotni uczestnicy festiwalu- przemyskie kapele „Fidelis” i „Po prostu”.

Z wielką przyjemnością słuchaliśmy zespołów, które przyjechały do Przemysła z innych stron Polski, prezentujących odmienne tradycje folkloru miejskiego. W przeważnie własnym repertuarze pokazały się Kapele „Paka” z Grajewa, „Wujka Jaśka” z Andrychowa, a także kapela podwórkowa „Piskowianie” z Piasków w Wielkopolsce.

Jury nie miało w tym roku łatwego zadania, gdyż poziom prezentacji konkursowych był wysoki, a propozycje repertuarowe dość zróżnicowane. Większość kapel buduje swój program w oparciu o własne kompozycje, zarówno w warstwie słownej, jak i muzycznej, zdecydowanie rzadziej niż w minionych latach sięgając do znanych szlagierów z minionych lat. Piosenki autorstwa zwykle któregoś z muzyków kapeli osadzone są głęboko w realiach własnego środowiska i dzięki temu mają duży walor autentyzmu, nawet jeśli nie są śpiewane w gwarze. Było to zawsze wyznacznikiem folkloru miejskiego

ciąg dalszy na stronie 51 ▶

Kapela „Fidelis” z Przemysła – laureat I nagrody

fol. A. Jaremko

❖ ciąg dalszy ze strony 50

i dobrze, że nim nadal pozostaje. Tym bardziej, że powoli odchodzi w przeszłość związane dawniej z tym gatunkiem instrumentarium, stopniowo zastępowane przez instrumenty muzyczne lepiej „dostosowane” do wymogów sceny, a nie podwórek, które w przeszłości były podstawowym miejscem występów, a i zarobkowania, kapel podwórkowych.

I nagrodę tegorocznego festiwalu jury przyznało Kapeli Folkloru Miejskiego „Fidelis” z Przemyśla. Była to nagroda ufundowana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, co podkreśla znaczenie i rangę przemyskiego festiwalu. II nagrodę, ufundowaną przez Marszałka Województwa Podkarpackiego, otrzymała Przeworska Kapela Podwórkowa „Beka”. Przyznane zostały także dwie równorzędne III nagrody – Prezydenta Miasta Przemyśla oraz Dyrektora Centrum Kulturalnego, których laureatami zostały Kapela Podwórkowa „Piaskowanie” z Piasków i Kapela Podwórkowa „Paka” z Grajewa.

Oprócz nagród jury mogło przyznać w tym roku również kilka wyróżnień, które otrzymały Andrychowska Kapela Podwórkowa „Wujka Jaśka”, Kapela Podwórkowa „Tońko” z Dynowa, a także Pierwsza Częstochowska Kapela Biesiadna „Grupa Romana” i Kapela Podwórkowa „Biesiada” z Sanoka. Do najwytrwalszych uczestników przemyskich festiwali należy pani Jolanta Potaczek z Przemyskiej Kapeli Podwórkowej „Po Prostu”, co także zostało dostrzeżone przez jurorów.

Trudno jest przecenić znaczenie tego festiwalu zarówno dla kultywowania tradycji folkloru miejskiego, jak i dla kulturalnej mapy miasta i regionu, a swój wielki udział w tym sukcesie mają organizatorzy. Życzymy im i sobie, byśmy znów za rok mogli spotkać się na przemyskim rynku.

Bożena Lewandowska

Jarmark słowiański w Jarosławiu

13 Jarmark Słowiańskich Zespołów Folklorystycznych na Rynku w Jarosławiu (1–2 lipca br.) nie miał feralnego przebiegu. Dopisała pogoda, widownia, przyjechały wszystkie zaproszone zespoły. W ramach Wieczoru Folkloru Rodzimego (1 lipca) wystąpiły: Kapela Ludowa z Gniewczyny, Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Gacoki” oraz Zespoły Pie-

śni i Tańca „Łańcut” i „Jarosław”. Nazajutrz zaprezentowany został Folklor Sąsiadów z udziałem zespołów: „Góralskie Nutki” z Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. ks. Józefa Tishnera w Użgorodzie oraz „Leszczynecka” ze Starej Liszni (Ukraina), „Zemplinik” z Michalovec (Słowacja), „Trnka” z Vyskova (Czechy), „Wianok” z Mohylewa (Białoruś). Imprezie towarzyszył Kiermasz Sztuki i Rękodzieła oraz Kiermasz Różności. Przeddzień Jarmarku (30 czerwca) w Galerii Przedmiotu otwarta została retrospektywna wystawa fotografii Krzysztofa Peszki i Ryszarda Michno pt. *Jarosławskie Jarmarki Folklorystyczne w Obiektywie*. Współorganizatorami Jarmarku byli: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Kultury i Powiatowe Ognisko Baletowe w Jarosławiu. A.Z.

W Tanecznym Kręgu

23 kwietnia br. Centrum Kulturalne w Przemyśle wypełnił dziecięcy gwar – 560 uczestników jubileuszowego **XX Międzywojewódzkiego Przeglądu Dziecięcych Zespołów Tańca Ludowego *Taneczny Krąg*** zapełniło wszystkie sale instytucji.

W imprezie brało udział 18 zespołów folklorystycznych z województw: lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego i świętokrzyskiego. Rywalizowały one o tytuł „Laureata Przeglądu” prezentując aż 30 programów w dwóch kategoriach: opracowane artystycznie i zbliżone do folkloru tradycyjnego. Zobaczyliśmy więc suitę taneczne z wielu regionów kraju, m.in. kurpiowskie, łowickie, krośnieńskie, a także tańce narodowe i zabawy ludowe.

Tanecznym popisom przyglądali się jurorzy: Jerzy Dynia – muzyk, znany rzeszowski dziennikarz popularyzujący w TVP3 folklor w regionie, i choreografowie Alina Kościółek oraz Romuald Kalinowski. Podsumowując przegląd jurorzy wysoko ocenili popisy dziecięcych tancerzy, trud instruktorów, zwrócili uwagę na coraz wyższy poziom i dojrzałość artystyczną prezentowanych programów i podziękowali choreografom, którzy wykazali się ogromną wiedzą i fachowością, za kultywowanie i upowszechnianie wśród młodzieży bogactwa polskiego folkloru.

ciąg dalszy na stronie 52 ➔

Zadzierzasty, białoruski „kankan” w wyk. urodziwych tancerzek z zespołu „Wianok” z Mohylewa fot. K. Mruk

DZPiT „Beskid” z Bielska Białej – „Tańce mieszczan żywieckich” fot. P. Then

◀ ciąg dalszy ze strony 51

Wygrały zespoły, które prezentowały najwyższy poziom artystyczny. Tak się jednak złożyło, że głównymi laureatami przeglądu zostały dwa zespoły prezentujące folklor góralski. I tak w kategorii zespołów opracowanych artystycznie tytuł laureata przypadł Regionalnemu Zespołowi „Sądeczki” z Nowego Sącza, a w kategorii zespołów zbliżonych do folkloru tradycyjnego Dziecięcemu Zespołowi Góralskiemu „Mali Hamernicy” z Krakowa – Nowej Huty.

Ponadto I miejsca otrzymały: w pierwszej kategorii Zespół Pieśni i Tańca „Zamojszczyzna” z Zamościa, Dziecięcy Zespół Pieśni i Tańca „Beskid” z Bielska-Białej oraz w drugiej kategorii Zespół Regionalny „Mali Słopczanie” ze Słopnicy.

Przeгляд miał na celu upowszechnianie tańców ludowych wśród dzieci, konfrontację artystycznych dokonań dziecięcych zespołów tańca ludowego z południowo-wschodniej Polski oraz stworzenie możliwości wymiany doświadczeń dotyczących pracy z dziećmi zespołami tanecznymi.

Julanta Nowak

Sesja literacka

W dniach od 21 do 25 maja pod egidą ZLP oraz WDK w Rzeszowie odbyła się III Międzynarodowa Sesja *Literatura Kresów Polski, Słowacji i Ukrainy*. Sesję zainaugurowano 22 maja wykładem prof. dr. hab. Stanisława Uliaszka z Uniwersytetu Rzeszowskiego na temat *Czym jest literatura kresów i jak ją należy pojmować*. W tym samym dniu, wieczorem, odbył się maraton literacki, czyli prezentacja utworów poetyckich i prozy. W drugim z kolei dniu miały miejsce spotkania autorskie z udziałem wszystkich zaproszonych gości oraz wyjazd do Gwoźnicy, zwiedzanie Muzeum Przybosia i złożenie kwiatów na grobie poety. Wieczorem uczestnicy sesji przewiezieni zostali do ośrodka wczasowego „Solinka” w Bukowcu. Dnia następnego w scenerii Bieszczadów odbyły się spotkania autorskie, zwiedzano galerię Zdzisława Pękalskiego oraz urokliwe stare cerkiewki. Wieczorem miała miejsce debata na temat sytuacji twórców z poszczególnych krajów biorących udział w sesji. 25 maja uczestnicy sesji powrócili do Rzeszowa.

Janina Ataman Gąsiewicz

Uczestnicy sesji przy grobie Juliana Przybosia w Gwoźnicy
fot. P. Ataman

Turki

Raniżów był gospodarzem III Ogólnopolskiej a XIV Podkarpackiej Parady Straży Wielkanocnych *Turki '2006*. 23 kwietnia wzięła w niej udział rekordowa ilość uczestników. Paradowało i koncertowało 36 oddziałów straży grobowych oraz towarzyszących im 14 orkiestr dętych, łącznie około 1300 osób. Po raz pierwszy w dziejach tego religijno-patriotycznego wydarzenia zaprezentowali się rycerze ze Słowacji, a także Strażnicy Grobu Pańskiego z Jeleniej Góry (woj. dolnośląskie).

Msza św., barwny korowód i późniejszy popis musztrowy stworzyły niezapomniane widowisko dla kilkutyśycznej publiczności z Raniżowa i okolic oraz turystów z różnych stron Polski.

Pomysł tego widowiska powstał z inspiracji WDK w Rzeszowie i GOK w Grodzisku Dolnym. Co drugi rok odbywa się ono poza Grodziskiem Dolnym. Do tej pory edycje takie miały miejsce w Dzikowcu, Pruchniku, Łańcucie, Trybunicy i Raniżowie, a GOK w Grodzisku Dolnym przygotowuje się już do organizacji 15. jubileuszowej edycji tego unikalnego w skali ogólnopolskiej widowiska, do udziału w którym już dziś wszystkich zainteresowanych zapraszamy.

Czesław Drag

Turki '2006

fot. M. Zajac

Forum prasy lokalnej

Odbyło się już trzecie doroczne spotkanie (24 maja) dziennikarzy i wydawców lokalnej prasy samorządowej woj. podkarpackiego. Zorganizowali je: Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych, Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie, Wójt Gminy Świlcza.

Jego celem jest doskonalenie warsztatu dziennikarzy i wydawców prasy samorządowej, prezentacja wydawanych aktualnie gazet i wyróżnienie najciekawiej opisujących problemy kultury. Ważne było także stworzenie płaszczyzny do dyskusji o problemach związanych z redagowaniem i wydawaniem gazet samorządowych, tego ważnego narzędzia demokracji lokalnej.

Na program Forum złożyły się referaty:

- dra Wojciecha Furmana – *Czy i jak pismo lokalne promować winno swoje miasto, gminę,* ciąg dalszy na stronie 53 ▶

➔ ciąg dalszy ze strony 52

- dra Andrzeja Jagusztyna – *Mala ojczyzna na lamach wybranych pism samorządowych*,
- Mariana Dudy – *Program ochrony zabytków w województwie podkarpackim*.

W konkursie, któremu przewodniczyła komisja w składzie: Marian Duda – dyrektor Departamentu Edukacji i Kultury Urzędu Marszałkowskiego, Jerzy Fąfara – literat i wydawca, dr Wojciech Furman – Uniwersytet Rzeszowski – Katedra Politologii, Marek Jastrzębski – dyrektor Wojewódzkiego Domu Kultury w Rzeszowie, Lesław Wais – Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie, po przeanalizowaniu 33 tytułów nadesłanych na Forum pod kątem różnorodności, jakości i systematyczności prezentowania problematyki kulturalnej, postanowiono wyróżnić: „*Nasz Przemyśl*” – miesięcznik wydawany przez Przemyską Agencję Rozwoju Regionalnego, „*Nasza Gmina Dydnia*” – kwartalnik społeczno-kulturalny wydawany przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Dydnia i Urząd Gminy w Dydni, „*Łańcucki Biuletyn Miejski*” – dwumiesięcznik Burmistrza i Rady Miejskiej w Łańcucie, „*Trzcionka*” – kwartalnik społeczno-kulturalny Samorządu Gminy Świlcza i Gminnego Centrum Kultury w Świlczy z siedzibą w Trzcianiu.

Laureaci konkursu otrzymali w dniu 3 czerwca, na uroczystości z okazji Dnia Samorządu Terytorialnego, honorowe wyróżnienia. Lesław Wais

O edukacyjnym charakterze wycieczki-nagrody do Zakopanego

W dniach 10–11 maja został zorganizowany przez WDK w Rzeszowie wyjazd do Zakopanego, będący nagrodą dla najlepszych rzeźbiarzy amatorów na Podkarpaciu biorących udział w VIII Wojewódzkim Biennale Rzeźby Nieprofesjonalnej im. A. Rząsy.

Głównym celem tego wyjazdu było uczestnictwo w otwarciu wystawy prac nagrodzonych i wyróżnionych w Biennale w sali wystaw czasowych Galerii im. A. Rząsy, funkcjonującej w domu artysty w Zakopanem. Poprzedzono je zwiedzaniem stałej wystawy rzeźb Antoniego Rząsy, mieszczącej się w górnej części Galerii i zapoznaniem się uczestników z biografią tego wybitnego artysty. Szczególnie zwrócono uwagę na filozofię

życia Antoniego Rząsy, utożsamiającym swoją ciężką pracę na roli w codziennym życiu z cierpieniem Chrystusa, czemu wielokrotnie dał wyraz w swoich rzeźbach.

Otwarcie wystawy prac nagrodzonych i wyróżnionych w tegorocznym Wojewódzkim Biennale Rzeźby Nieprofesjonalnej w Rzeszowie miało uroczysty charakter. Podkreślono oryginalność przeglądu, spotkanie stworzyło też możliwość wymiany doświadczeń z rzeźbiarzami z Zakopanego.

Szczególnie kształtując było zwiedzanie starego cmentarza zakopiańskiego na Pękowym Brzysku. Zapoznano się z galerią dwudziestowiecznych rzeźb nagrobnych, przybliżono postaci rzeźbiarzy zakopiańskich: A. Kenara, Wł. Hasiora, A. Rząsy i H. Vogel-Rząsowej (żony artysty); p. Krystyna Niebudek przygotowała noty biograficzne o artystach.

Zwiedzano także kościół M. B. Fatimskiej na zakopiańskich Krzeptówkach. Rzeźbiarze w pełni mogli docenić tradycyjną sztukę zakopiańską.

Rola sztuki współczesnej i jej miejsce w tradycyjnej kulturze zakopiańskiej została przedstawiona na przykładzie Galerii-Muzeum, która łączy tradycyjne wnętrza zakopiańskie z początku XX wieku ze współczesną rolą galerii sztuki nowoczesnej. Uczestniczyliśmy w spotkaniu z Z. Baranem, kustoszem Galerii-Muzeum, który przybliżył nam istotę tego rodzaju żywych ekspozycji historycznych i przedstawił postać współczesnego artysty rzeźbiarza Czesława Podleśnego, aktualnie prezentującego tu swoje formy przestrzenne.

Ekspozycja rzeźb Marcina Rząsy (syna artysty), zorganizowana w Foyer Teatru im. St. Witkiewicza, ukazała nam współczesną sztukę rzeźbiarską, także tworzoną w drewnie. Tym samym artyści nieprofesjonalni z Podkarpacia zapoznali się z przykładami tradycyjnej i współczesnej rzeźby zakopiańskiej, a także z czterema różnymi sposobami jej eksponowania oraz upowszechniania sztuki wśród społeczności Zakopanego.

W Galerii Rzeźby Antoniego Rząsy prace prezentowali Emil Czaja z Dobrzechowa, Stanisław Czarniecki z Mielca, Zbigniew Czerkies z Rydzowa, Jan Grabarz z Pogwizdowa, Eugeniusz Gwiazdowski z Leżajska, Jacek Kopa z Przewrotnego, Marcin Łyszczek z Czudca, Edward Róg z Bystrzyca, Tadeusz Śniezek z Jasienicy, Wanda Walczak z Radymna, Jerzy Warchoł z Dynowa. dr Grażyna Stojak

Niepełnosprawni w Wojewódzkim Domu Kultury

Spośród bogatych i różnorodnych przedsięwzięć, jakie realizuje Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie, ważną pozycję zajmuje współpraca z niepełnosprawnymi.

Przed wszystkim dzieci i młodzież, od ponad 15 lat przychodzący lub przyjeżdżający na wózkach, by uczestniczyć w seansach filmowych, oglądać prezentacje teatralne czy też bawić się na dyskotekach i balach specjalnie dla nich organizowanych. W Klubie Bohema, oprócz zabawy z wodzirejem, czeka na nich słodki poczęstunek i zaproszenie na kolejne imprezy. Uczniowie Zespołu Szkół im. Uniceff

ciąg dalszy na stronie 54 ➔

Prezentacja poetycko-muzyczna w wyk. mieszkańców DPS w Rzeszowie
fot. M. Zajac

➤ ciąg dalszy ze strony 53

w Rzeszowie znają także doskonale salę widowiskową, baletową, audiowizualną czy Klub Turkus.

W Galerii WDK swoje niepowtarzalne prace (malarstwo, ceramika, rzeźba, sztuka użytkowa) mogą prezentować uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej (ostatnio z DPS przy ul. Załęskiej). Takie wydarzenie poprzedza zawsze wernisaż z udziałem samych artystów, zaproszonych gości i mediów. Owi szczególnie twórcy odwiedzają potem budynek WDK, by korzystać z innych ofert kulturalnych.

Organizatorzy koncertów i przedstawień mogą zawsze liczyć na obecność pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej, a ci z wielką uwagą i niekłamną radością odbierają to co widzą na scenie. Sami zresztą również stają po drugiej stronie jako aktorzy – autentyzm, radość zaistnienia w tej roli, trema, dają niebywałe efekty artystyczne i powody do wzruszeń.

Tak było chociażby ostatnio, kiedy to mieszkańcy DPS i uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy z ul. Powstańców Styczniowych w Rzeszowie, wsparci przez swoich opiekunów, zaprezentowali się na spotkaniu poetycko-muzycznym poświęconym ks. Janowi Twardowskiemu. Słynne przesłanie poety „*Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...*” stało się jeszcze bardziej wymowne. Niejeden słuchacz i widz uświadomił sobie, że sztuka to rzeczywiście umiejętność dzielenia się z drugą osobą swoją wrażliwością, że podobieństwo w pojmowaniu świata i jego problemów jest wspólne każdemu człowiekowi bez względu na sprawność fizyczną i psychiczną, i że... wszyscy jesteśmy mniej lub bardziej niepełnosprawni.

Nasi przyjaciele, którym przyszło żyć trudniej i inaczej, są tacy sami jak każdy kto przekracza próg WDK. Jednak oni potrafią w sposób szczególny cieszyć się i okazywać otwartość na obcowanie ze sztuką. A jeśli to właśnie daje organizatorom wyjątkową radość i satysfakcję, to czy trzeba lepszej motywacji do pracy?

Małgorzata Holowińska

Animacja czytelnicza dzieci i młodzieży w Euroregionie Karpackim

30 maja w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej odbyła się międzynarodowa konferencja zatytułowana *Animacja czytelnicza w bibliotekach dziecięcych w Euroregionie Karpackim*

– *perspektywy współpracy*. Uczestniczyły w niej oprócz bibliotekarzy z woj. podkarpackiego delegacje ze Słowacji, Ukrainy i Węgier (52 bibliotekarzy i zaproszonych gości). Na konferencji obecni byli przedstawiciele władz samorządowych Krosna i powiatu krośnieńskiego: Bronisław Baran, Zygmunt Rysz, Anna Dubiel, Barbara Bocianowska, Andrzej Prugar.

Bibliotekarze z sąsiadujących krajów prezentowali metody i formy pracy z czytelnikiem dziecięcym od wieku przedszkolnego do wieku młodzieńczego. Wskazywali na pojawiające się zagrożenia: rozwój kultury elektronicznej, kult szybkiej informacji, odejście od tradycyjnego czytania klasyki w kierunku mód czytelnicznych na sezonowe bestsellery, co skutkuje niechęcią do czytania i obniżającym się poziomem czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. Remedium na to zjawisko jest ścisła współpraca środowisk zajmujących się dzieckiem: rodziny, szkoły i biblioteki publicznej. Mówiła o tym zarówno Larysa Luhova i Albertne Bihari (Nyiregyhaza, Węgry). Głównie jednak prezentowano metody „przyciągania” dzieci do biblioteki i zachęcania do czytania, które polega na stosowaniu form zajęć akceptowanych przez dzieci, tj. konkursów wiedzy, plastycznych, recytatorskich, literackich, wystaw twórczości dziecięcej, dramy, a także form zabawowych, np. noce z bohaterami literackimi (m.in. w bibliotece dziecięcej w Preszowie, Słowacja).

Prace Stanisława Gliwi

Wynalazek Jana Gutenberga, czyli pierwsza książka drukowana, to, jak definiowano ją w XV wieku, pisanie książki bez użycia pióra. Znaczenie później przyjęto zacherpnęty z greki termin typografia. Typograf zaś to człowiek o niezwykłych umiejętnościach i skali talentu. Musi bowiem, od początku do końca, kierując się własnymi wizjami i umiejętnościami, wykonać wszystkie działania związane z typografią czyli ukształtowaniem książki. Musi rozróżniać materiały, wiedzieć, jak je zastosować. Umieć zachować najbardziej optymalne proporcje, rozdzielić światło od cienia, stworzyć dzieło harmonijne i zrównoważone, o cechach uporządkowania i szlachetnej formie, stworzyć całość o świadomie dobranym rodzaju papieru, czcionki, ozdobnikach, ilustracjach, układzie stronic i kolumnm druku, oprawie.

Artystą-typografem był wywodzący się ze Słociny, dzisiaj dzielnicy Rzeszowa, Stanisław Gliwa. To niezwykła postać. Urodził się 26 marca 1910 r. w Siedliskach. Jego ojciec był zasłużonym w upowszechnianiu oświaty nauczycielem, matka prowadziła dom. Po szkole powszechnej, rozpoczętej w 1917 roku i ukończonej w 1922, wstąpił do rzeszowskiego Gimnazjum. Następnie, w 1929 roku, rozpoczął studia w Państwowej Szkole Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego w Krakowie. Studia w Krakowie to także czas aktywności „Szczepu Rogate Serce”, grupy artystycznej stworzonej przez Stanisława Szukalskiego, do której jako „Kurchanin ze Słociny” należał także Gliwa. Warto też wspomnieć, że do tego kręgu należał także zmarły niedawno Franciszek Frączek, „Słońceślaw z Żołyni”. Po przerwie

ciąg dalszy na stronie 55 ➤

◀ ciąg dalszy ze strony 54

spowodowanej koniecznością odbycia służby wojskowej, na ostatni rok studiów, Gliwa przeniósł się do Poznania. Tam też je ukończył w 1937 roku uzyskując uprawnienia do pracy w zawodzie artysty-grafika. Został nauczycielem rysunku w Sosnowcu, a później w Katowicach. Wybuch wojny zastał go podczas odbywania ćwiczeń wojskowych. Zmobilizowany i odkomenderowany do służby w batalionie mostów kolejowych został 17 września 1939 r. wzięty do niewoli i osadzony w obozie jenieckim w Łucku, a następnie w Starobielsku.

Jako żołnierz 2 Brygady Pancерnej II Korpusu Armii Polskiej przeżył wraz z nią cały szlak bojowy. W czasie bitwy o Monte Cassino pełnił funkcję reportera brygady, szkicując i notując na bieżąco wydarzenia. Opracowywał graficznie, ilustrował i nadzorował druk książki Melchiora Wańkowi-cza *Bitwa o Monte Cassino*. Następnie w 1947 r. osiedlił się pod Londynem.

W 1960 r. ożenił się z wdową po zamordowanym w Katyniu polskim oficerze. W Anglii założył własną oficynę drukarską. Od zakończenia wojny uprawiał grafikę książkową i ręczne drukarstwo bibliofilskie. Brał żywy udział w działalności i wystawach angielskich prywatnych oficyn wydawniczych, jako jedyny pośród nich obcokrajowiec drukujący, z nielicznymi wyjątkami, w języku polskim. Prowadził wraz z żoną Marią pracownię drukarsko-wydawniczą i graficzną pod nazwą Oficyna Stanisława Gliwy.

Zmarł nagle w Londynie 7 lipca 1986 roku. Pochowany został na cmentarzu w Słocinie 27 września 1997 roku obok grobu swoich dziadków. Co ciekawe, nigdy nie przyjął obywatelstwa angielskiego.

Obecna, podwójna wystawa, w Bibliotece Uniwersytetu Rzeszowskiego i siedzibie rzeszowskiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, zatytułowana *Stanisław Gliwa – Pisanie książek bez użycia pióra*, to pierwsza prezentacja na rodzinnej ziemi. Warto też wspomnieć, o co upominał się już Marek Czarnota, znany regionalista, że jego biogramu nie uwzględniono w *Encyklopedii Rzeszowa*. Na szczęście od 1 stycznia tego roku artysta ma w rodzinnym mieście ulicę swego imienia.

Książki Oficyny Stanisława Gliwy to nie tylko obiekty o wartości bibliofilskiej. Działalność tego typu, poza wąskim kręgiem miłośników czarnej sztuki, nie jest szeroko znana. Jej efekt, czyli książki, różnego typu druki, wychodziły w niewielu egzemplarzach: kilku, kilkudziesięciu, czasem kilkuset. Oficynę opuściło 38 książek (w tym 26 po polsku).

Tworzenie książki to jak najbardziej działalność artystyczna. Przypomina nieco poczynania artysty malarza, który stara się najprecyzyjniej umieścić farby na obrazie, tak jak typograf odpowiednio elementy na stronicach książki. Gliwa dbał o jej kształt i każdą ze współtworzących ją składowych części. Dbal o artyzm formy typograficznej: ustawienie kolumny druku, stosowne marginesy, bo to one dają odpowiednią przestrzeń, sprawiają wrażenie ram, które wieńczą całe dzieło.

Książka to dzieło sztuki samo w sobie, zaś ich wydawanie jest ze swej natury czynnością artystyczną wymagającą specyficznej intuicji i wyczucia piękna. Gliwa nie wykonywał książek efekciarskich czy takich, które służyłyby jedynie prowokowaniu do jakiejś odbiegającej od tradycji lektury, działającej jedynie na zmysły postrzegania, słuchu czy zapachu. Książka to dla niego niezależna forma artystyczna.

Książki są najbardziej chyba znaczącą częścią w dorobku Oficyny Stanisława Gliwy, lecz nie jedyną. Artysta tworzył także różnego rodzaju druki ulotne. Były to zaproszenia, karty świąteczne i noworoczne, plakaty, programy, wszelkiego rodzaju druki okazjonalne, reklamowe, bibliofilskie. To także typograficzny „detal”, druki unikatowe, winiety, ozdobniki, plakaty, prasa artystyczna, foldery. Pamiątkowy charakter miały tak zwane „keepsake”, okolicznościowe druki tłoczone przy współudziale osób, które gościly w otwartym domu Państwa Gliwów. Istotnym segmentem twórczości są prace graficzne i rysunkowe artysty, głównie linoryty. Stanowią one prace samodzielne, acz znacząca część to fragmenty ilustracji, winiety, innego typu ozdobników, różnorodnych druczków, ekslibrisów, wykorzystywanych także w książkach (lub na odwrót).

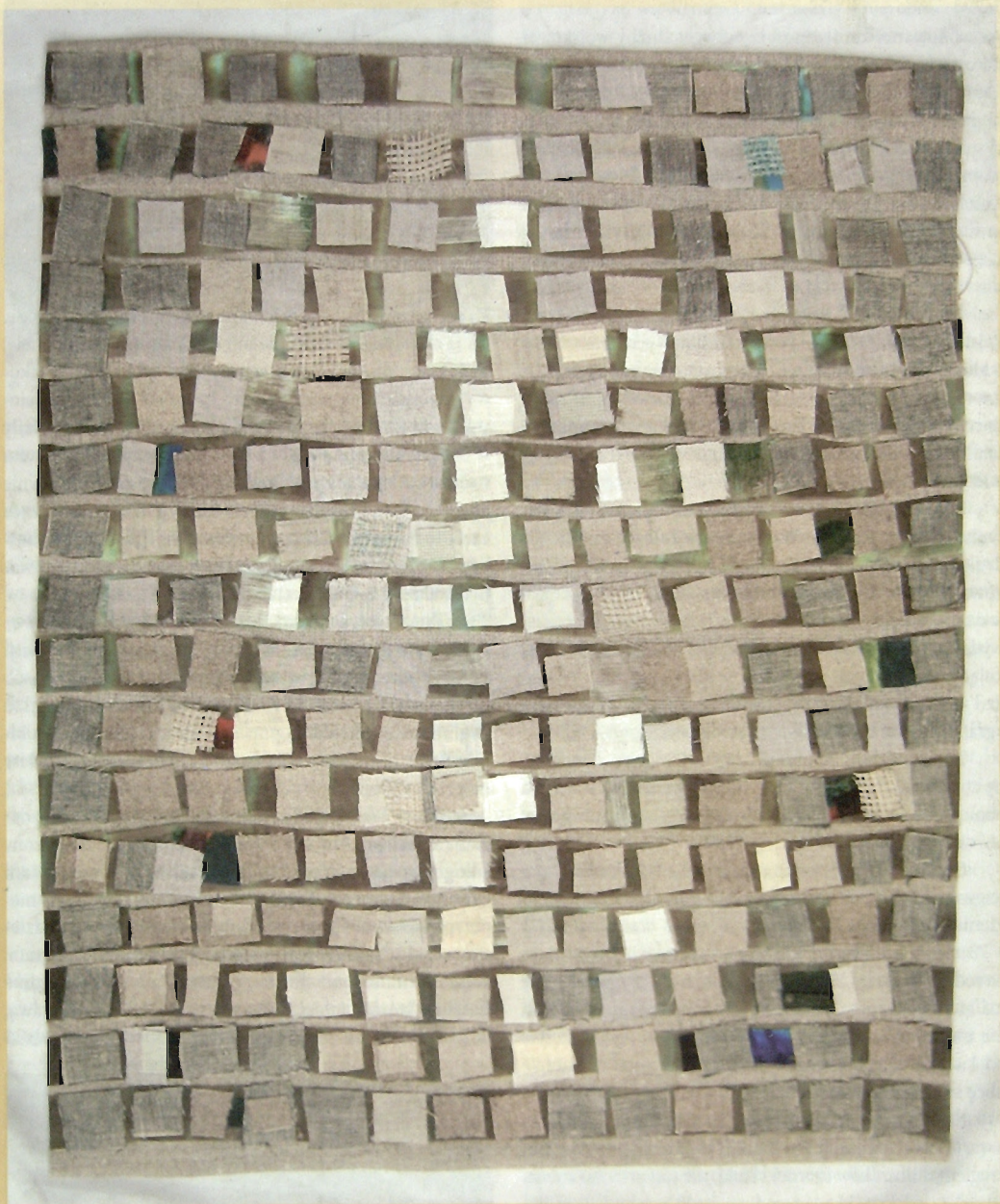
Gliwa tworząc piękną książkę zarazem upiększał swe życie – ale także i nasze, bo efekty jego szlachetnej pasji i pracy możemy podziwiać. Dostarczył nam w ten sposób pewnej trwałej rozkoszy. Komponował i tłoczył, jak ujął to Zygmunt Nowakowski, „prawdziwe cacka, pięścielka bibliofilskie, nie razowy chleb powszedni, ale deser, ale wety najprzedniejsze”.

Zbiory Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego ozdabiane są jego pracami dzięki wspaniałomyślnej donacji żony i długoletniej współpracownicy Stanisława Gliwy, p. Marii Gliwowej. Termin otwarcia wystawy wyznaczony został nieprzypadkowo na 7 lipca, tego dnia bowiem minęła dwudziesta rocznica śmierci tego niezwyklego artysty-typografa, rzeszowianina, londyńczyka, uczestnika walk pod Monte Cassino, którego lepiej chyba niż prezentowaną wystawą, uczcić nie można.

Jan Wolski

Fragment wystawy w Bibliotece Uniwersytetu Rzeszowskiego

Joanna Butlewska-Cofta (Polska), „Wspomnienie” – I nagroda w IV Międzynarodowym Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej „Z krosna do Krosna” 2006, organizowanym przez Muzeum Rzemiosła w Krośnie. Wystawę pokonkursową można obejrzeć w krośnieńskim BWA do 15 września.